

Materiaalitekniikan laitos

**Rakennushistoriaselvitys
Vuorimiehentie 2, Otaniemi**

**Aalto-yliopisto, Arkkitehtuurin laitos
Rakennushistoriaselvitys-kurssi**

**Materiaalitekniikan laitos. Rakennushistoriaselvitys
Vuorimiehentie 2, Otaniemi**

Tilaaja:	Aalto-yliopistokiinteistöt Oy, ACRE
Tekijät:	Aalto-yliopisto, Arkkitehtuurin laitos Rakennushistoriaselvitys-kurssi
Ohjaaja:	Pasi Kolhonen (PK)
Opiskelijat:	Iina Koskinen (IK) Emma Kuokka (EK) Laura Laine (LL) Jaakko Ojamo (JO) Valeria Pulko (VP) Heidi Seesto (HS) Johanna Strandman (JS) Suvi Takko (ST) Arlene Toivio (AT) (Kirjoittajien nimikirjaimet esiintyvät tekstien lopussa.)
Valmistunut:	19.2.2016
Julkaisupaikka:	Espoo
Valokuvat:	Tekijät, ellei toisin mainittu.
Kannen kuva:	Vuorimiehentie 2 marraskuussa 2015.

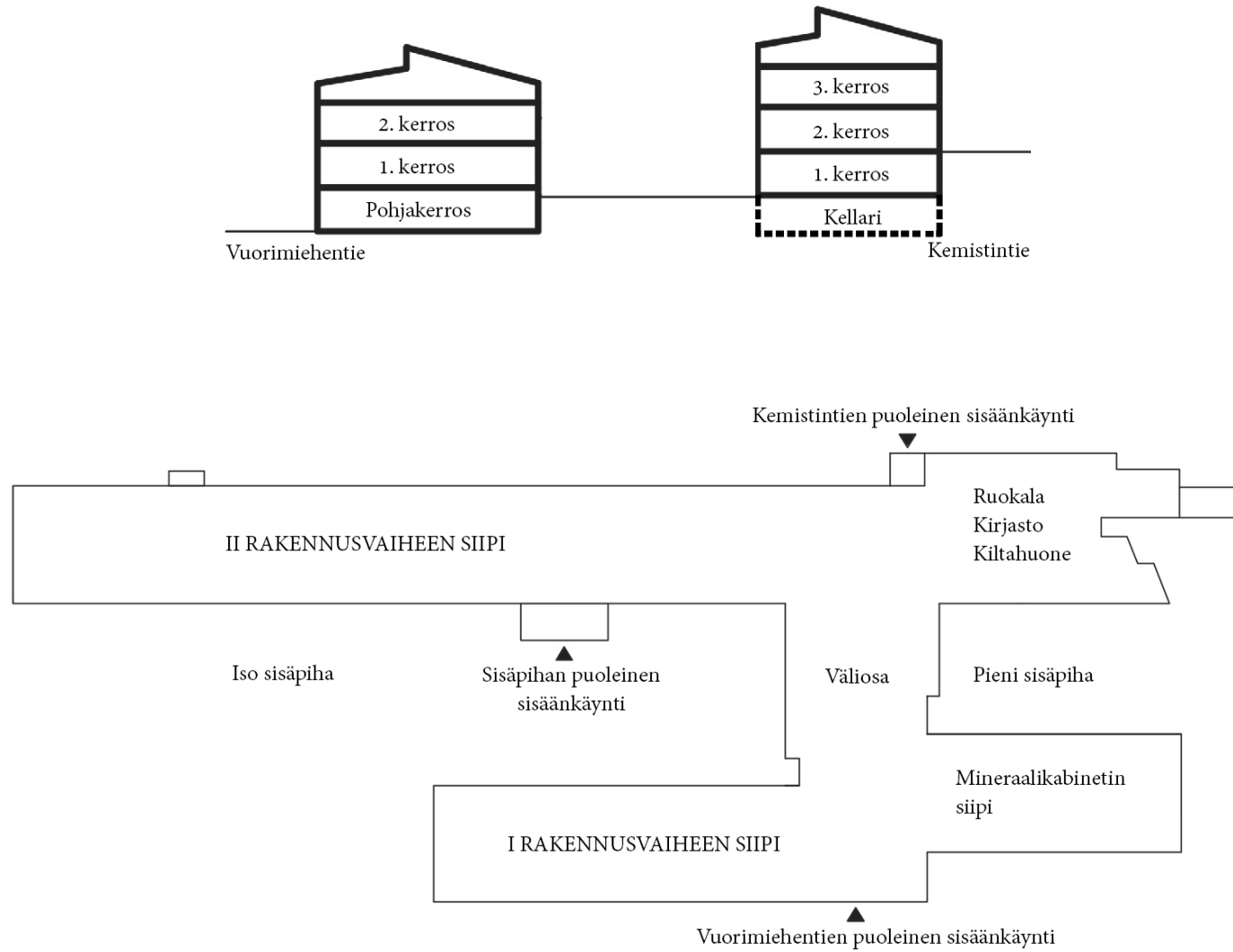

Työryhmä vasemmalta oikealle: Johanna Strandman, Emma Kuokka, Arlene Toivio, Heidi Seesto, Laura Laine, Valeria Pulko, Jaakko Ojamo, Suvi Takko, Pasi Kolhonen ja Iina Koskinen.

Rakennuksen perustiedot: Vuorimiehentie 2

Kohde	Materiaalitekniikan laitos
Sijainti	Vuorimiehentie 2, 02150 Espoo
Omistaja	Aalto Yliopisto Kiinteistöt Oy
Kiinteistötunnus	49-10-16-3
Pinta-alat	Kerrosala: 11068m ² (Lähde: Espoon Kaupunki, Rakennusvalvontakeskus, rakennus- ja huoneistorekisteriote)
Kaavatilanne	Voimassaoleva asemakaava, kaavatunnus 049 220600 (vahvistettu 21.5.1982)
Suojelutilanne	Ei ole suojeltu (Otaniemi RKY-alue)
Arkkitehti	Märta Blomstedt ja Olli Penttilä
Rakennusaika	1964, II rakennusvaiheen siipi 1974
Merkittävät muutokset	1974 II siiven rakennus
	2001 II siivessä peruskorjaus ja pohjaratkaisun muutokset
	2002 ruokalan rakentaminen

Selvityksessä käytetyt nimet

Sisällys

1 Johdanto	7	3 Rakennus- ja muutoshistoria	29
1.1 Selvityksen tavoitteista ja lähtökohdista	8	3.1 Rakennus- ja muutosvaiheet lyhyesti	29
1.2 Käytetyistä lähteistä	8	3.2 Ensimmäinen rakennusvaihe 1964	30
1.3 Otaniemi RKY-alueena	9	3.2.1 Asemapiirustus – sijoittuminen tontille	30
1.4 Nykyinen kaavatilanne	10	3.2.2 Pohjapiirustukset – tilaratkaisut	30
2 Taustaa	11	3.2.3 Julkisivupiirustukset	30
2.1 Märta Blomstedt	11	3.4 Toinen rakennusvaihe 1974	35
2.2 Olli Penttilä	15	3.4.1 Pohjapiirustukset – tilaratkaisut	35
2.3 Otaniemen rakennuskanta	16	3.4.2 Julkisivupiirustukset	41
2.4 Otaniemen rakentamiselle tyypillisiä piirteitä – valokuvavertailu	17	3.4.3 Liittyminen ensimmäiseen rakennusvaiheeseen	44
2.5 Otaniemen rakentumisen vaiheet ja sitä ohjanneet tahot	21	3.5 Myöhemmät muutokset	45
2.6 Vuorimiehentie 2 lähiympäristön rakentuminen	26	3.5.1 Vuonna 1977 suunnitellut muutokset	45
		3.5.2 Vuonna 1998 suunnitellut muutokset	45
		3.5.3 Toinen korjausvaihe 2001	47
		3.5.4 Ruokala-laajennus vuonna 2002	49
		3.5.5 Vuonna 2007 suunnitellut muutokset	52

HUOM! Tämä selvitys on tehty ryhmätyönä Aalto-yliopiston Arkkitehtuurin historian laitoksen Rakennushistoriaselvitys-kurssilla. Opiskelijat ovat kirjoittaneet itsenäisesti lukuja selvitykseen. Pieniin osiin jaetusta ryhmätyömetodista johtuen lukujen numerointi ei kaikissa kohdin ole täysin looginen. Esimerkiksi luku 3.3 puuttuu kokonaan.

4 Kenttätö	53	5 Yhteenveto ja johtopäätöksiä	108
4.1 Lähiympäristö ja rakennuksen ulkohahmo paikan päällä koettuna	53	6 Lähteet	109
4.2 Säilyneisyys ja muutokset julkisivuissa	55	7 Piirustusluettelo	111
4.2.1 Ensimmäinen rakennusvaihe	55	Liite: 9 näkökulmaa Materiaalitekniikan laitoksen rakennukseen	115
4.2.2 Väliosa	59		
4.2.3 Toisen rakennusvaiheen siipi	61		
4.2.4 Ruokala, kirjasto ja kiltahuone	65		
4.4 Sisätilat tilaryhmittäin	67		
4.4.1 Ensimmäisen rakennusvaiheen siipi, pohjakerros	67		
4.4.2 Ensimmäisen rakennusvaiheen siipi, 1. Ja 2. kerros	71		
4.4.3 Mineraalikabinetin siipi	75		
4.4.4 Väliosa	79		
4.4.5 Toisen rakennusvaiheen siipi, pohjakerros	83		
4.4.6 Toisen rakennusvaiheen siipi, kerrokset 2 ja 3	87		
4.4.7 Ruokala, kirjasto ja kiltahuone	91		
4.4.8 Sisäportaat ja hissit	99		
4.5 Rakennushistorian kannalta merkittävät rakenteet, rakennusosat ja materiaalit	101		
4.5.1 Ulkoseinät	101		
4.5.2 Kantavat rakenteet	103		
4.5.3 Perustukset ja alapohjat	104		
4.5.4 Välipohjat	104		
4.5.5 Vesikatto ja yläpohja	105		

1 Johdanto

Otaniemen kampusalueen opetus- ja tutkimustoimintaa palveleva rakennuskanta on arkkitehtoniselta ilmeeltään varsin yhtenäistä. Yhteneviä piirteitä ovat muun muassa muuratut punatiilijulkisivut ja muut materiaalivalinnat, ikkunaratkaisut sekä se, ettei rakennusten välillä ole suuria korkeuseroja. Yksi näistä yliopistoalueen kokonaisuutta täydentävistä rakennuksista on Materiaalitekniikan laitos osoitteessa Vuorimiehentie 2. (Arkkitehtitoimisto Livady & Maisema-arkkitehtuuri MM 2014, 83.)

Pohjakaavaltaan H-kirjaimen muotoinen rakennus sijoittuu Kemistintien ja Vuorimiehentien väliseen rinteeseen. Alun perin Teknillisen korkeakoulun Vuoriteollisuusosastoksi nimetyn rakennuksen varhaisin siipi valmistui vuonna 1964. Tämä Vuorimiehentien puoleinen osa koostui kahdesta rakennusmassasta. Kaksikerroksiseen koilliseen osaan oli alun perin sijoitettu kivikokoelmat ja kolmikerroksisessa lounaisosassa oli opetus-, tutkimus- ja hallintotiloja. Rakennuksen pääsisäänkäynti on sijoitettu näiden osien yhtymäkohtaan. (Arkkitehtitoimisto Bengt Lundsten Oy 1999b, 34.)

1.1 Selvityksen tavoitteista ja lähtökohdista

Materiaalitekniikan laitoksen suunnittelijoina olivat arkkitehdit Märta Blomstedt ja Olli Penttilä, jotka vastasivat myös vuonna 1974 valmistuneesta laajennusosasta. Tuolloin Kemistintien puolelle tehtiin uusi siipi, joka yhdistyy vanhempaan rakennukseen matalalla välisosalla. Vuoden 1974 rakennussiiven koillispäähän tehtiin opetus-, tutkimus- ja laboratoriotilojen lisäksi myös koko osaston ruokailutilat. Olli Penttilä on ollut suunnittelemassa myös rakennuksen myöhempiä muutostöitä. (Arkkitehtitoimisto Bengt Lundsten Oy 1999b, 34.)

Vuonna 1999 tehdyssä Otaniemen rakennusten suojeluedellytysten selvityksessä Vuorimiehentie 2 rakennusta kuvaillaan seuraavasti: ”Varsinkin Vuorimiehentien puoleinen rakennus on arkkitehtonisilta yksityiskohdiltaan huolellisesti suunniteltu ja muodostaa kadulle päin tärkeän julkisivun, jossa ikkunoiden ja tiilinauhojen suhteet kauniisti tuovat esille rakennuksen vaakasuuntaisen luonteen. Rakennuksen ulko-arkkitehtuuri on arvokas.” (Arkkitehtitoimisto Bengt Lundsten Oy 1999b, 34.) **PK**

Tämä rakennushistoriaselvitys on tehty Aalto yliopiston Arkkitehtuurin historian laitoksen Rakennushistoriaselvitys kursilla (ARK-E1006) tammi–helmikuussa 2016. Tutkimus- ja kirjoitustyön ovat tehneet kurssin opiskelijat ryhmätyönä. Työn ohjaajana ja kurssin opettajana on toiminut arkkitehti Pasi Kolhonen.

Käsiällä olevan selvityksen tavoitteet ovat siis ensisijaisesti opetuksellisia. Toisaalta kyseessä on myös täysipainoinen rakennushistoriaselvitys, jolle on oikea tarve ja tilaus. Aalto yliopiston rakennuskanta ja Otaniemen kampusalue ovat suurten muutosten edessä. Länsimetro avautuu tätä kirjoitettaessa noin puolen vuoden päästä, uusia yliopistorakennuksia on rakennetaan ja suunnitellaan paraikaa. Myös vanhoille rakennuksille mietitään uusia käyttötapoja. Yksi näistä rakennuksista on Vuorimiehentie 2, jonka vuonna 1964 valmistunut siipi on tällä hetkellä tyhjillään.

Aloite siitä että kurssilla tutkittava rakennus sijaitsee Otaniemessä tuli Aalto-yliopiston kiinteistöyhtiöltä ACRE:lta, jolla on tarve saada omistamistaan rakennuksista jäsenneltyä tietoa tulevien suunnitelmien pohjaksi. Alun perin idea tehdä rakennushistoriaselvityksiä Otaniemen rakennuksista nimenomaan opiskelijatyönä lienee tullut Museovirastolta. Keskustelujen jälkeen kohteeksi valikoitui Materiaalitekniikan laitos. **PK**

1.2 Käytetyistä lähteistä

wSelvityksessä on tukeuduttu suunnittelun ja rakennusvaiheiden osalta pääasiassa Espoon rakennusvalvonnan eCity/ARSKA -palvelusta saatuihin lupapiirustuksiin. Niiden lisäksi Aalto-yliopiston kiinteistöyhtiö ACRE toimitti työryhmälle suuren määrän rakennusta koskevia teknisluontoisia cad-piirustuksia. Ne rajattiin kuitenkin tutkimustyön tiiviin aikataulun takia tämän selvityksen ulkopuolelle.

Arkistovalokuvia ja muuta lähdemateriaalia on saatua Aalto-yliopiston arkistosta, Espoon kaupunginarkistosta, kirjastoista ja tietenkin internetistä. Valokuvia etsittiin myös Espoon kaupunginmuseon kuva-arkistosta ja luonnosteluvaiheen alkuperäispiirustuksia Arkkitehtuurimuseon piirustusarkistosta. Kummastakaan arkistosta ei materiaalia löytynyt. Ilmakuvia lukuun ottamatta rakennusta esittäviä vanhoja valokuvia ei juurikaan ollut käytössä.

Itse Vuorimiehentie 2 rakennusta käsitteleviä kirjallisia lähteitä on varsin vähän. Otaniemeä laajemmin käsitteleviä selvityksiä kuitenkin löytyy. Kattavin systemaattinen esitys alueen rakennuskannasta on tällä hetkellä yhä Arkkitehtitoimisto Bengt Lundstenin vuonna 1999 tekemä Otaniemen rakennukset – Suojeluedellytysten selvitys, jossa yksittäisiä rakennuksia käsitellään melko lyhyesti. Hyvä esitys Otaniemen keskeisen kampusalueen rakentumisen vaiheista on Arkkitehtitoimisto Livadyn tekemä melko tuore kulttuuriympäristöselvitys vuodelta 2014.

Tärkeä tiedonlähde on tietenkin rakennus itse. Sen läheinen sijainti Arkkitehtuurin laitokseen nähden on mahdollistanut useat kohdekäynnit tutkimustyön aikana. **PK**

1.3 Otaniemi RKY-alueena

Otaniemen kampusalue on osa Valtioneuvoston vahvistamaa valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen RKY 2009 -listausta. RKY 2009 on vuodesta 2010 toiminut maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamana rakennetun kulttuuriympäristön inventointina, jonka tulee ohjata alueiden käytön suunnittelua (Museovirasto 2009a). Listauksen tavoitteena on ”valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen rakenteen, kylä- ja kaupunkikuvan sekä alueilla jo olevien rakennusten ja ympäristön säilymisen turvaaminen. Lisäksi tavoitteena on mahdollisen täydennysrakentamisen ja muiden muutosten sopeuttaminen kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin. Säilyttämisen ja muutosten laajuus ja sisältö ratkaistaan kaavoituksella” (Museovirasto 2009b).

RKY-alueena Otaniemen kampusalueen katsotaan edustavan Suomen rakennetun ympäristön historiaa ja kehitysvaiheita (Ympäristöministeriö et al. 2009, 2). Otaniemen kampusaluetta koskevassa RKY 2009 -kuvauksessa alueen arvon katsotaan muodostuvan sen ansiokkaan asemakaavallisen suunnittelun erityispiirteistä sekä monien alueen keskeisten rakennusten arkkitehtuurista (Museovirasto 2009a). Vuorimiehentie 2 on osa omaleimaista ja arkkitehtuuriltaan yhtenäistä kampusaluetta olematta yksittäisenä rakennuksena kovin merkittävä. RKY 2009 ohjaa säilyttämään arvokkaan alueen yhtenäisen yleisilmeen ja luonteen. **AT**

1.4 Nykyinen kaavatilanne

Alueella on voimassa 21.5.1982 hyväksytty asemakaava, jossa Vuorimiehentie 2 kuuluu YO-korttelialueeseen 10016. Alue-merkintä YO on kaavamääräyksissä selitetty seuraavasti:

”Opetusta ja tutkimustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Laboratorioita ja työhuoneita saadaan sijoittaa osaksi tai kokonaan maanpinnan alapuolelle olevaan tilaan. Rakennusten on oltava väreiltään ja materiaaleiltaan kortteleittain yhtenäisesti suunniteltuja.

Korttelialueelle saa rakentaa asuntoja kiinteistön hoidon kannalta välttämätöntä henkilökuntaa varten.

Kortteleihin 10016 ja 10021 on rakennettava yksi autopaikka kerrosalan kutakin 120 m² kohti ja kortteliin 10022 yksi autopaikka kerrosalan kutakin 80 m² kohti.” (Espoon kaupunki.) **AT**

Ote Espoon ajantasa-asemakaavasta (Espoon kaupunki).

2 Taustaa

Märta Blomstedt (Heinonen, Raija-Liisa 1982. "Märta Blomstedt". Teoksessa Virkkala, Tapani (toim.): Rakennustaiteen seuran haastatteluja. Rakennustaiteen seura, Helsinki. (25.))

2.1 Märta Blomstedt

Märta Blomstedt os. von Willebrand syntyi Turussa 8.6.1899 ja kuoli 16.2.1982 Helsingissä. Hän valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1922. (Helenius 1982, 58) Hän meni naimisiin arkkitehti Pauli E. Blomstedtin kanssa vuonna 1924 ja oli arkkitehtitoimisto P. E. Blomstedtin osakkaana vuodesta 1926 miehensä kuolemaan eli vuoteen 1935 asti (KKO 1978, 83). Toimiston suunnittelema kohteita ovat muun muassa vuonna 1930 valmistunut Liittopankki Helsinkiin, Kansanravintola Alko Helsinkiin vuonna 1932 ja Hotelli Pohjanhovi Rovaniemelle vuonna 1936, sekä Kannonkosken kirkko vuodelta 1938 (Heinonen 1982, 26). Märta teki Hotelli Pohjanhovin ja Kannonkosken kirkon lopulliset piirustukset Paulin kuoleman jälkeen, hänen luonnosten pohjalta (Helenius 1982, 58). Molemmat kohteet ovat tyyliltään funktionalistisia ja esimerkiksi Museoviraston suojelema Kannonkosken kirkko on eräs Suomen harvoista funktionalistisista kirkoista. Alkuperäinen Hotelli Pohjanhovi tuhoutui saksalaisten toimesta vuonna 1944. (Metsäranta 2016)

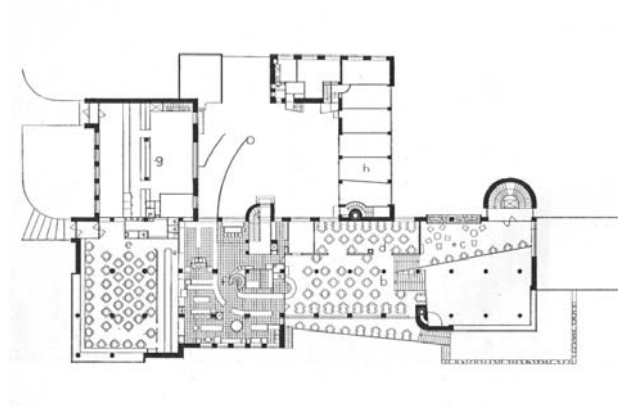
Märta perusti Matti Lampénin kanssa arkkitehtitoimisto Blomstedt & Lampénin vuonna 1936. He suunnittelivat Hämeenlinnaan Hotelli Aulangon vuonna 1938. Siitä tuli hänen päätyönsä. (Helenius 1982, 58) Toimisto suunnitteli myös Outokumpu Oy:n pääkonttorin eli Kuparitalon Helsinkiin vuonna 1958 sekä useita teollisuus- ja asuinrakennuksia eri puolille Suomea vuosina 1960-1962 (Heinonen 1982, 26). Matti Lampénin kuoltua vuonna 1961 Märta jatkoi suunnittelutyötä arkkitehti Olli Penttilän kanssa. Arkkitehtitoimiston nimenä oli vuosina 1961-1972 Blomstedt & Penttilä (Helenius 1982, 58).

Arkkitehtisuunnittelun lisäksi Märta Blomstedt toimi SAFA:n hallituksen jäsenenä vuosina 1943-1947 ja 1952-1955 ja Architectan eli Suomen Naisarkkitehtien Yhdistyksen puheenjohtajana vuosina 1946-1947, 1951-1953 ja 1959 (KKO 1978, 83).

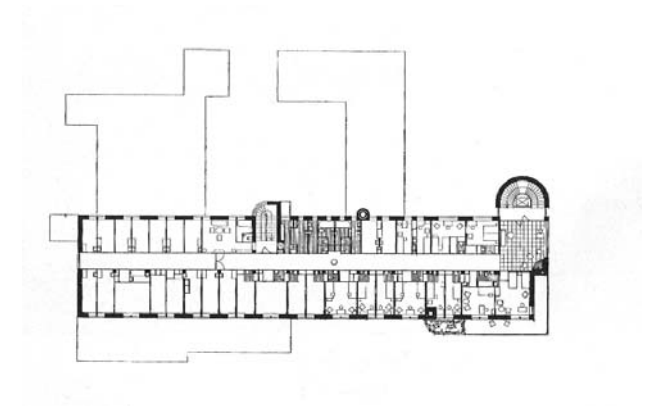
JS

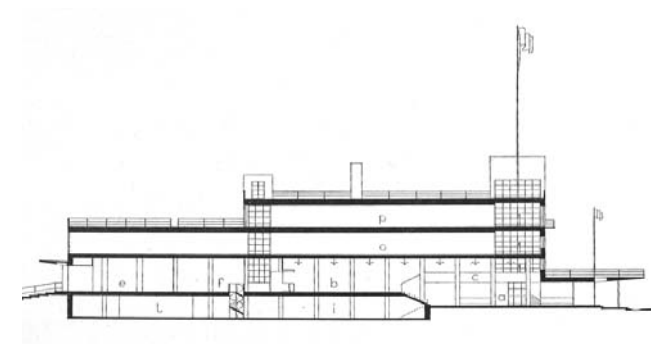
Hotelli Pohjanhovi, 1936. (Märta ja Aulis Blomstedt sekä Yrjö Lindegren 1951. P. E. Blomstedt : arkkitehti. Suomen arkkitehtiliitto, Helsinki. (190-211.))

Hotelli Pohjanhovi, 1936. Pohjapiirros 1. kerros. (ibid.)

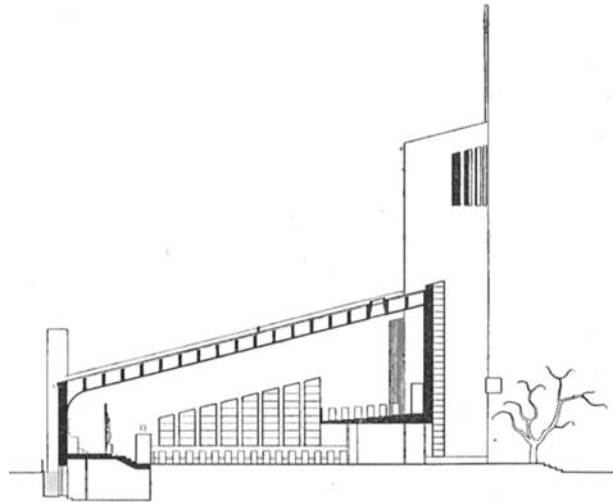
Hotelli Pohjanhovi, 1936. Pohjapiirros 2. kerros. (ibid.)

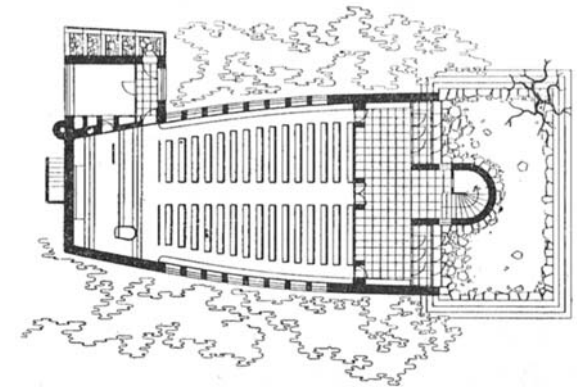
Hotelli Pohjanhovi, 1936. Leikkaus. (ibid.)

Kannonkosken kirkko, 1938. (Märta ja Aulis Blomstedt sekä Yrjö Lindgren 1951. P. E. Blomstedt : arkkitehti. Suomen arkkitehtiliitto, Helsinki. (190-211.))

Kannonkosken kirkko, 1938. Leikkaus. (ibid.)

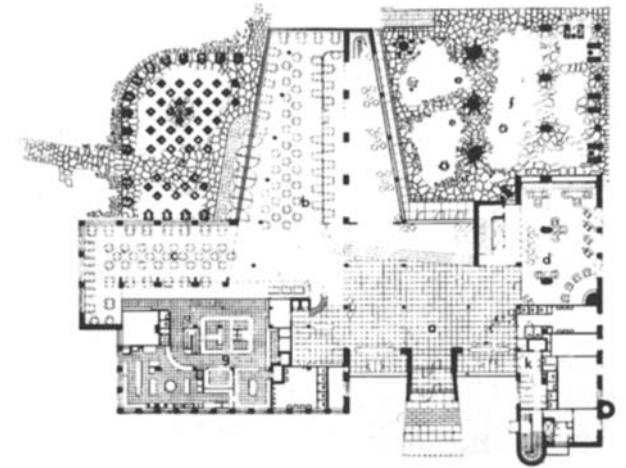
Kannonkosken kirkko, 1938. Pohjapiirustus. (ibid.)

Hotelli Aulanko, 1938. (Helenius, Marja (toim.) 1982. Arkkitehteja : Architectan 40-vuotisnäyttely = Architects : Architecta's 40-year anniversary exhibition : Helsingin kaupungin taidemuseo 24.9.-14.11.1982. Architecta, Helsinki.)

Hotelli Aulanko, 1938. (ibid.)

Hotelli Aulanko, 1938. Pohjapiirros 1. kerros. (ibid.)

Olli Penttilä (Jääskeläinen, Lauri 2006b. Muistokirjoitus. Helsingin Sanomat. <http://www.hs.fi/muistot/a1364357185357> (10.1.2016))

2.2 Olli Penttilä

Olli Penttilä syntyi Helsingissä 15.2.1925 ja kuoli 26.3.2006. Hän valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1952. (Jääskeläinen 2006a) Valmistuttuaan hän työskenteli Alvar Aallon toimistossa vuosina 1953-1957 ja toimi erikoisopettajana Oulun Yliopistossa 1959-1960 (STS & TFIF 1991, 935). Alvar Aallon toimistossa työskennellessään Penttilä suunnitteli Paimion parantolaan uuden leikkaussii-ven (Heikinheimo 2014). Vuosina 1961-1967 hän työskenteli Märta Blomstedtin kanssa perustamassaan arkkitehtitoimistossa. Blomstedt & Penttilän vuosien jälkeen Penttilä siirtyi Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirastoon, jossa hän aloitti 1967 julkisivujen tarkastajana. Vuodesta 1980 eteenpäin Penttilä toimi kaupunkikuvatoimiston johtajana aina vuoteen 1988 asti. (STS & TFIF 1991, 935) Penttilä palkittiin vuonna 1980 kollegoidensa Marja Heikkilä-Kauppinen ja Mauno Nousiaisen kanssa Rakennus- ja Yhdyskuntasuunnittelun valtionpalkinnolla. Hän myös toimi Rakennustarkastusyhdistyksen RTY ry:n lehden päätoimittajana vuosina 1971-1972. (Jääskeläinen 2006a) Penttilä oli myös Helsingin Taidehallisäätiön hallituksessa vuodesta 1967 vuoteen 1986 (STS & TFIF 1991, 935).

JS

2.3 Otaniemen rakennuskanta

Otaniemen kampusalue muodostaa laajan, ulkoarkkitehtuuriltaan yhtenäisen kokonaisuuden, jota hallitsevat punatiiliset julkisivut, nauhaikkunat ja tasakatot. Maiseman merkitys on olennainen paitsi rakennusten sijoittelussa, mutta myös arkkitehtuurissa. Rakennukset on pyritty sovittamaan luontevaksi osaksi ympäristöään massoiteltuaan ja mittasuhteiltaan ja pitkät nauhaikkunat vahvistavat vuorovaikutusta maiseman kanssa. Aikakauden ihanteiden mukaisesti Alvar Aallon tavoitteena oli luoda yhteys luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön välille.

Kampusalueen ensimmäiset rakennukset olivat Teekkarikylän asuntoloita, jotka toteutettiin paikallarakentamisen vuosina 1950–54. Rakentaminen vilkastui 1961–1975, jolloin alueelle nousi runsaasti TKK:n ja VTT:n laitosrakennuksia, mukaanlukien Aallon suunnittelema TKK:n päärakennus, jonka ensimmäinen osa valmistui vuonna 1964. Aalto suunnitteli Otaniemeen lukuisia muitakin keskeisiä rakennuksia, muun muassa ostoskeskuksen pankkitalon ja liikekeskuksen, kirjaston sekä laitos- ja laboratoriorakennuksia. Aallon lisäksi alueen rakennuskannan suunnitteluun osallistuivat monet eri arkkitehdit, kuten Heikki ja Kaira Siren, Reima ja Raili Pietilä, Aili ja Niilo Pulkka, Märta Blomstedt ja Olli Penttilä, Seppo Kasanen, Jaakko Kontio ja Kalle Räike. (Arkkitehtitoimisto Livady 2014, s.40)

Aallon suunnittelemat päärakennus, kirjasto ja ostoskeskus viheriöineen muodostavat kampukselle ydinalueen, jota ympäröivät erilaiset ”kampussolut”. Solujen rakennukset on ryhmitelty puikkomaisiksi rakennusrungoiksi, joita yhdistävät yhdyskäytävät, sekä viuhkamaisiksi taloryhmiä (Museovirasto 2003 c). Rakennuksissa on tyypillisesti tasakatto,

Kampusalueen ulkoarkkitehtuurille ominaista ovat punatiiliset julkisivut, nauhaikkunat ja tasakatot. Vuoden 2003 ilmakuva. Suomen Ilmakuva Oy / AYA.

mutta myös porrastettuja satulakattoja ja sahakattoja esiintyy. Nauhaikkunat ovat lähes poikkeuksetta tummaksi maalattu puuta, kuten myös ikkunoiden väliset pystyvuoraukset. Tärkeimpien rakennusten hierarkiaa on korostettu poikkeavalla massoitellulla, kattomuodoilla sekä käyttämällä kuparia katto-, räystäs- ja ikkunapellityksissä (Arkkitehtitoimisto Livady 2014, s.40).

Vuosina 1979–1994 kampusalueelle tehtiin laajenus- ja uudistöitä. Keskeisimmille alueille toteutettiin lähinnä TKK:n ja VTT:n rakennusten punatiilisiä laajennuksia. Reuna-alueille muodostui 1980-luvulta alkaen yritysvyöhyke, jossa julkisivujen materiaalinkäyttö oli muuta kampusaluetta vapaampaa (Arkkitehtitoimisto Livady 2014, s.51). Vuonna 1990-luvulta lähtien Otaniemiessä alettiin kiinnittämään huomiota arkkitehtuurin suojelukysymyksiin ja vuonna 1993 Otaniemi sisällytettiin RKY 1993 -luetteloon (Arkkitehtitoimisto Livady 2014, s.57). EK

Päärakennuksen hierarkiaa kaupunkikuvassa on korostettu suuren mittakavan, poikkeavan muodonannon ja materiaalien avulla. Muotokieli viittaa Kreikan antiikkiin ja amfiteatteriin. Viuhkamainen katto päästää luonnonvaloa auditorioon ja pellityksessä on käytetty kuparia.

Päärakennus on listattu osaksi DOCOMOMO-järjestön rekisteriä. Muita rekisteriin kuuluvia rakennuksia ovat Otaniemen kappeli sekä betoninen kongressirakennus Dipoli. Vuoden 2010 ilmakuva. AYA

2.4 Otaniemen rakennuksille tyypillisiä piirteitä - valokuvavertailu

Yhtenevyyksiä ja eroja

Otaniemen kampuksen päärakennuksen ja Vuorimiehentie 2 välillä on pyritty monin paikoin tavoittamaan samankaltaisia muotoja ja materiaalin tuntumaa. Vuorimiehentiellä materiaalit ovat usein samoja tai ne muistuttavat arvokkaampia materiaaleja. Näiden kahden kohteen välillä on hierarkiaero. JO

Pääsisäänkäynti

Vuorimiehentie 2

Vuorimiehentie 2

Päärakennus

Lipat ja pylväät. Materiaalit ovat samanlaisia pylväissä, lipan pelleissä, seinässä ja räystäässä. Vuorimiehentiellä luonnonkiven sijaan on pihan materiaali asfalttia. Sokkelissa taas on luonnonkiven tilalla karkeakuvioinen betoni.

Päärakennus

Lipan kulmat ja pylväät. Vuorimiehentiellä pylväs on samaa materiaalia, mutta pohjaltaan neliö.

Ulkovalaisimia

Vuorimiehentie 2

Vuorimiehentie 2

Uiko-ovet

Vuorimiehentie 2

Päärakennus

Lipán valaisimet.

Päärakennus

Pihavalaisimet samankaltaisine lamellirakenteineen.

Päärakennus

Vuorimiehentiellä pääövet on umpilaudoitettu, päärakennuksella lasia.

Aula

Vuorimiehentie 2

Vuorimiehentie 2

Portaat

Vuorimiehentie 2

Päärakennus

Pihan pinnoitteissa ja sokkeleissa on materiaalieroja. Luonnonkiven edullisempänä korvikkeena ovat betoni ja asfaltti.

Päärakennus

Vuorimiehentien ja päärakennuksen aulojen kattorakenteissa ja valaisimissa on samantyylistä käsittelyä.

Päärakennus

Portaikoon erilaiset lamelliratkaisut. Vuorimiehentiellä portaissa on luonnonkiven sijaan betonia, puuta ja tiiltä.

Julkisivuista

Vuorimiehentie 2

Vuorimiehentie 2

Päärakennus

Julkisivu 1. kerroksessa. Vuorimiehentiellä on luonnonkiven sijaan käytetty betonia.

Päärakennus

Julkisivun detajji. Vuorimiehentiellä on pystyosissa kuparin sijaan käytetty maalattua puuta. Muoto ja väri muistuttavat toisiaan.

2.5 Otaniemen rakentumisen vaiheet ja sitä ohjanneet tahot

Tämä luku perustuu vuonna 2014 ilmestyneeseen Otaniemen keskeisen kampusalueen kulttuuriympäristöselvitykseen sekä Mikko Mälkin RHS-kurssilla vuonna 2016 pitämään luento-oon (Arkkitehtitoimisto Livady & Maisema-arkkitehtuuri MM 2014; Mälkki 2016, luento).

Teknillinen korkeakoulu (TKK) aloitti toimintansa Helsingin Hietaniemessä vuonna 1908 sitä edeltäneen Suomen Polyteknillisen opiston tiloissa. Tilat kävivät nopeasti ahtaiksi ja uusia hankittiin, mutta painopiste säilyi silti Hietaniemessä. Talvisodan pommituksissa tiloja vaurioitui kuitenkin runsaasti ja sotien jälkeinen aika sotakorvauksineen vaati insinöörien koulutusmäärien lisäämistä. Tuolloin syntyi ajatus korkeakoulun siirtämisestä kokonaan uuteen sijaintiin. Ylioppilaskunta oli voimakkaasti edistämässä muuttoa ja suunnittelemassa opiskelija-asuntoja uuden kampuksen yhteyteen. 1940-luvulla oli perustettu myös Valtion teknillinen tutkimuslaitos (VTT), joka myös päätettiin siirtää uusiin tiloihin TKK:n kampuksen yhteyteen.

Vuonna 1948 eduskunta hyväksyi uuden kampuksen sijaintipaikaksi Espoon Otaniemen ja valtio hankki sieltä tarvittavan maa-alueen. Samalla kauppa- ja teollisuusministeriö perusti Otaniemen hoitokunta -nimisen komitean hallinnoimaan aluetta. Otaniemen asemakaavasta järjestettiin arkkitehtuurikilpailu, johon osallistuttiin salanimillä. Kilpailun voitti Aino ja Alvar Aallon arkkitehtitoimisto ehdotuksella ”Ave Alma Mater, morituri te salutant”.

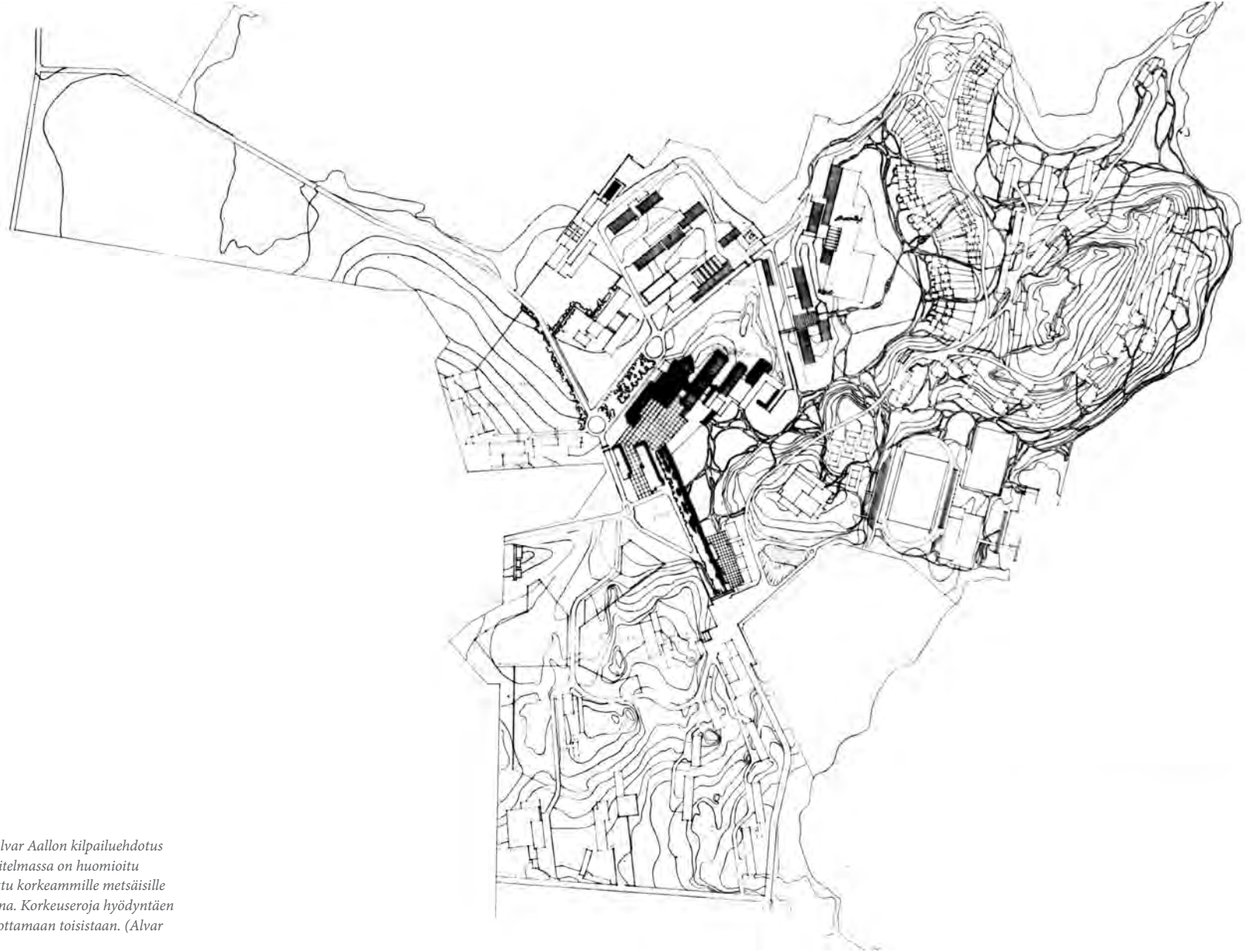
Valtioneuvoston päätöksellä aiempi hoitokunta korvattiin vuonna 1959 Otaniemen hoitokunnalla ja Otaniemen neuvottelukunnalla. Neuvottelukunnan tehtäviä olivat muun muassa asemakaavatyö, rakentaminen sekä yleinen hoito ja valvonta. Hoitokunnan tehtäviä taas oli näiden valmisteleva käsittely sekä lähinnä alueen rakentamiseen liittyvä päätök-

senteko. Käytännössä tehtävät ja toimihenkilöt pysyivät ennallaan vaikka toimielin jaettiin kahteen. Vuoteen 1965 asti hoitokunta toimi Rakennushallituksen alaisena komiteana ja siitä eteenpäin itsenäisenä tilivirastona, jolloin sen tehtäviin sisällytettiin jälleen myös neuvottelukunnan tehtävät. Samaan aikaan tehtiin periaatepäätös siitä, että alueen suunnittelussa tulee pyrkiä yhtenäisempään rakentamiseen ja suurempiin rakennuskokonaisuuksiin.

Vuonna 1971 Otaniemen hoitokunnan tehtävät määriteltiin uudestaan kattamaan muun muassa kaavoittamista, käyttösuunnitelmia sekä rakennusaikataulun laatimista ja valvomista. 1970-luvulla Rakennushallituksessa korostuivat kustannuslaskelmat ja tehokkuusajattelu. Käyttäjien tilatoveet piti sovittaa normaalihintajärjestelmän raameihin eli käytännössä tilatarpeita piti karsia runsaasti. Tämä karsinta tapahtui Rakennushallituksen esisuunnittelutoimistossa, jossa myös esimerkiksi hankkeiden huoneohjelmat laadittiin. Suunnitteluttamisesta ja rakennuttamisesta vastasi Rakennushallituksen rakennusosasto, jossa suunnitelmia arvioi niin kutsuttu ”lisätty rakennushallitus”, jossa oli edustajat muun muassa SAFASTa ja RIL:sta. Espoon rakennusvalvonta ei ilmeisesti enää puuttunut näiden tahojen valmistelemiin ja hyväksymiin suunnitelmiin. Rakennushallitus ja samalla myös Otaniemen hoitokunta lakkautettiin vuonna 1994.

Otaniemen kaavoittamisen vaiheet ovat moninaiset. Alvar Aallon toimistossa työskenneltiin aiheen parissa arkkitehtuurikilpailusta aina vuoteen 1968 asti. Toimistossa laadittiin Otaniemen hoitokunnan tilaamat maankäyttösuunnitelmat vuosina 1949 ja 1956. Rakentaminen tapahtui vuoteen 1963 asti näiden suunnitelmien pohjalta. Kuitenkin 1960-luvun puoliväliin mennessä alkuperäistä suunnitelmaa jatkosuunnittelmineen alettiin pitää arkkitehtuuriltaan ja suunnitteluperiaatteiltaan vanhanaikaisena, jopa vanhentu-

neena. Myös toimijoiden tilatarpeet olivat muuttuneet. Aallon toimiston vuonna 1968 laatimassa ja viimeiseksi jääneessä asemakaavaehdotuksessa korostuvat laajat pysäköintialueet ja laitosrakennusten mittakaavan sekä volyymin kasvu. **LL**

"Ave Alma Mater, morituri te salutant", Aino ja Alvar Aallon kilpailuehdotus Otaniemen asemakaavaksi vuodelta 1949. Suunnitelmassa on huomioitu maastonmuodot siten, että rakennukset on sijoitettu korkeammille metsäisille kohdille kun taas peltoaukeat on säilytetty avoimina. Korkeuseroja hyödyntäen myös jalankulku ja moottoriliikenne on pyritty erottamaan toisistaan. (Alvar Aalto -museo.)

Alvar Aallon toimiston laatima Otaniemen valtionalueen käyttösuunnitelma vuodelta 1960. Suunnitelmassa on jo esitetty Vuorimiehentie 2:n ensimmäinen rakennusvaihe, mutta ei vielä Vuorimiehentietä. Kaksi vuotta myöhemmissä suunnitelmissa suunnittelualue oli laajentunut lounaaseen päin ja tiekin saanut nykyisen muotonsa. (Alvar Aalto -museo.)

Otaniemen asemakaava

Kun Espoo muuttui maalaiskunnasta kauppalaksi 1936, alettiin valmistella lain edellyttämää virallista asemakaavaa. Työ käynnistyi kuitenkin hitaasti ja lopulta Espoo sekä sisäasianministeriö määräisivät sen valmistumaan vuoden 1967 loppuun mennessä ja tätä hoitamaan perustettiin uusi työryhmä. Tämä ei toteutunut, mutta Otaniemen alkuperäiset valtion-alueet käsittänyt asemakaava hyväksyttiin vuonna 1969. Sen jälkeen valmisteltiin vielä toinen ”Otaniemi II” -asemakaava, johon sisältyivät myös myöhemmin hankitut alueet. Espoo hyväksyi tämän kaavan 1971, mutta se jäi vahvistamatta sisäasiainministeriössä.

Asemakaavaprosessi laitettiin vireille uudestaan 1975 ja tuolloin olivat tavoitteena aiempaa väljemmät kaavamääräykset. Vuoden 1968 kaavaehdotusta ei kuitenkaan hylätty vaan sitä käytettiin kaavoitustyön pohjana. Alkuperäisiä suunnitteluperiaatteita jätettiin kuitenkin noudattamatta silloin kun ne koettiin vanhentuneiksi. Alue jaettiin osakaavoihin, joita voitiin vahvistaa alue kerrallaan käynnissä olevan rakentamisen häiriintymättä. 1970- ja 80-lukujen vaihteessa vahvistettiin asemakaava Hagalundin alueelle, jossa Vuorimiehentie 2 sijaitsee. Tähän kuten muihinkin kaavoihin kirjattiin, että materiaalien ja värien osalta rakennukset tulisi suunnitella kortteleittain yhtenäisiksi.

Otaniemen suojelusta

1980- ja 90-lukujen vaihteessa Otaniemen rakennuksiin alkoi muutos- ja lisärakennustarpeiden lisäksi kohdistua myös suojeluintressejä. Tuolloin modernin arkkitehtuurin suojelukysymykset olivat nousseet esiin kansainvälisestikin. Vuonna 1993

Otaniemi liitettiin valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen RKY 1993-luetteloon. Aiemmin suojelukysymykset eivät niinkään olleet nousseet esiin rakennuskannan suhteellisen uutuuden vuoksi, mutta silti Rakennushallituksessa oli pidetty luonnollisena, että Aallon työtä kuului varjella.

Rakennushallitus teetti yhteistyössä Espoon kaupungin, TKK:n ja VTT:n kanssa Otaniemen maankäyttösuunnitelman, joka julkaistiin vuonna 1994. Tuolloin Otaniemen suunnittelussa elettiin murrosvaihetta, sillä muuttuva tekniikka ja toimintojen keskittäminen aiheutti voimakasta tarvetta lisärakentamiselle. Samalla valmisteltiin myös Rakennushallituksen lakkauttamista. 1990-luvulla Museoviraston ja Rakennushallituksen kesken syntyi kiinteä yhteistyö valtion omistamien, uudempaa arkkitehtuuria edustavien rakennusten suojelussa. Otaniemen suojelemista asetuksella harkittiin, mutta sitä ei lopulta arveltu tarvittavan koska Rakennushallituksen ja Museoviraston yhteistyöhön luotettiin vakaasti. Uskottiin että Otaniemen maankäyttösuunnitelmassa esitettyä laajaa lisärakentamisenkin harkittaisiin yhdessä Museoviraston kanssa. Nähtävissä oli kuitenkin jo eturistiriitoja suojelun ja uudisrakentamisen kesken, mutta ne jätettiin Otaniemen hoitokunnan tapauskohtaisesti ratkottavaksi.

Otaniemen vaiheita vuoden 1990 jälkeen

1990-luvun lamassa Espoo haki uutta nousua ICT-firmoista ja Otaniemestä kaavailtiin Pohjois-Euroopan johtavaa alan keskittymää. Samoihin aikoihin valtiollisia keskusvirastoja yhtiöitettiin ja siirryttiin tulosohjaukseen, mikä muutti Otaniemenkin suunnittelua ja rakentamista perustavanlaatuisesti. Kiinteistöjen rakentaminen ja ylläpito eriytettiin valtion budjetista ja kustannuksien kattamiseksi luotiin vuokrajärjestel-

mä. Tämä yhdessä yliopistotoiminnan tehostamisen kanssa vauhditti myös Otaniemen rakentamista. Rakennushallitus lakkautettiin 1995 ja sen tilalle perustettiin Valtion kiinteistölaitos, jonka vastuulle siis siirtyivät myös Otaniemen hoitokunnan tehtävät. Vuonna 1999 Valtion kiinteistölaitos muuttui liikelaitokseksi ja 2001 sen nimi vaihtui Senaatti-kiinteistöiksi. Se suuntautui aiempaa voimakkaammin toimitalapalveluiden tarjoajaksi.

2000-luvun alussa valtion hallinto-ohjelmassa Otaniemestä oltiin kehittämässä ”valtakunnallista veturia”. 2006 julkaistiin Otaniemi-visio, jonka siunasivat niin kaupunkisuunnittelulautakunta kuin kaupunginvaltuustokin. Siinä määriteltyjä kehittämistavoitteita olivat huippuyliopisto, korkean teknologian työpaikat, palvelukeskusta ja raideliikenne. Aalto-yliopiston perustamisen myötä 2010 TKK:n rakennukset siirtyivät Aalto-yliopistokiinteistöille kun taas Senaatti-kiinteistöille jäivät muun muassa VTT:n rakennukset. Aluksi Aalto-yliopistokiinteistöt jatkoivat Senaatti-kiinteistöjen linjoilla suojelutavoitteissa, mutta sittemmin sen näkemys on muuttunut liikelaitosmaisemmaksi ja suojelukielteisemmäksi. Pääasiallisiksi tavoitteiksi on tullut alueen voimakas kehittäminen ja tiivistäminen. Samansuuntaisia tavoitteita on myös Otaniemen alueen toimijoiden 2014 julkaisemassa Kokokuva-visiossa. Paineita on jopa niin sanotusti käyttökänsä loppuun tulleiden rakennusten purkamiseen. **LL**

Vuonna 1994 Otaniemen maankäyttösuunnitelmassa esitetty kartta mahdollisesta lisärakentamisesta. Tuolloin olemassa ollut rakennuskanta on esitetty violetilla kun taas punaisella on merkitty ehdotettu lisärakentaminen. Vuorimiehentie 2:n läheisyyteen on ehdotettu useampaa uudisrakennusta, joista vastapäinen onkin toteutunut VTT:n digitalon muodossa. (Otaniemen maankäyttösuunnitelma, 1994.)

2.6 Vuorimiehentie 2 lähiympäristön rakentuminen

Ilmakuva vuodelta 1950. (Espoon karttapalvelu.)

Ilmakuva vuodelta 1964. Päärakennus ja Vuoriteollisuusosasto valmistumaisil-
laan. (Helsinki Region Infoshare.)

Ennen Otaniemen rakentumista Teknilliseksi korkeakouluksi alueella sijaitsi Otnäsin kartano maa- ja viljelysalueineen. Vielä vuonna 1950 Vuorimiehentie 2 rakennuksen paikalla sijaitsi lehtimetsää, jota reunustivat suurimmilta osin pellot. Metsän reunalla sijaitsi asuinrakennus, jonka piha ulottui peltoalueelle. Nykyisen Kemistintien kohdalla kulki pieni tie, joka vei kartanon päärakennukselle. (Arkkitteitointimisto Livady, s.14.)

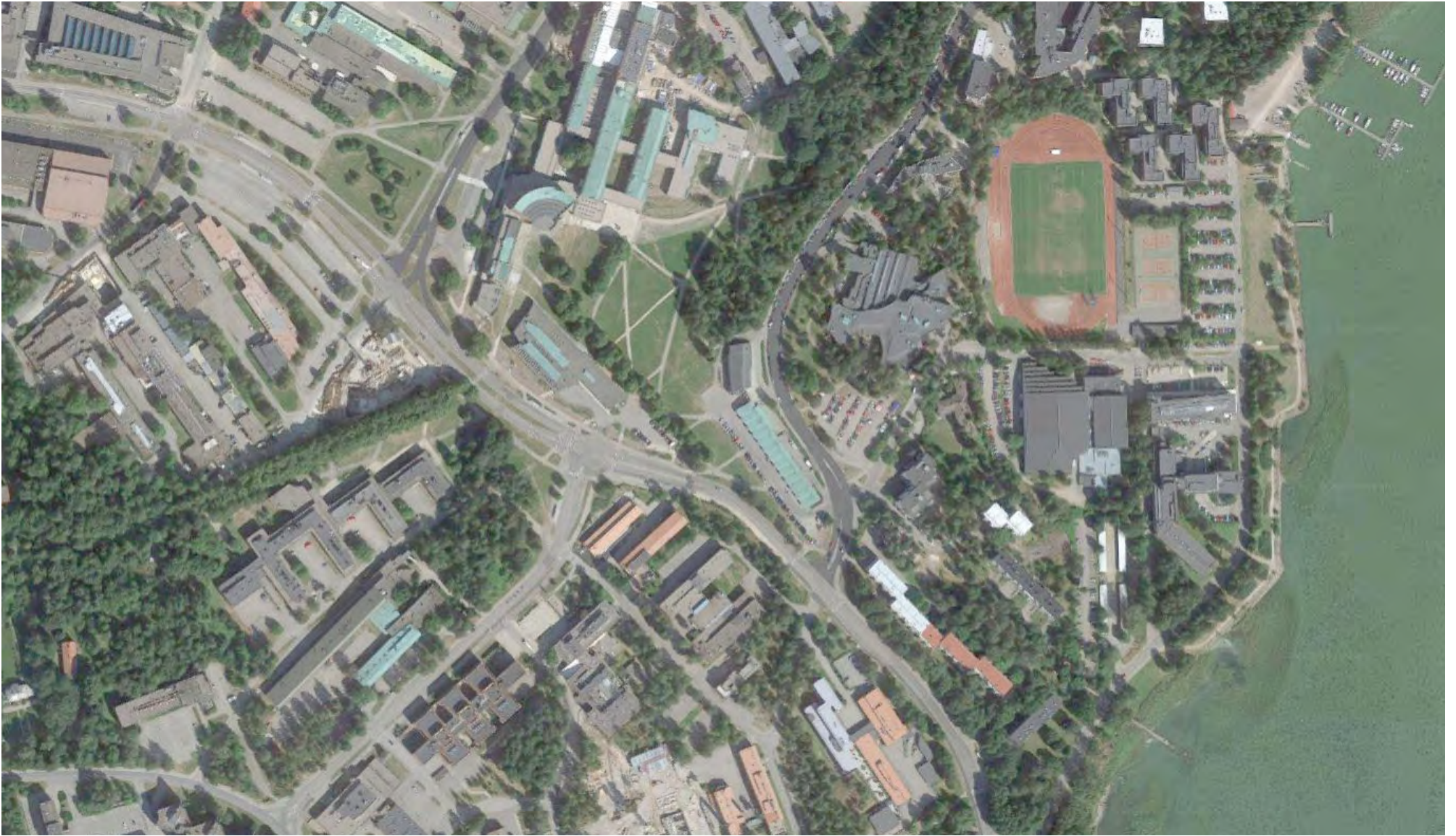
Vuorimiehentie 2, alun perin Vuoriteollisuusosasto, rakentui samoihin aikoihin Teknillisen korkeakoulun päärakennuksen kanssa 1960-luvun alussa. Muita tuolloin valmistuneita lähialueen rakennuksia olivat VTT:n viestintä-
talo ja nykyinen arkkitehtuurin paja Metallimiehenkujalla. Myöhemmin 1960-luvulla rakentuivat Puu 1 Vuorimiehentie-
n päähän, nykyinen kemiantekniikanlaitos Kemistintielle ja kirjasto päärakennuksen viereen. Vuoriteollisuusosaston edestä kulki osittain tie, mutta se oli kapeampi nykyiseen Vuorimiehentiehen verrattuna. Vuorimiehentie 2:n kaakkois-
puolelle sijoittui laajahko pysäköintialue. (Arkkitteitointimisto Livady, s.26.)

1970-luvulla Vuorimiehentie alue tiivistyi uusien rakennuksien, laajentuneiden pysäköintialueiden ja leventy-
vien teiden myötä. Vuorimiehentie sai nykyisen muotonsa ja VTT:n päärakennus rakentui sen varteen. Samalla Vuori-
miehentie 2:n koillispuolella sijainneen asuinrakennuksen pihapiiri kaventui. Rakennus on ollut olemassa ilmakuvi-
en perusteella vuonna 1976, mutta vuoden 1993 kuvassa se on jo purettu.

2010-luvulle mennessä Vuorimiehentie ympäristö ja lähes koko Otaniemi on rakentunut yhä täydemmäksi uusien rakennuksien ja pysäköintialueiden myötä. VTT:n tutkimushalli on rakentunut Kemistintien päähän aikaisintaan 70-luvun lopussa ja VTT:n digitalo Vuorimiehentielle pysäköintialueen paikalle 2000-luvun alussa. **IK**

Ilmakuva vuodelta 1976. (Helsinki Region Infoshare.)

Nykytilanteen ilmakekuva. (Google maps 05.02.2016.)

3 Rakennus- ja muutoshistoria

Toisen rakennusvaiheen koillisosaan vuonna 2002 rakennettu ruokasali ja keittiö.

3.1 Rakennus- ja muutosvaiheet lyhyesti

Vuorimiehentie 2 voidaan sanoa rakentuneen kolmessa päävaiheessa. Ensimmäinen osa valmistui vuonna 1964. Se koostui kolmikerroksisesta siipiosasta ja kaksikerroksisesta mineraalikaabinetista. Nämä osat sijaitsivat lähinnä Vuorimiehentietä.

Vuonna 1974 rakennettiin Kemistintien puoleinen pitkä, kolmikerroksinen siipiosa, joka liittyi aiempaan

rakennukseen yksikerroksisella välisosalla. Samalla myös ensimmäisessä rakennusvaiheessa valmistunutta mineraalikaabinettia korotettiin kerroksella. Ensimmäisen ja toisen vaiheen suunnitelmista vastasivat arkkitehdit Märta Blomstedt ja Olli Penttilä.

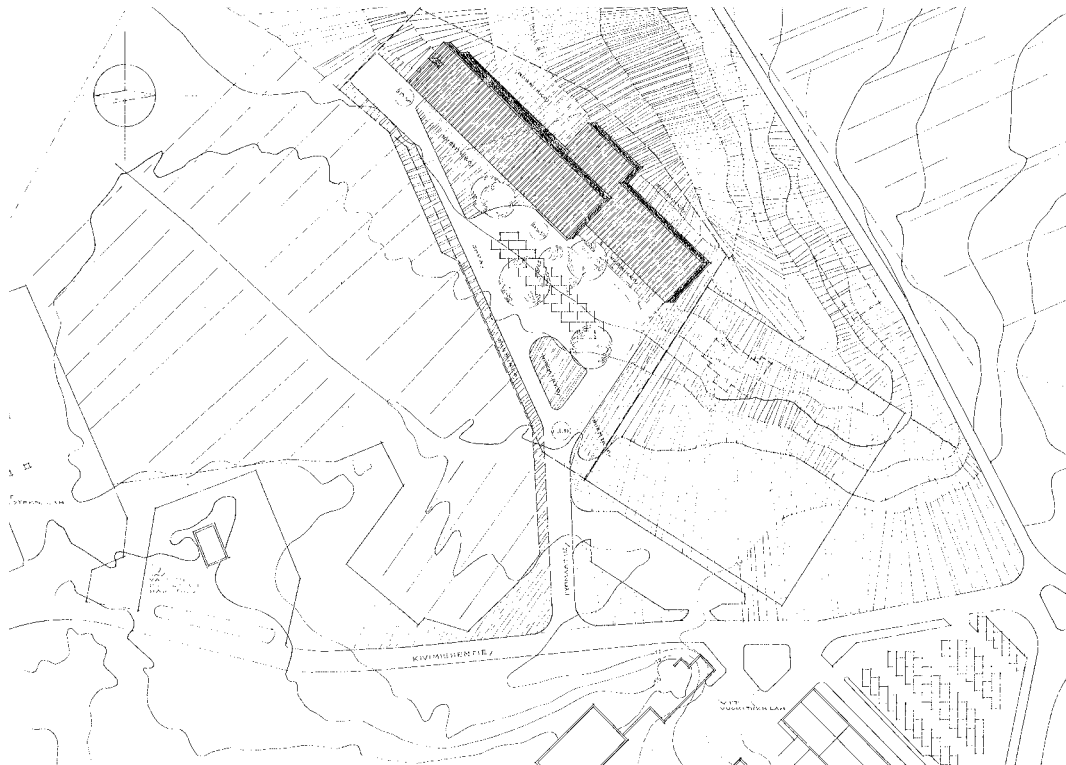
Mineraalitekniikan laitoksen kolmas merkittävä muutosvaihe on Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy:n vuonna 2002 suunnittelema ruokasali ja keittiö rakennuksen koilliskulmassa.

Näiden suurten muutosten lisäksi rakennuksen sisäistä tilanjakoa on muutettu useampaan otteeseen. Samoin kattomuotoa on paikoitellen muutettu. Tutkimusmateriaalina käytetyistä pääpiirustuksista eivät tule ilmi sellaiset remontit tai pienet muutokset, joille ei ole tarvinnut hakea rakennuslupaa. Niitä ei tässä luvussa ole siis käsitelty. **PK**

3.2 Ensimmäinen rakennusvaihe 1964

3.2.1 Asemapiirros - sijoittuminen tontille

Vuoriteollisuusosasto sijoittuu nykyisen Otaniementien ja Kivimiehentien risteyksen lounaispuolelle. Vuoden 1962 lupapiirustuksissa rakennuksen paikka on Kivimiehentieltä haarautuvan uuden työmaatien päässä. Vuoriteollisuusosaston koillispuolella sijainnut asuinrakennus on asemapiirroksessa merkitty poistuvaksi, mutta se on ilmakuvien perusteella yhä pystyssä ainakin vuonna 1969. Kivimiehentien toisella puolella on vuonna 1955 valmistunut Alvar Aallon suunnittelema VTT Valimo -rakennus. (Arkkittehtitoimisto Livady 2014, 26.)

Pitkänmallinen rakennus on sijoitettu tontille riiteen suuntaisesti ja se on samassa koillis-lounaislinjassa kuin Kivimiehentien toisella puolella oleva VTT Valimo -rakennus. Vuoriteollisuusosaston metsäinen tontti sijoittuu pellon laitaan. Rakennuksen kaakkoispuolelle on piirretty sorapäälysteinen piha, jossa on pieni pysäköintialue, nurmi-istutuksia sekä joitakin säilytettäviä puita. Vuonna 1963 muutoksessa nurmi-istutuskaitale mineraalikabinetin edestä on muutettu sorapäälysteiseksi.

3.2.2 Pohjapiirustukset – tilaratkaisut

Vuoriteollisuusosaston rakennus koostuu pelkistetysti kahdesta suorakulmiosta. Koillisosa on kaksi- ja lounaisosa kolmikerroksinen. Pääsisäänkäynti rakennukseen on pohja- ja kellarikerroksesta eri massojen liitoskohdasta. Myös rakennuksen molemmissa päädyissä on sisäänkäynti; lounaispäädyssä las-
tausalue ja koillispäädyssä varaston sisäänkäynti. Lisäksi ensimmäisen kerroksen aulaan on käynti rakennuksen toiselta puolelta.

Jokaisen kerroksen tilajako on samankaltainen. Suorakaiteen muotoisissa osissa on pitkät keskikäytävät, joiden molemmin puolin on sijoitettu erikokoisia opetus- ja aputiloja. Käytävät lähtevät keskeltä porrasaulasta.

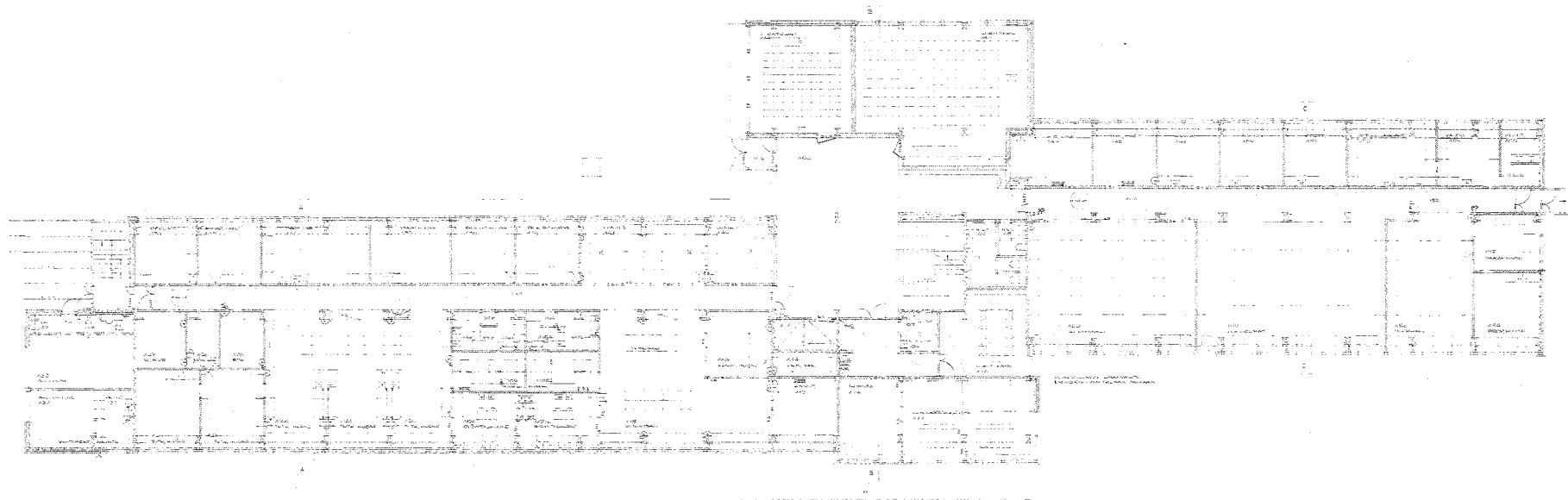
Vuonna 1963 piirustuksiin on lisätty ullakkokerrokseen saunatilat sekä niihin johtava portaikko 2. kerroksen porrasaulasta.

3.2.3 Julkisivupiirustukset

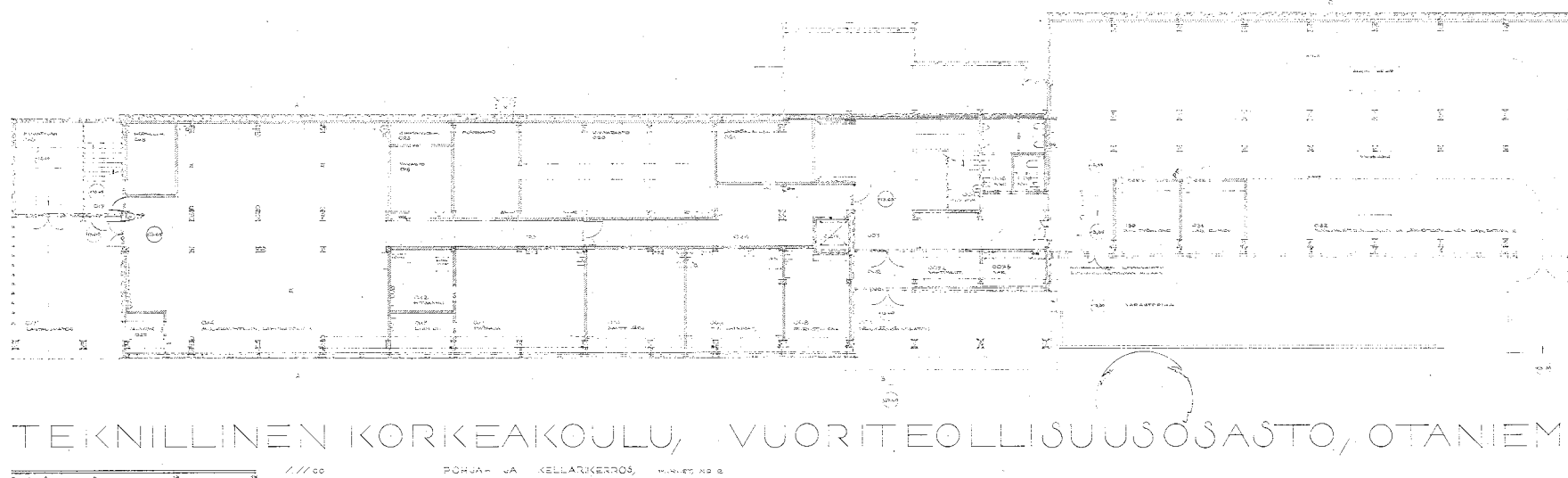
Matalan rakennuksen pitkät julkisivut luovat vahvan horisontaalisen vaikutelman linjakkaine nauhaikkunoineen. Ikkunaruutujen leveys ja niiden sommittelu puupaneelien avulla vaihtelevat.

Kattomuotoina on käytetty loivaa harja- sekä pulpettikattoja. Julkisivumateriaali on pääosin puhtaaksimuuratua punatiiltä. Sokkeli on paikallavalettua betonia ja kattomateriaalina on kuparikatetta. **AT, HS.**

Asemapiirros vuodelta 1962 (eCity/Arsca: A1962-B35-A-P-1).

1. kerroksen pohjapiirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: P1962-835-A-P-3).

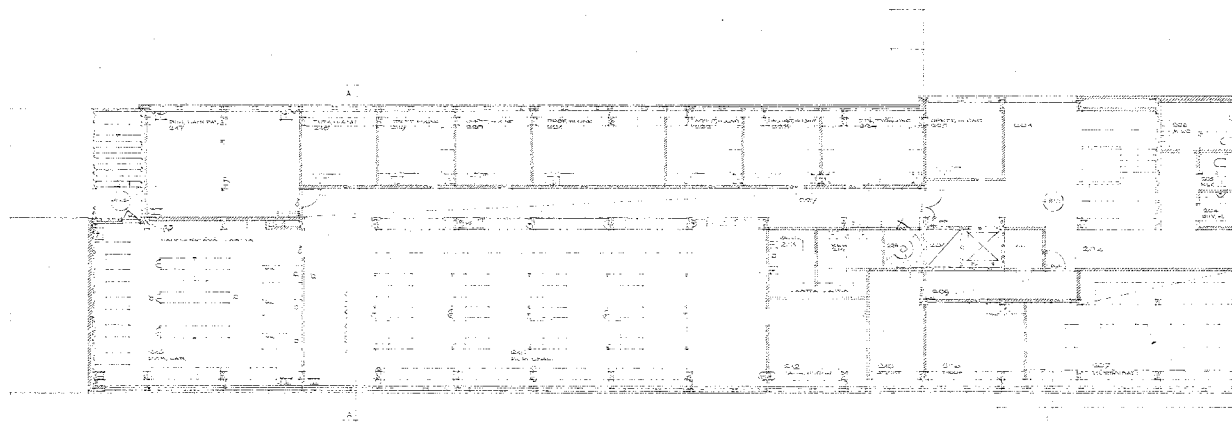

TEKNILLINEN KORKEAKOULU, VUORITEOLLISUUSOSASTO, OTANIEMI,

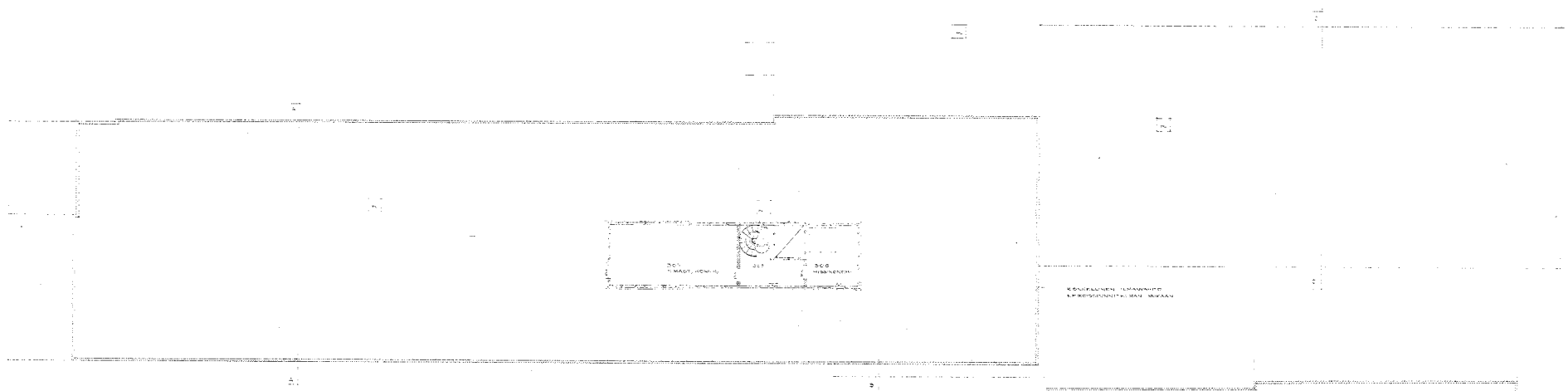
3/9 A-835-62

Arkkitehti: Osmo Vartiainen

Pohjakerroksen pohjapiirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: P1962-835-A-P-2).

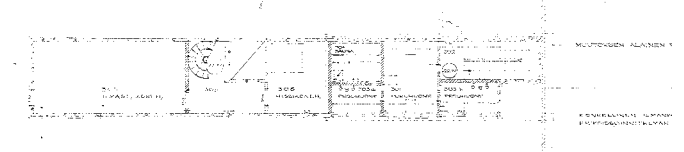

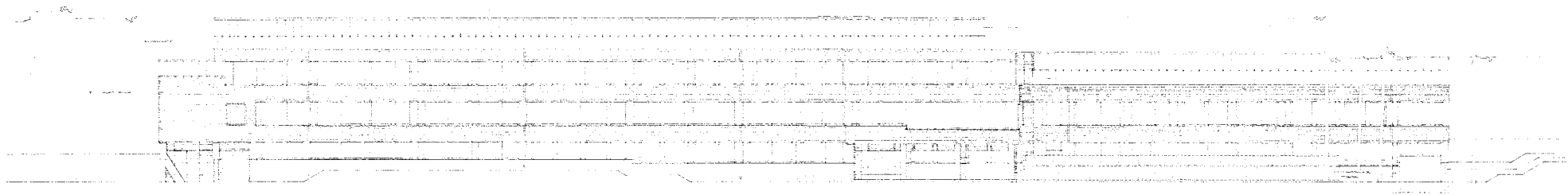
3. kerroksen pohjapiirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: P1962-835-A-P-4).

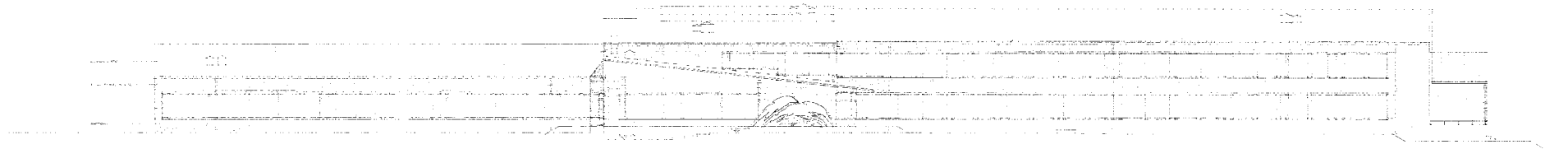
Ullakkokerroksen pohjapiirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: P1962-835-A-P-3).

Ullakkokerroksen muutos 1963 (eCity/Arsca: P1963-493-B-P-3).

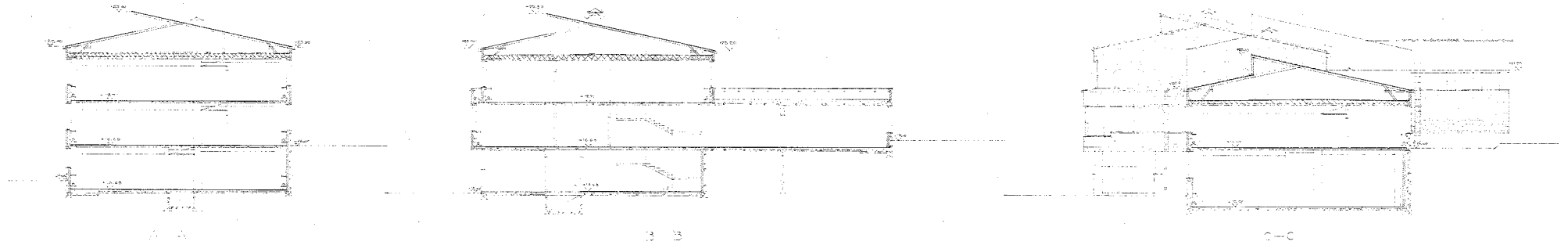

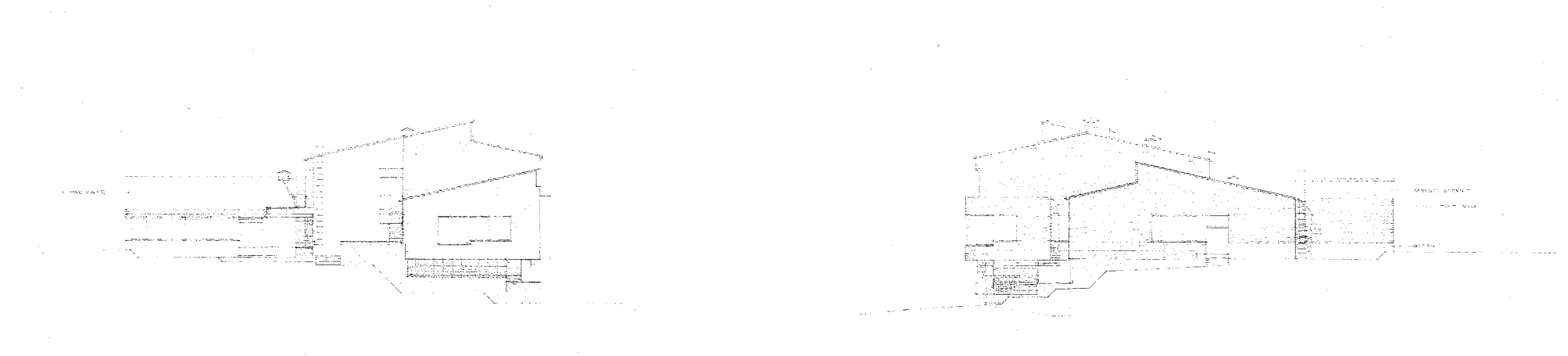
Julkisivu kaakkoon, piirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: P1962-835-A-P-6).

Julkisivu luoteeseen, piirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: P1962-835-A-P-7).

Poikkileikkaukset vuodelta 1962 (eCity/Arsca: L1962-835-A-P-9).

Julkisivu lounaaseen, piirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: J1962-835-A-P-8).

Julkisivu koilliseen, piirustus vuodelta 1962 (eCity/Arsca: J1962-835-A-P-8).

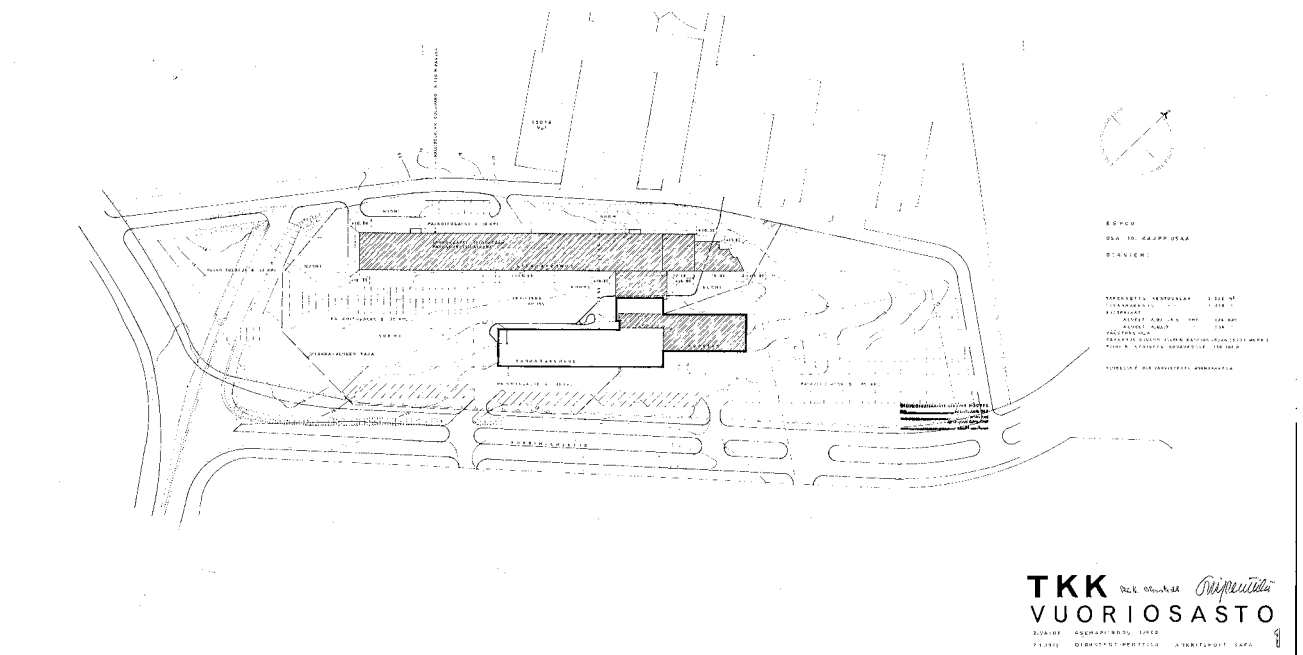
3.4. Toinen rakennusvaihe 1974

3.4.1 Pohjapiirustukset ja tilaratkaisut

Toisen rakennusvaiheen siiven suunnitelmat tehtiin vuonna 1971 ja rakennus valmistui vuonna 1974. Toisen vaiheen rakennus sijaitsee koillis- lounais -akselilla samansuuntaisesti ensimmäisen rakennusvaiheen siiven kanssa. Uusi rakennusosa on sijoitettu luoteeseen vanhasta rakennusosasta ja se liittyy siihen yhdysosalla. Siipien väliin on jätetty tilaa kahdelle piha-alueelle: suurelle ja pienelle sisäpihalle. Uuden rakennuksen kerrosala on 7 400 m².

Toisen vaiheen rakennuksessa on kolme kerrosta, pieni kellarikerros ja ullakko. Toisen ja kolmannen kerroksen tilarakenne on samantyylinen kuin ensimmäisen rakennusvaiheen siivessä. Ensimmäisen kerroksen tilarakenne on monimutkaisempi. Sillä ei ole selkeää käytävää. Erikoiset työpajatilat on sijoitettu kerrokseen hajanaisesti. Koko rakennuksen levyinen työpajahuone jakaa kerroksen kahteen osaan. Rakennuksen koillisessa osassa on porrastettu tila, jonka käyttökarkotus on opiskelijoiden lepääminen ja itsenäinen vapaamuotoinen opiskelu. Huone on korkea ja se saa valoa korkeista ikkunoista sekä kattoikkunoista.

Rakennuksessa on viisi sisäänkäyntiä. Pääsisäänkäynti sijaitsee ison sisäpihan puolella, kaasupulloveraston vieressä ja se vie suureen aulaan. Sieltä on suora pääsy moniin työpajatiloihin. Peremmällä pihalla on toinen paljon pienempi sisäänkäynti. Kemistitien puolella on kaksi pientä sisäänkäyntiä, jotka toimivat hätäpoistumisteinä. Samalla puolella, siiven koillis-päässä on katettu sisäänkäynti, jonka katos on peilikuva ensimmäisen rakennusvaiheen sisäänkäyntikatoksesta. Katettu sisäänkäynti vie aulaan, josta on yhteys myös välisosan käytävään. Rakennuksen pääportaat on sijoitettu rakennuksen keskelle. Niiden yhteydessä on hissi. Kahdet muut portaat ovat rakennuksen sivuissa Kemistitien puolella.

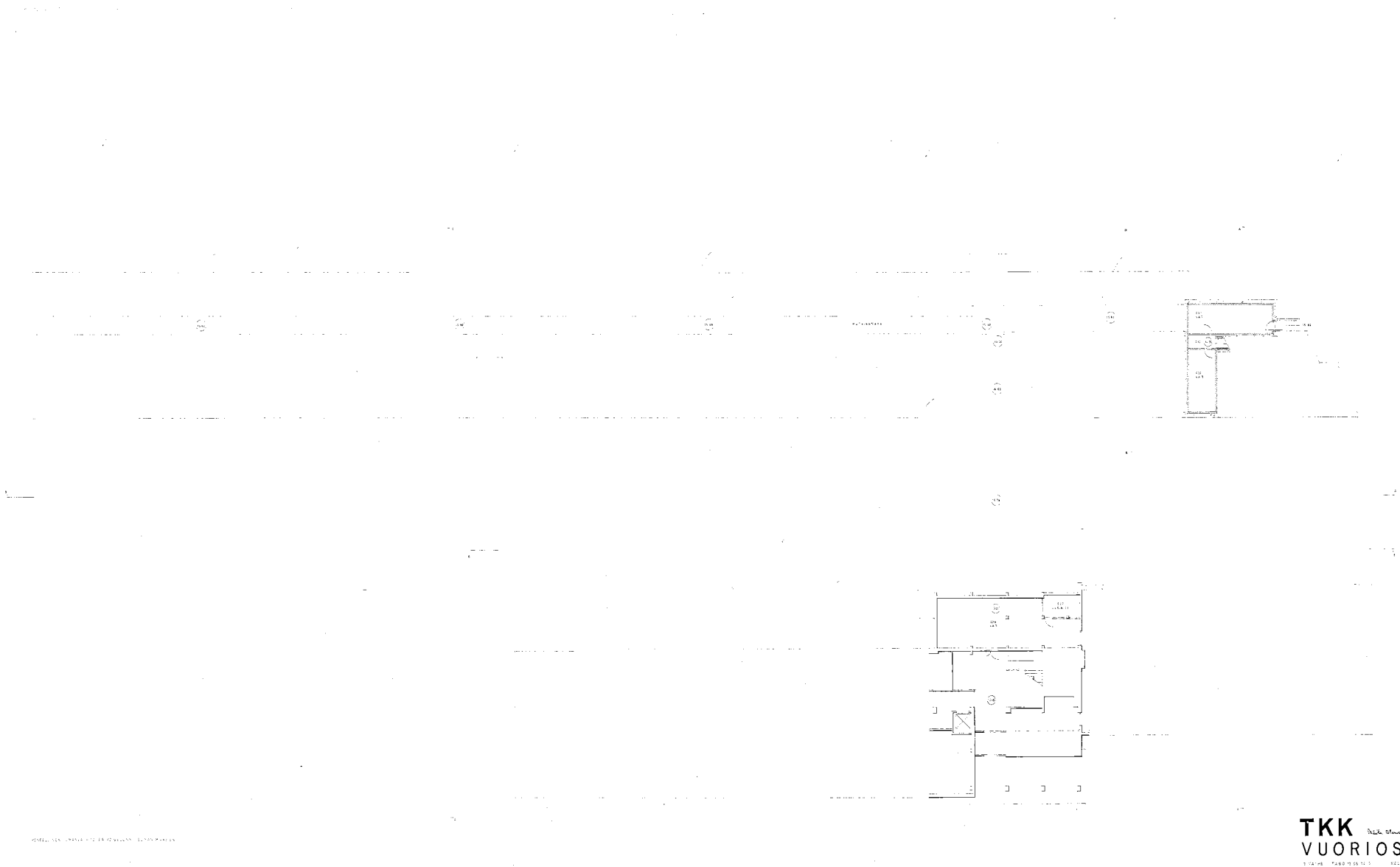

Asemakaava vuoden 1972 suunniteluvaiheesta (eCity/Arska A1971-189-B-P-1).

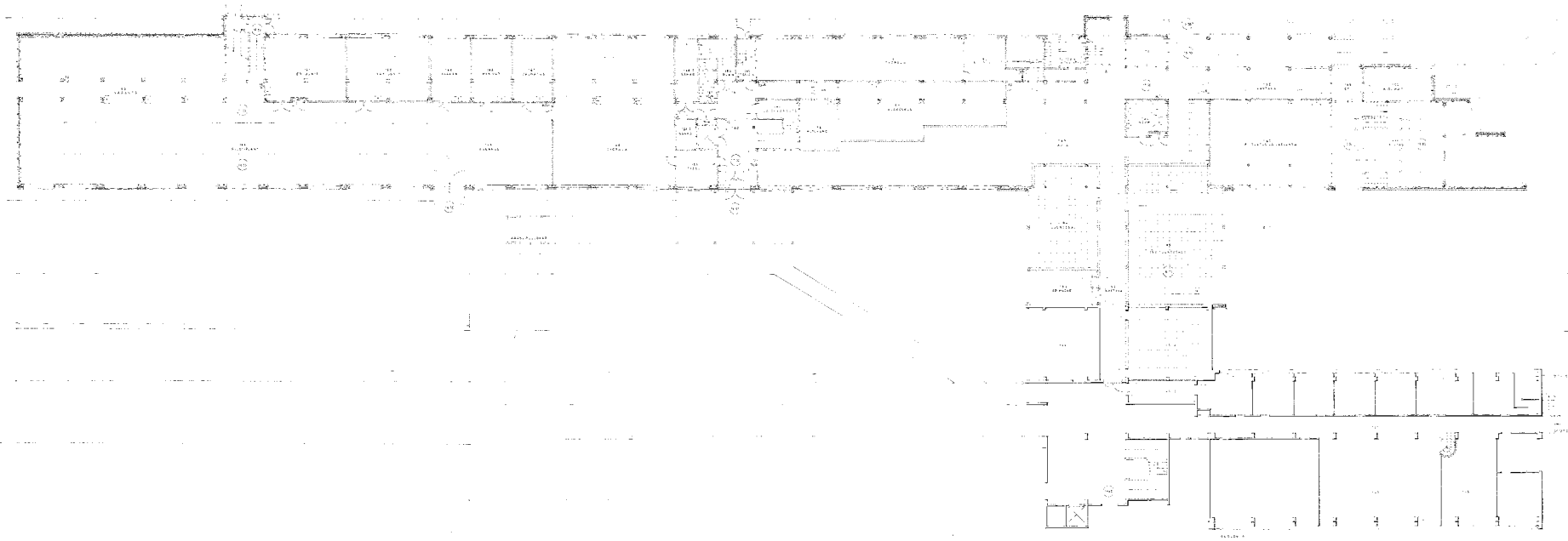
Siiven koillis-päässä olevassa kellarissa on kaksi varastotilaa. Niihin on pääsy ulko-oven kautta ja portaita pitkin ensimmäisestä kerroksesta. Käytäviä pitkin on vedetty putkikanavia. Pienikokoinen ullakko sijaitsee siiven keskivaiheilla. Ullakolle on asennettu ilmanvaihdonkoneita ja hissin koneisto.

Tontille on kaavoitettu autopaikkoja Vuorimiehen-tien ja Kemistitien varrelle. Lisäksi isolle sisäpihalle on suunniteltu 50 autopaikkaa. Pysäköintipaikkoja yhteensä tässä vaiheessa on 191 kpl.

Lisäksi ensimmäisen vaiheen siiven koillista osaa, eli mineraalikabinettin siipiä on korotettu yhden kerroksen verran. Sen pinta-ala on 3 300 m². Tilaratkaisu on samantyyppinen kuin mineraalikabinetti siiven ensimmäisessä kerroksessa. Korotuksen takia siiven koilliselle puolelle on rakennettu pieniä kierreportaita. Rakennuksen ulkopuolelle ovien viereen on asennettu poistumistieporras. **VP**

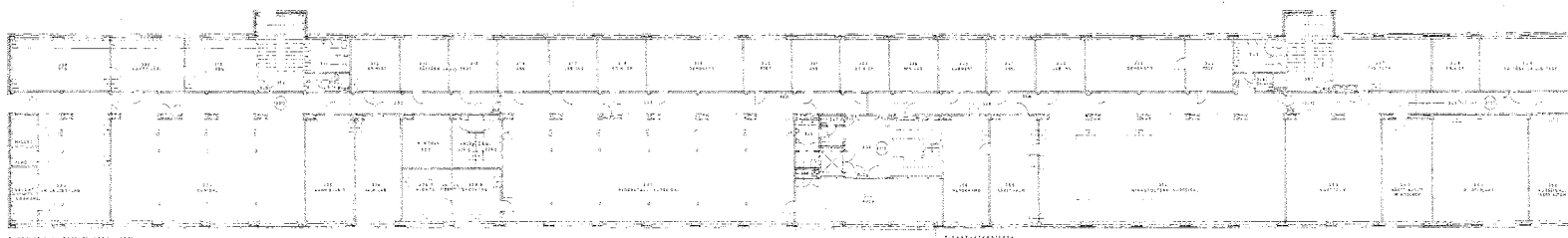

Pohjapiirustus vuoden 1972 suunniteluvaiheesta. Kellari. (eCity/Arka P1971-189-B-P-2).

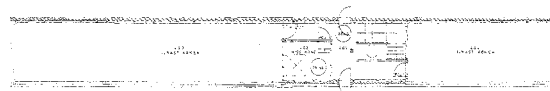
TKK TEKNILLINEN KORKEAKOULU
VUORIOSASTO
ARKKITEHTUURIT JA SUUNNITTELIJAT

Pohjapiirustus vuoden 1972 suunniteluvaiheesta. Ensimmäinen kerros. (eCity/Arska P1971-189-B-P-3).

TKK TKK, Oskari Oskari
VUORIOSASTO
ALUEK. TAUST. KÄYTTÖ. TILAT
PIIRIT. SUUNNIT. KÄYTTÖ. KÄYTTÖ. KÄYTTÖ.

Pohjapiirustus vuoden 1972 suunniteluvaiheesta. Kolmas kerros. (eCity/Arska P1971-189-B-P-5).

Korkeus	10,00 m
Leveys	10,00 m
Pinta-ala	100,00 m²
Volumi	1000,00 m³
Massa	1000,00 t

TKK TKK on osa-alue *Diisilä*
VUORIOSASTO
 Puhdas Tiedon Vuorokas
 10.11.2011 10.11.2011 10.11.2011 10.11.2011

Pohjapiirustus vuoden 1972 suunniteluvaiheesta. Ulakko. (eCity/Arka P1971-189-B-P-6).

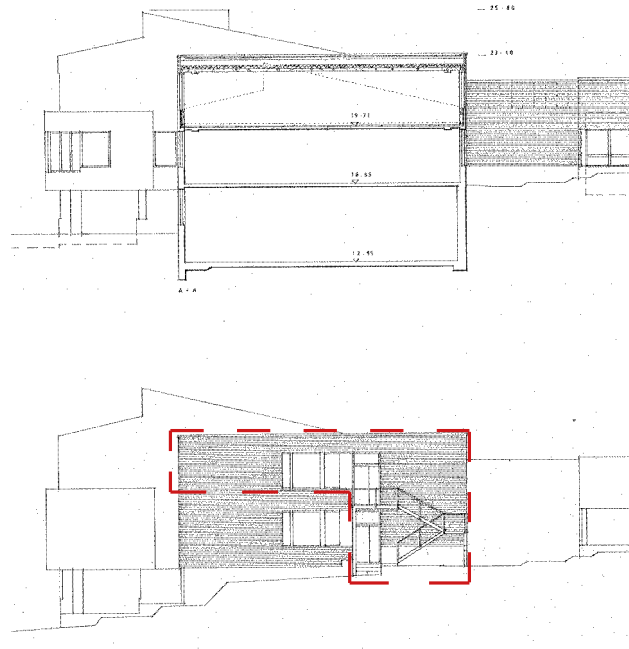
3.4.2 Julkisivupiirustukset

Materiaalien osalta lisärakentamisessa on noudatettu ensimmäisen vaiheen valintoja. Sokkelit ovat betonia, seinät juoksevalla ladonnalla tehtyä punatiiliä, ikkunoiden väliset umpiosat samalla tavoin maalattua puuta ja pellitykset kuparia. JO Ikkunoiden rytmitys poikkeaa hieman ensimmäisestä vaiheesta. Tämä johtuu osittain leveämmistä umpiosista, joissa on käytetty leveämpää rimaa. Laajennusosan ikkunoiden vaihteleva rytmi on hieman selkeämmin havaittavissa verrattuna vanhemman osan ikkunoihin. Lounaan puoleiset päädyt eroavat käsittelyltään enemmän kuin muissa suunnissa. Kummassakin päädyssä keskuskäytävien päässä on isot, rakennuksen muista ikkunoista poikkeavat ikkunat. Sisäpihan uuden siiven pohjakerroksessa ikkunoiden edessä on osittain lamelli, joka muistuttaa mitoitukseltaan pääoven yläpuolella olevien ikkunoiden mitoitusta.

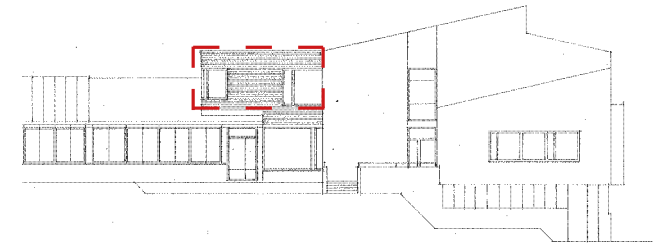
Kaikkien lisärakennettujen osien katot ovat ensimmäisestä rakennusvaiheesta poiketen tasakattoisia. Myöhemmin ne on muutettu harjakatoiksi.

Lisäkerroksen ohella vuoden 1974 lisärakentamisen yhteydessä vanhan osan julkisivuissa tapahtui myös muita muutoksia. Niihin kuuluu ainakin kaakon puoleisen vanhan julkisivun pohjakerroksen oikeassa laidassa olleen betonilamellikaiteen poisto.

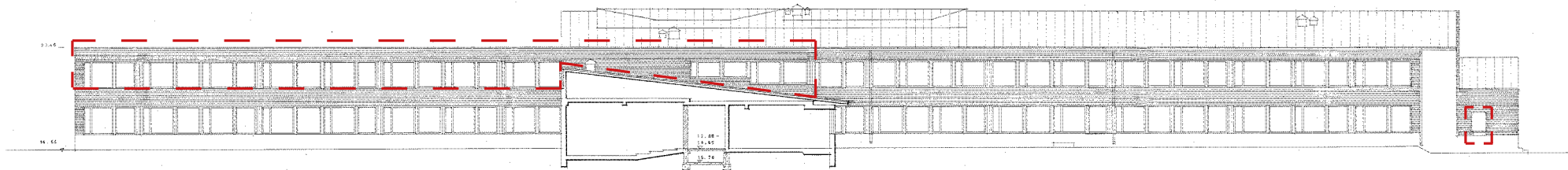
Lisärakentamisen yhteydessä käytetyistä ratkaisuista on poikettu ainakin korotetun osan ulkopuolisessa portaikossa ja tavassa valaa sokkelit. Vanhassa osassa muottilautojen jäljet ovat näkyvissä. Luentosalin vanha ikkunaseinä toimii liitoskohtana laajennusosalle. JO

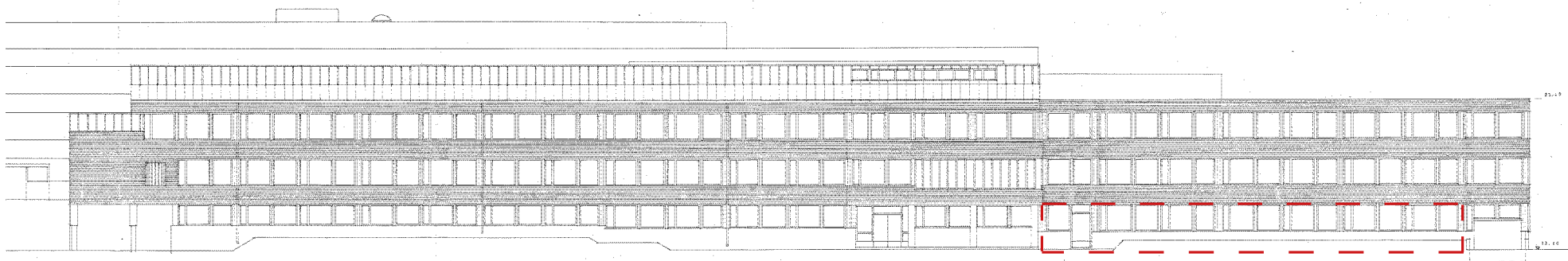
Julkisivu ja leikkaus koilliseen (eCity/Arsk: J1971-189-B-P-7).

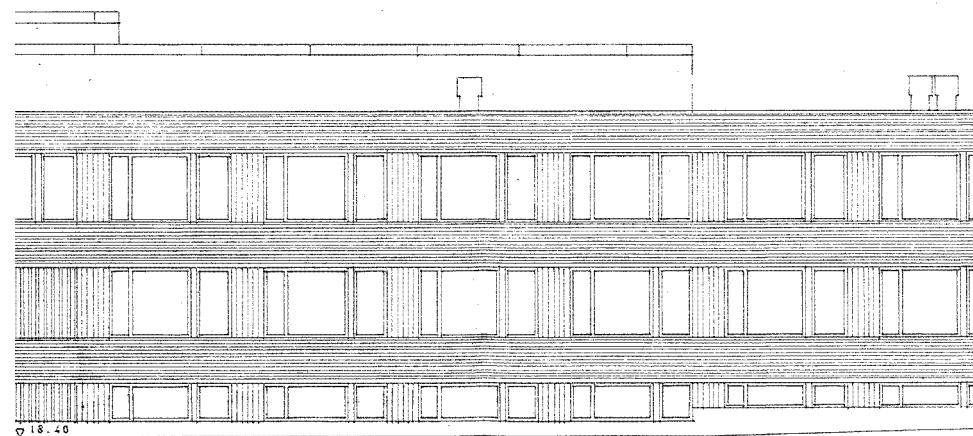
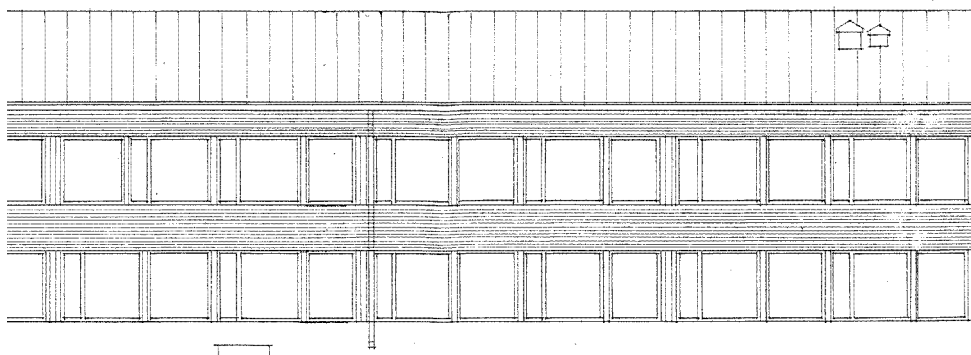
Julkisivu luoteeseen (eCity/Arsk: J1971-189-B-P-8).

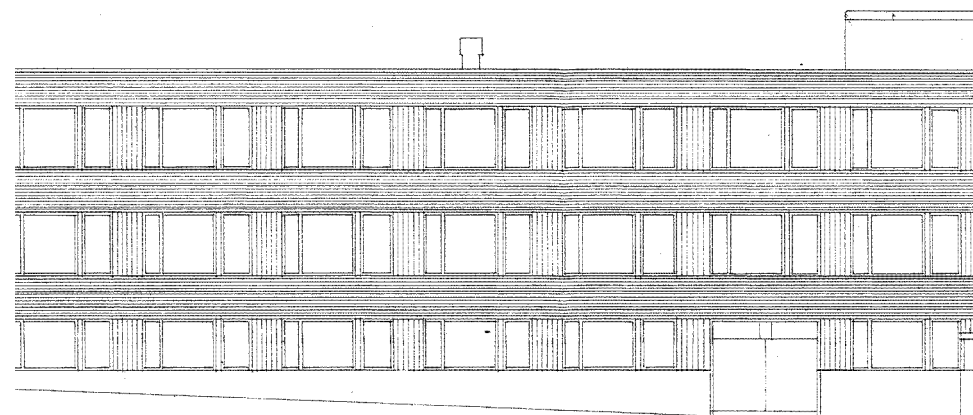
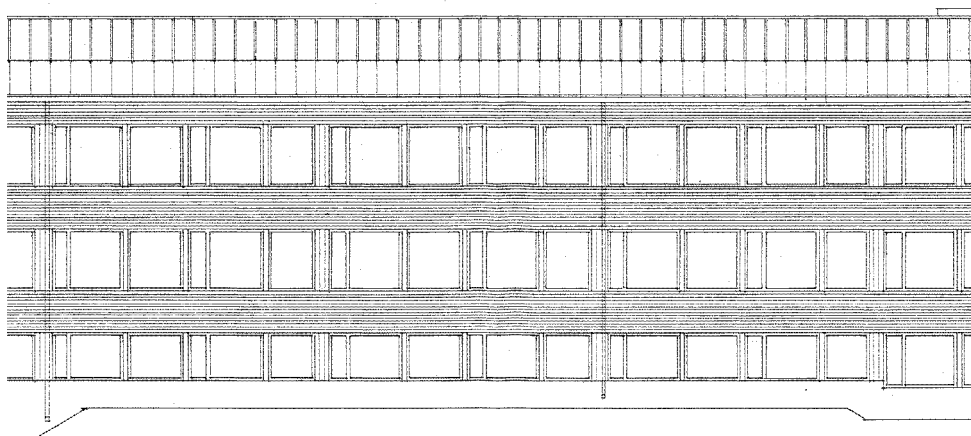
Julkisivu ja leikkaus luoteeseen (eCity/Arska: J1971-189-B-P-10).

Julkisivu kaakkoon (eCity/Arska: J1971-189-B-P-9).

*Julkisivuvertailu luoteen suunnasta. Vasemmalla vanha, oikealla uusi (eCity/
Arski: J1971-189-B-P-10).*

*Julkisivuvertailu kaakon suunnasta. Vasemmalla vanha, oikealla uusi (eCity/
Arski: J1971-189-B-P-9).*

3.4.3 Liittyminen ensimmäiseen rakennusvaiheeseen

Toisen rakennusvaiheen siipi liittyy ensimmäisen rakennusvaiheeseen matalalla väliosalla. Ensimmäisen rakennusvaiheen luentosalien peräseinä on purettu ja uudempi osa on rakennettu jatkumaan siitä varsin huomaamattomasti. Väliosan läpi kulkee käytävä, joka yhdistää ensimmäisen ja toisen rakennusvaiheen aulat toisiinsa. Käytävä nousee hiukan toisen rakennusvaiheen aulaa kohti. Sisäänkäynti suurelta sisäpihalta on alkuperäinen. Väliosassa on pulpettikatto, joka nousee pienen sisäpihan suuntaan. Katto sekä vesikourut ovat kuparipeltiä.

Suuren sisäpihan puolella ensimmäisen rakennusvaiheen aikainen sali on yhdistetty toisen rakennusvaiheen opettajanhuoneeseen ja tilaa käytetään nykyisin tietokone-luokkana. Viereinen toisen rakennusvaiheen sali on alkupe-
räisessä käytössään. Pienen sisäpihan puoleisissa luentosaleissa on nousevat katsomot. Näistä ensimmäisen rakennusvaiheen aikainen on pienempi ja ikkunaton, kun taas uudemmassa on ikkunat sisäpihalle.

Suuren sisäpihan puolella vanhemman osan nauhaikkuna muodostuu tasalevyisistä ikkunaruuduista katketen kohdassa, jossa ensimmäisen rakennusvaiheen seinä on sijainnut. Uudemmalla puolella ikkunoiden leveys vaihtelee ja osa ikkunoista on jaettu pystysuunnassa kahteen ruutuun. Räystäään alla ikkunoiden väleissä on valkoisesta levyrakenteet, jotka ilmeisesti suojaavat tiloja auringolta.

Pienen sisäpihan puolella vuorottelevat suuremmat ikkunat ja niiden välissä päällekkäin olevat pienemmät ikkunaruudut sekä kapeat laudoitetut pinnat. Oikeanpuoleisimman ikkunan alla on paneelipintainen ulko-ovi. Ensimmäisen rakennusvaiheen puoleisessa osassa seinän yläosassa on kuparipeltinen säleikkö. **LL**

Väliosa suuren sisäpihan puolelta.

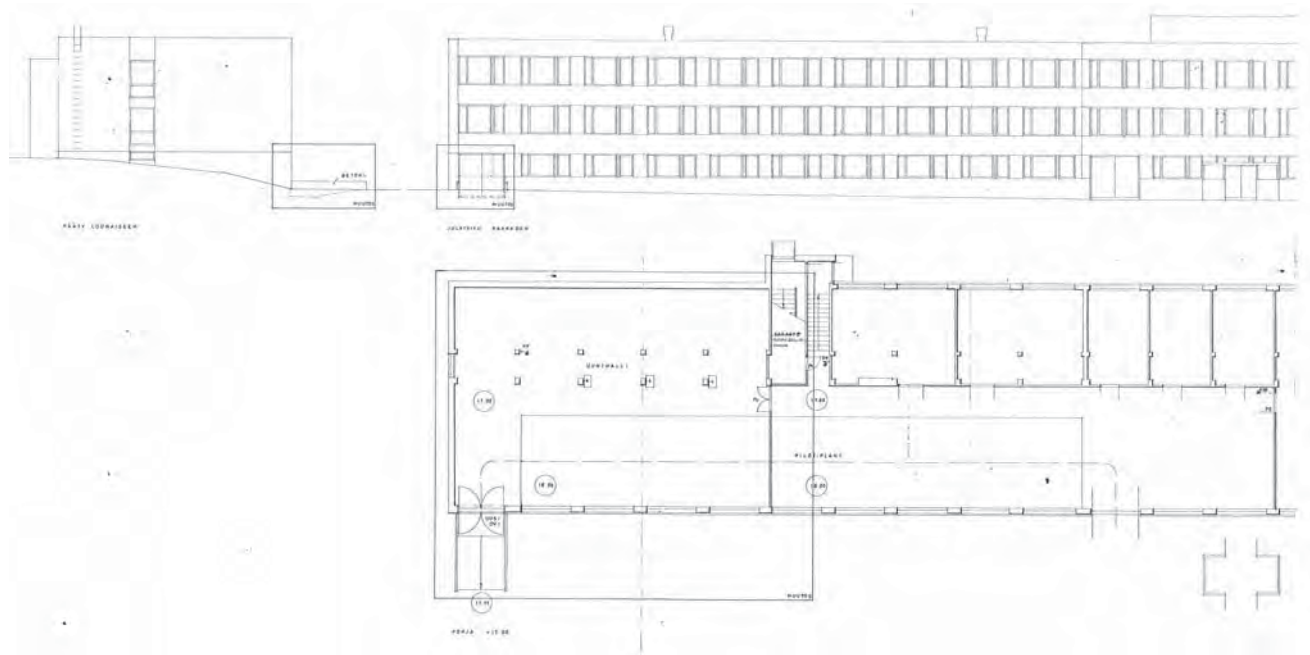

Väliosa pienen sisäpihan puolelta.

3.5 Myöhemmät muutokset

3.5.1 Vuonna 1977 suunnitellut muutokset

Vuonna 1977 haettiin lupaa vuoden toisen rakennusvaiheen siivessä olleen varaston paikalle tuleville uusille tiloille Olli Penttilän piirustusten mukaan. Sen aikainen varasto sijaitsi kellarikerroksessa, siiven lounaispäädyssä. Suunnitelmissa varasto on jaettu uusiin väliseiniin uunihalliksi, kompressorihuoneeksi ja Pilot-plant huoneeksi. Kompressorihuone sijoittuu varastossa sijainneen portaan alle. Uunihallista puhkaistiin pariovellinen sisäänkäynti luiskineen siiven kaakkoisnurkkaan, joka vaikutti myös siiven vuoden 1974 kaakkoisjulkisivuun. **IK**

Toisen rakennusvaiheen siiven ensimmäisen kerroksen pohjapiirustus vuodelta 1977. (eCity/Arka: P1977-90-C-P-2.)

3.5.2 Vuonna 1998 suunnitellut muutokset

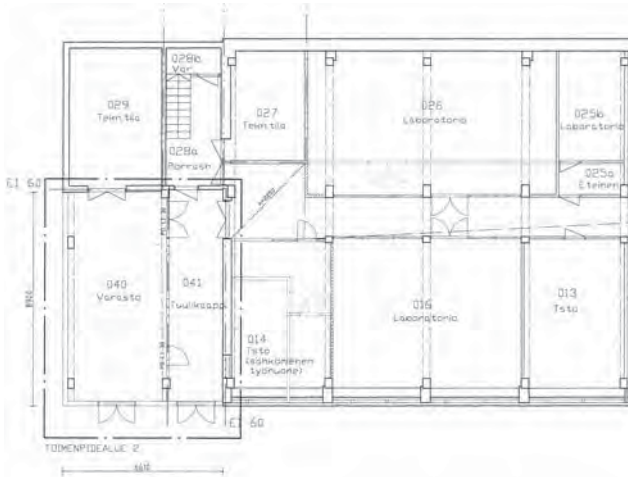
Vuonna 1998 haettiin lupaa ensimmäisen rakennusvaiheen siiven ja myöhemmän korotuksen muutoksiin Jukka Turtiaisen piirustusten mukaan, joista huomattavimpia olivat lastauskatoksen muuttaminen sisätilaksi ja IV-konehuoneen rakentaminen. Lisäksi tehtiin huonetilojen muutoksia koko siivessä. Pohjakerroksessa lounaispäädyssä sijainnut lastauskatos kokonaisuudessaan suunniteltiin muutettavaksi sisätilaksi, jossa olisi tuulikaappi ja varasto, ja jotka yhdistyisivät kellarissa oleviin tiloihin. Muutos vaikuttaa siiven kaakkoisjulkisivuun aukon täyttönä seinillä ja ovilla sekä lounais-

julkisivuun aukon täyttönä. Materiaaleina ovat tumman ruskeaksi maalattu mäntypaneeli, metalli ja pelti sekä betoni. Kellarikerrokseen suunniteltiin myös kevyttä väliseiniä purkua ja uusien väliseiniä rakentamista sekä tästä johtuvia pienimuotoisia muutoksia huonetiloissa. Suurimmilta osin huoneet ovat muuttuneet laboratoriotiloiksi ja toimistohuoneiksi.

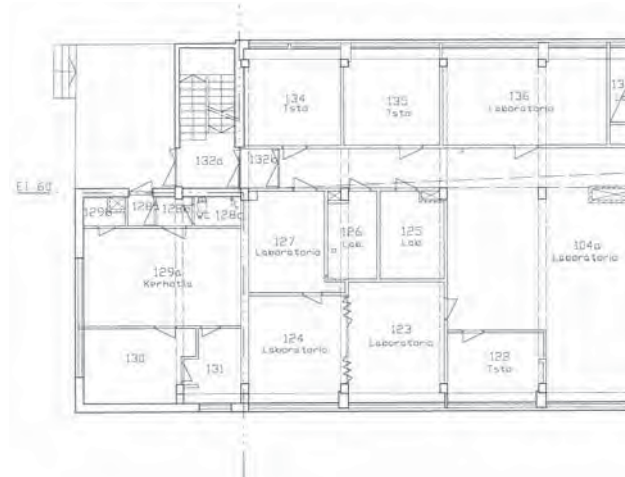
Ensimmäisen kerroksen lounaispäädyn vuoteen 1998 toiminut vahtimestarin asunto on muutettu kerhotilaksi. Pohjakerroksen tapaisia huonetilojen muutoksia on tapahtunut myös siiven ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa. Olemassa olleet erityiseen käyttöön tarkoitettut huoneet on nimetty yleisemmin laboratorioiksi ja toimistoiksi. Siiven koillisosassa on ensimmäisen kerroksen aulaa avarrettu seinää purkamalla ja sen yhteyteen muodostettu näyttelytila. Kerrosten pienimuotoiset seinien muutokset ovat voineet liittyä uuteen IV-konehuoneeseen ja sen reitityksiin.

Siiven koillispäätyyn mineraalikabinetti siipeen haettiin lupaa uudelle IV-konehuoneelle. Se sijoittuu ullakkokerrokseen, vuoden 1971 korotuksen katolle luoteisreunalle. IV-konehuone on umpinainen kulmikas huone pulpettikatolla, joka on ulkopuolelta suurimmilta osin kupariorhutelevä. Muutos näkyy selkeästi rakennusmassassa ja julkisivuissa, sillä siiven koillispääty korottui osittain yhdellä kerroksella. Lisäksi ullakkokerroksen saunatilojen lounaispuolelle suunnitelmissa on lisätty uusi tekninen tila.

Saatavilla olleiden kuvien perusteella välisanakattomuoto on muuttunut pulpettikatosta osittain harjakatoksi vuoteen 1998 mennessä. Tästä ei kuitenkaan löydetty lupakuvia. **IK**

Ensimmäisen rakennusvaiheen siiven pohjakerroksen pohjapiirustus vuodelta 1998. Tuulikaappi ja varasto entisen lastauslaiturin paikalla. (eCity/Arksa: P1998-2209-B-P-2, osa.)

Ensimmäisen rakennusvaiheen siiven ensimmäisen kerroksen pohjapiirustus vuodelta 1998. Kuvassa siiven lounaispääty. (eCity/Arksa: P1977-90-C-P-2, osa.)

Julkisivu lounaaseen vuodelta 1998. Katolla uusi IV-konehuone ja siiven avonaisen lastauslaiturin seinä rakennettu umpeen. (eCity/Arksa: J1998-2209-B-P-10, osa.)

Ensimmäisen rakennusvaiheen siiven julkisivu kaakkoon vuodelta 1998. Katolla uusi IV-konehuone ja siiven avonaisen lastauslaiturin seinä rakennettu umpeen. (eCity/Arksa: J1998-2209-B-P-8.)

3.5.3. Toinen korjausvaihe 2001

Vuoden 2001 peruskorjauksessa tehtiin laajoja muutoksia II siiven huonejärjestykseen. Muutokset on suunnitellut arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy ja uudet rakenteet Insinööritoimisto Tauno Lehtonen Oy. Ensimmäisessä kerroksessa silloinen ruokala muutettiin osaksi kerroksen kirjastoa, Pilot-halli jaettiin pienempiin laboratoriotiloihin ja yhdyskäytävän luentosali laajennettiin. Laajennuksen yhteydessä luentosali sai myös oman sisäänkäynnin pienen sisäpihan puolelle. Toisessa ja kolmannessa kerroksessa toimistohuoneiden jakoon tehtiin muutoksia erityisesti rakennuksen luoteen puoleisella sivulla, vanhoja väliseiniä purettiin ja uusia pystytettiin. Toisen kerroksen kirjasto sekä suurempia laboratoriotiloja jaettiin kokonaan tai osittain toimistoiksi ja pienemmiksi laboratorioiksi. Valokuvalaboratorio ja pimiö poistuivat kolmannelta kerrokselta. Uuden huonejaon myötä uusittiin myös alakattoja, lattia- ja seinäpintoja sekä väliovia osassa huoneita. Nämä muutokset vaikuttavat edelleen rakennuksen sisätilojen luonteeseen pitkinä, kapeina ja matalina käytävinä, joille on tyypillistä, että toimistohuoneiden ovet ovat väriltään ja materiaaliltaan erilaisia käytävien eri puolilla.

Suuren sisäpihan kaasupullovarasto ja uusittu seinämateriaali.

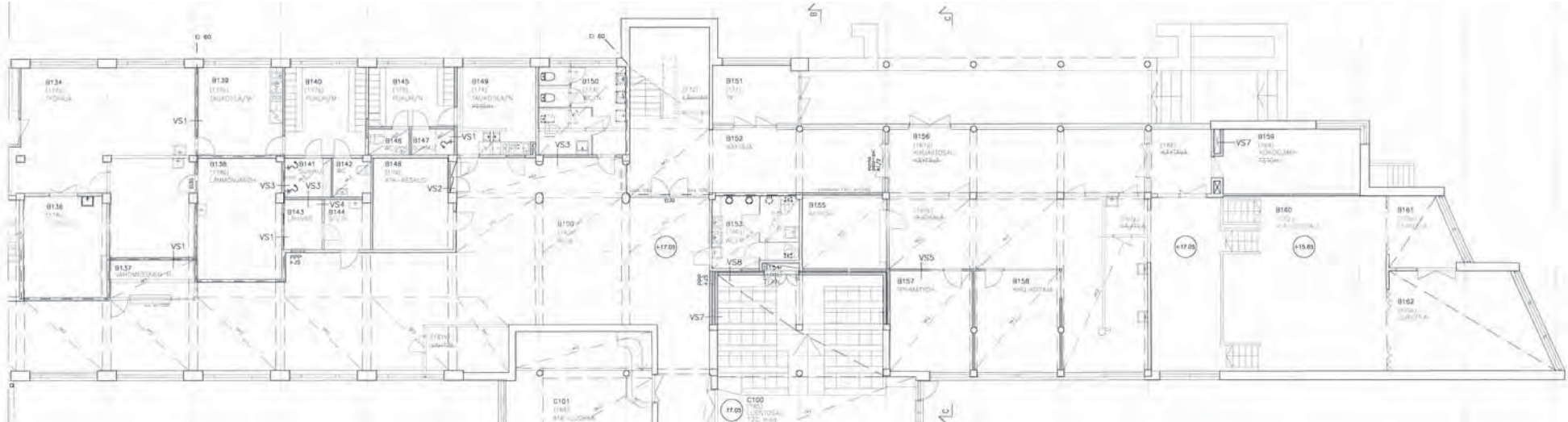

II siiven toisen kerroksen käytävän uusi alakatto ja rakennusaikainen väliovi.

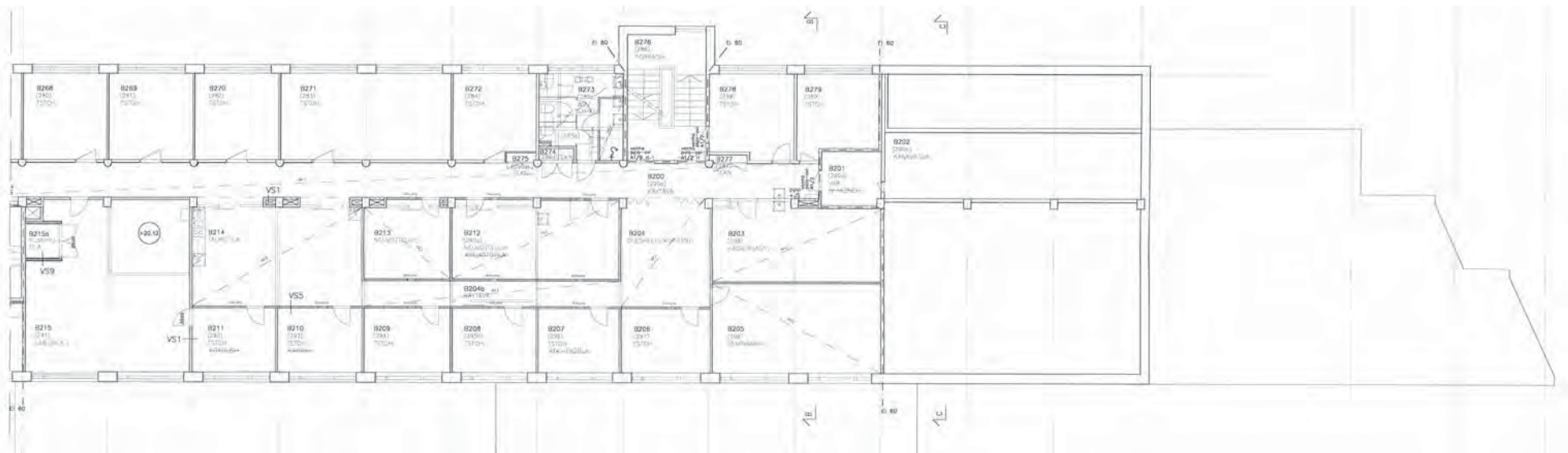
Muutokset rakennuksen ulkopuolella olivat vähäisempiä, eivätkä vaikuta vaikuttaneet II siiven julkisivujen ilmeeseen yhdyskäytävän uutta sisäänkäyntiä lukuunottamatta. Ikkunat uusittiin alumiinipintaisina puuikkunoina alkuperäisen mukaisella jaolla kirjaston sekä koko luoteen puoleisen julkisivun osalta. Luoteen puoleinen julkisivu sai myös uudet lumiesteet. Kaakon puoleisella julkisivulla porrashuoneiden ikkunat ja ovet uusittiin teräs-lasi ikkunoiksi ja oviksi. Ensimmäisen kerroksen tasakattoon kirjaston kohdalla uusittiin vedeneristys ja suojakiveys. Suuren sisäpihan kaasupullovaraston seinärakenne uusittiin ja julkisivumateriaaliksi vaihtui muovipinnoitettu peltikasetti. **ST**

Yhdyskäytävän luentosalin uusi sisäänkäynti on rakennettu purkamalla seinää nauhaikkunan alta.

II siiven ensimmäisen kerroksen muutoksia (eCity/Arska: P2001-2108-C-P-9, osa).

II siiven toisen kerroksen muutoksia (eCity/Arska: P2001-2108-C-P-11, osa).

3.5.4 Ruokala-laajennus vuonna 2002

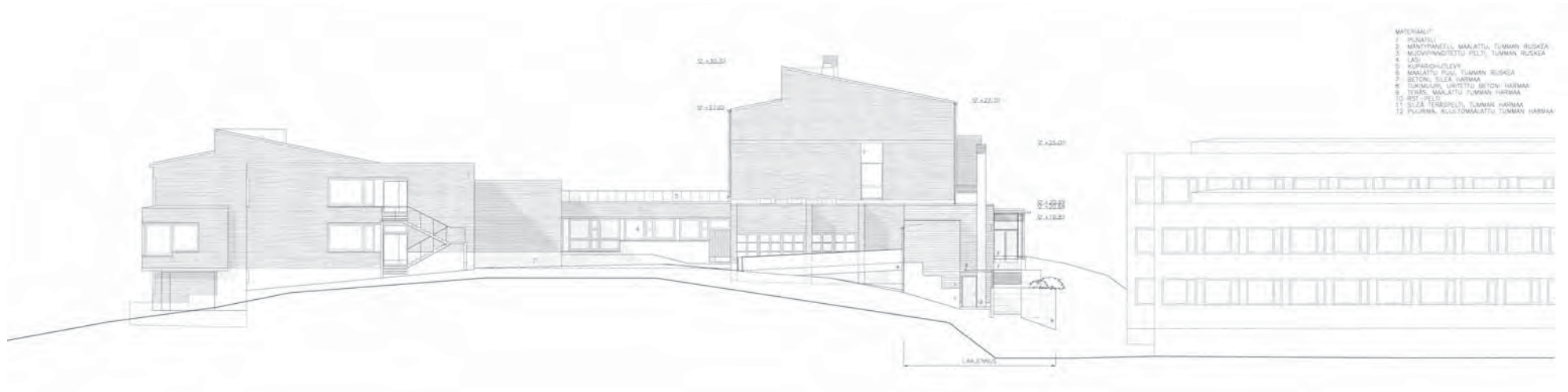
Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy:n 1.3.2002 päivätyistä piirustuksista käy ilmi, että entisen sisäänkäyntiarkadin paikalle suunniteltiin uusi ruokasali ja keittiö, sekä niitä palvelevia tiloja. Edellisessä vaiheessa vuonna 2001 oli ruokala muutettu osaksi kirjastoa. Ruokala-laajennuksen yhteydessä kirjastosalin viereisen kokoelmahuoneen kulmaikkuna kaventui pienemmäksi ja suuntautuu pelkästään koilliseen. Kemistintien puoleisen sisäänkäynnin tuulikaappia kasvatettiin ja aukeamissuunta muuttui koillisesta luoteeseen. Sisäänkäynnin yläpuolella on uusi teräsrakenteinen katos.

Kirjaston arkadin puoleinen lasi-teräs -seinä on säilynyt suurimmalta osaltaan alkuperäisenä pilareineen. Uuden ruokasalin ja kabinetin puoleiset pilarit ovat korvattu uusilla, mutta ovat säilyttäneet pyöreän muotonsa. Laajennuksen uloimmat pilarit ovat halkaisijaltaan pienemmät ja ovat betonin sijaan teräksiset. Ruokasalin ulkoseinä on lasi-teräs -rakenteinen. Keittiön ulkoseinä on sandwich-rakenteinen, jossa on julkisivussa samankaltainen tiilimuuraus kuin vanhemmissa rakennusosissa.

Ruokala-laajennus on tasakattoinen, poislukien keittiön takana sijaitseva jätekatos, jossa on pulpettikatto. Jätekatoksesta on sisäänkäynti keittiöön ja sen huoltotiloihin. Keittiötilojen alla on kellarikerroksessa uusi IV-konehuone sekä pumppaamo. Kulku näihin tiloihin on suoraan maantasosta ja sen yläpuolella on maalatusta teräksestä tehty pergola. IV-konehuoneesta nousee keittiön koillissivulla poistoilmahormi, jonka materiaaliksi on julkisivupiirustuksessa annettu RST-pelti. Jätekatoksen alla on kylmä talovarasto. Jätekatoksen julkisivumateriaali on koilliseen ja luoteeseen tiilimuuraus, mutta kaakon suuntaan materiaaliksi on merkitty tummanharmaaksi kuultomaalattu puurima. Jätekatoksen

luoteen puoleiselle seinälle on laitettu aivan katonrajaan koko seinän mitalta nauhaikkunat.

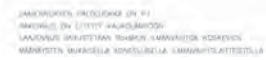
Kabinetista on pääsy terassille, joka on hieman ruokalaa alemmassa korossa. Ruokasalin ja terassin edustalla on betonisia tukimuuria, joiden avulla rinnettä on voimakkaasti pengerrytetty. Suunnitelmiin on tukimuurien ja jätekatokseen johtavan sillan materiaaliksi merkitty harmaa uritettu betoni, mutta toteutuneessa pinnassa on nähtävillä muottisiteiden paikat ja kasettimuottien jättämät jäljet. Sokkelit ovat harmaata sileää betonia. Keittiön toimisto- ja sosiaali-tiloissa on kapeahkot pystysuuntaiset ikkunat, jotka avautuvat terassin suuntaan. Sen sijaan keittiön wc- ja suihkutilan ikkuna on vaakasuuntainen ja asetettu korkealle ja kiinni sisänurkkaan. Ruokasalin ikkunat ovat suuret ja salin julkisivu jatkaa vaakasuuntaisena aiempien rakennusosien nauhaikkunoiden linjoilla. JS

Julkisivu koilliseen. (J2002-440-B-P-8)

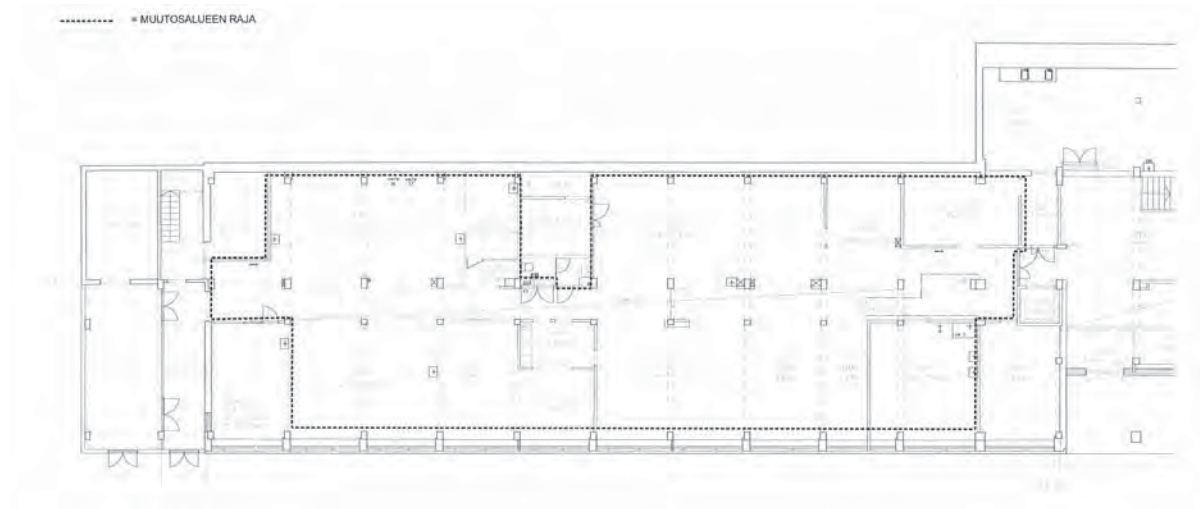
Julkisivu luoteeseen. (J2002-440-B-P-11)

[illegible]

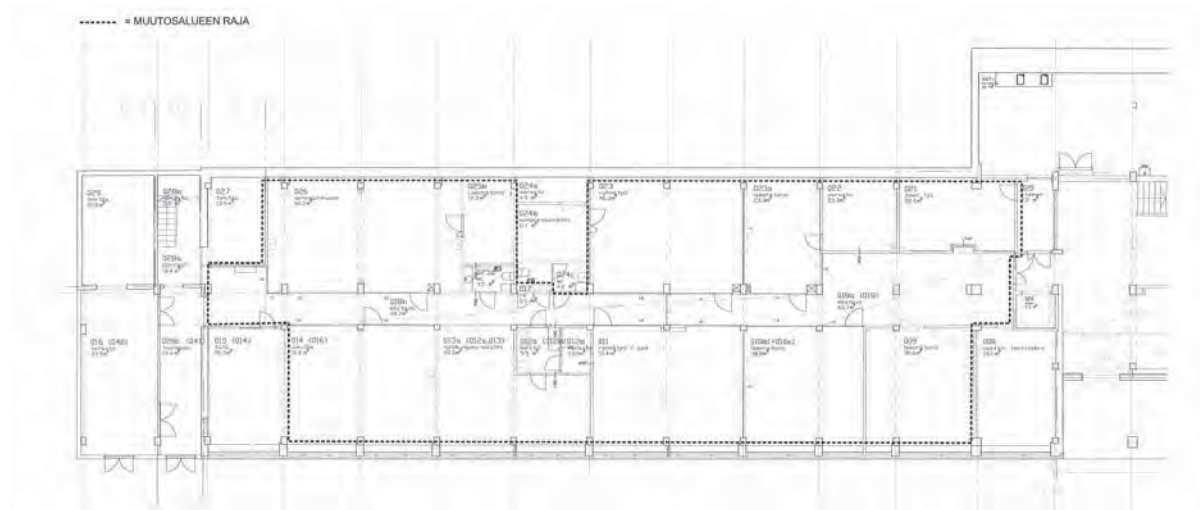
51

3.5.5 Vuonna 2007 suunnitellut muutokset

Auer & Sandås arkkitehdit Oy:n suunnitelmiin päiväyksellä 4.12.2007 on merkitty I-rakennusvaiheen siipeen tilamuu-
toksia pohjakerrokseen. Muutokset sijoittuvat Vuorimiehen-
tien puoleisen sisäänkäynnin vasemmalle puolelle. Aiempia
laboratorio-, toimisto- ja luentosalitiloja rajaavia väliseinät
on merkitty purettaviksi ja huoneita on yhdistetty isommiksi
tiloiksi. Joidenkin laboratoriotilojen käyttötarkoitus on muu-
tettu esimerkiksi ryhmätyötilaksi tai seminaarihuoneeksi.
JS

Pohjapiirustus 1. kerros. Purkupiirustus. (P2007-2138-C-P-3)

Pohjapiirustus 1. kerros. (P2007-2138-C-P-2)

4 Kenttätyö

4.1 Lähiympäristö ja rakennuksen ulkohahmo paikan päällä koettuna

Vuorimiehentie 2 sijaitsee Vuorimiehentiellä Otaniemen keskeisellä kampusalueella. Rakennus viheralueineen levittäytyy Vuorimiehentien, Kemistintien ja Tekniikantien rajaamalle alueelle. Vuorimiehentien varrella kaakkoispuolella on monia rakennuksia, mutta Materiaalitekniikanlaitos on ainoa rakennuskokonaisuus tien luoteispuolella. Kemianteekniikanlaitos sijoittuu lähelle rakennusta Kemistintien puolella. Rakennusta ympäröivät erilaiset virkistyskäyttöiset metsäiset viheralueet sekä pysäköintialueet. Ympäristö on väljä, vaikka se sijaitsee lähellä kampusalueen ydintä ja ympärillä on muita rakennuksia.

Vuorimiehentie 2:n koillis- ja lounaispäätyyn sijoittuvat metsäisemmät ja korkeapuiset viheralueet, joissa on harvakseltaan koivuja, mäntyjä, kuusia, tammia ja haapoja sekä matalaa aluskasvillisuutta. Pienellä sisäpihalla on matalia vuorimäntyistutuksia, nurmikkoa ja muutama puu. Suuri sisäpiha on suurimmilta osin asfaltoitu pysäköintialue, jossa kasvillisuus on niukkaa. Seiniä kiertää osittain kapea nurmivyöhyke. Vuorimiehentien ja rakennuksen pääsisäänkäynnin välissä on asfaltoitu pysäköintialue, jota rajaa tiestä kapea puuvyöhyke ja nurmi. Kemistintien puolella on myös asfaltoitu pysäköintialue, joka on erotettu tiestä nurmi-istutuksin. Tällä puolella kasvillisuus on matalahkoa ja pihaa avartavat Kemianteekniikanlaitokselta avautuvat pysäköintialueet.

Rakennuksen lounaispuolella, pysäköintialueen reunamilla on pieniä rakennuksia ja kontteja. Lisäksi toisen rakennusvaiheen siiven lounaispäässä on metalliverkoin aidattuja varastoalueita.

Vuorimiehentien ja rakennuksen pääsisäänkäynnin välinen pysäköintialue ja sen reunustama puusto Vuorimiehentieltä katsottuna.

Ensimmäisen rakennusvaiheen siipeen ja mineraalibabinettisiipeen sijoittuvat tukimuurit ovat lautamuotilla paikallavalettuja ja pinta on jätetty betoniksi. Pääsisäänkäynnin edessä on tiilestä ja betonista tehty muuriaihe. Ruokalan tukimuurit ja huoltosillan kaiteet ovat kasettimuotilla paikallavalettuja. Ensimmäisen rakennusvaiheen lounaispäädyssä on valkoiseksi maalattu betoni kaide. Kaiteina on käytetty vaihtelevasti ruskeaksi ja valkoiseksi maalattua metalliputkea.

Ensimmäisen rakennusvaiheen koillispäädyssä on teräksiset poistumistieportaat. Ruokalan sisäänkäynnin ulkoportaissa, ensimmäisen rakennusvaiheen siiven lounaispäädyssä ja sisäänkäynneillä on käytetty betonilaattoja ja pihakiviä. **IK**

Alueella esiintyvää metsäistä viheraluetta matalalla aluskasvillisuudella. Puusto on harvaa ja siitä näkyy läpi.

Kemistintie lounaaseen. Vasemmalla ruokala ja porrastuvat istutusaltaat ja pergolat. Katunäkymä on tiivis verrattuna Vuorimiehentie väljään katukuvaan.

Pieniä rakennuksia ja kontteja suuren pihan pysäköintialueen reunamalla.

Kiltahuoneen terassi ensimmäisen rakennusvaiheen lounaispäädyssä.

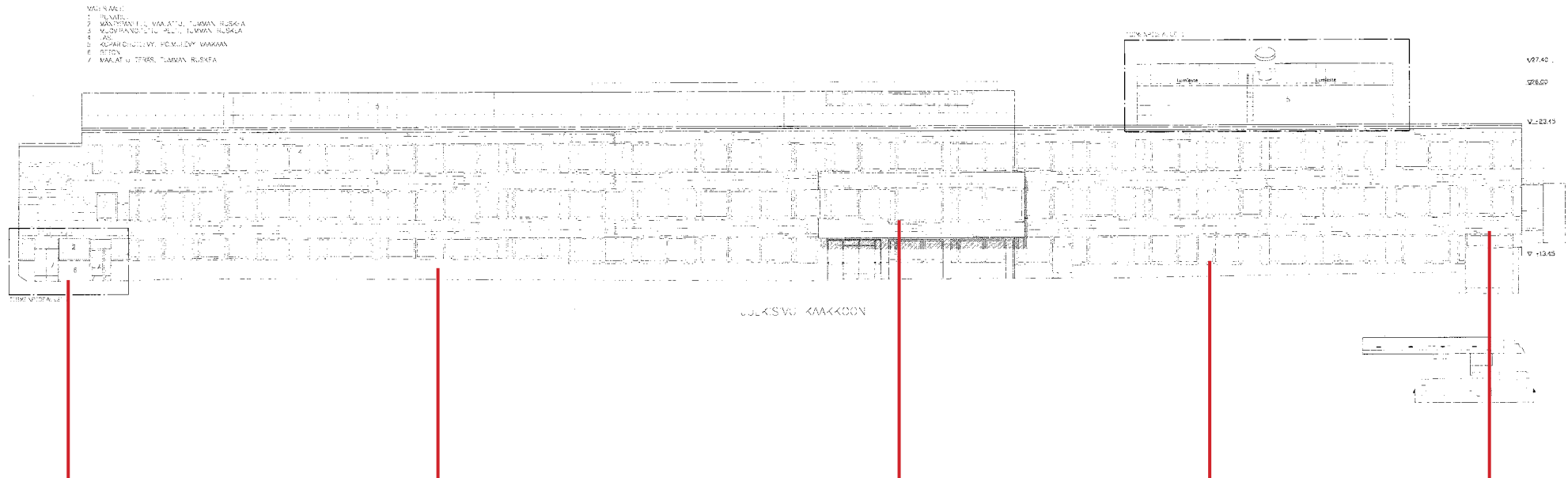

Pienellä pihalla on vuorimäntyjä, kuusi ja tammia.

4.2 Säilyneisyys ja muutokset julkisivuissa

4.2.1 Ensimmäinen rakennusvaihe

Julkisivu kaakkoon, piirustus vuodelta 1998 (eCity/Arsca: J1998-2209-B-P-8).

Katos on rakennettu umpeen vuonna 1998.

Syöksyputket on lisätty vuoden 2002 aikoihin (Museoviraston lausunto 2002).

Sisäänkäynnin kohdalla 1. kerroksen rimointus on havaittavissa jo alkuperäisissä vuoden 1962 piirustuksissa.

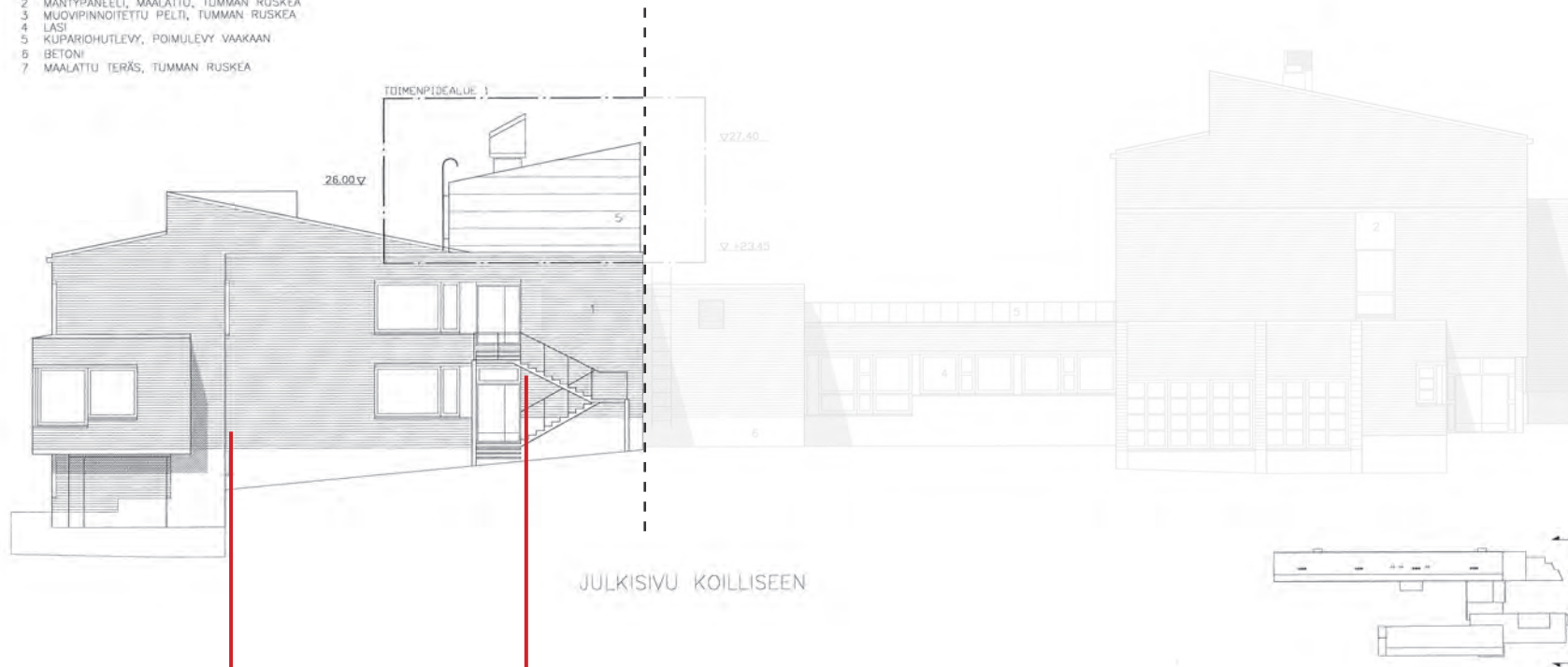
Kapea ikkuna laitettu umpeen ja siitä tuotu läpi kaksi ilmanvaihtokanavaa. Julkisivun eteet tehty peittävä muuri.

Ovien lähelle lisätty numerovalaisimet.

MATERIAALIT

- 1 PUNATIILI
- 2 MÄNTYPANEELI, MAALATTU, TUMMAN RUSKEA
- 3 MUOVIPINNOITETTU PELTI, TUMMAN RUSKEA
- 4 LASI
- 5 KUPARIOHUTLEVY, POIMULEVY VAAKAAN
- 6 BETONI
- 7 MAALATTU TERÄS, TUMMAN RUSKEA

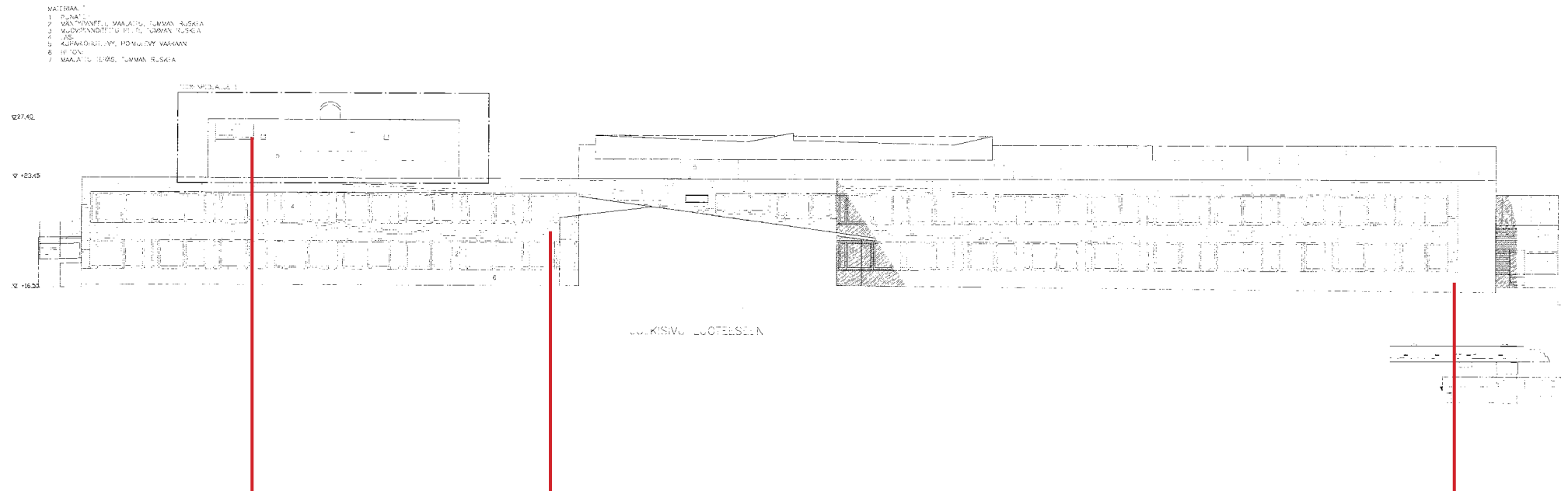
Piirustuksessa ei näy alempaa ikkunariviä. 1. kerroksen ikkunarivi jatkuu kulman jälkeen ulokkeeseen saakka.

Alemman kerroksen ovi ei ole alkuperäinen. Oven viereen asennettu uusi valaisin.

Julkisivu koilliseen, piirustus vuodelta 1998 (eCity/Arsca: J1998-2209-B-P-9).

Julkisivu luoteeseen, piirustus vuodelta 1998 (eCity/Arsca: J1998-2209-B-P-11).

IV-konehuoneen pintamateriaalin jako on erilainen ja seinä ritilätön.

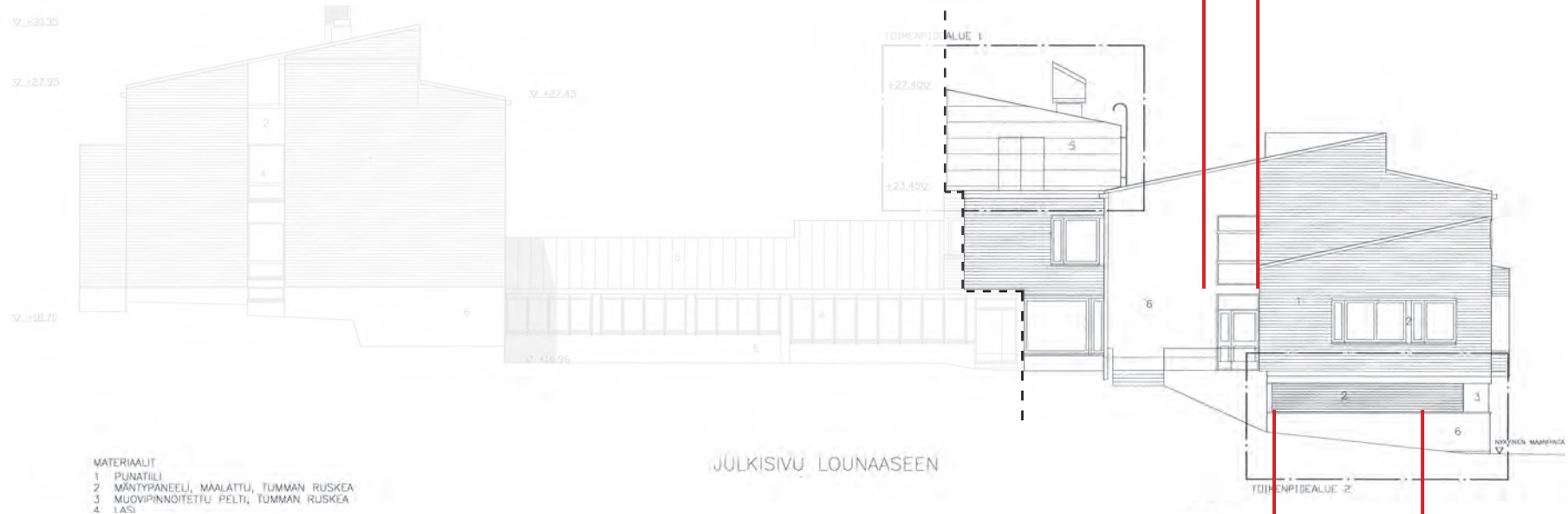
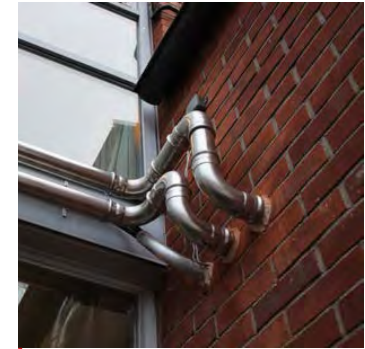
Julkisivussa on havaittavissa säännöllisin välein reikiä, joita ei näy piirroksissa.

Syöksyputket on lisätty vuoden 2002 aikoihin (Museoviraston lausunto 2002).

Julkisivu lounaaseen, piirustus vuodelta 1998 (eCity/Arsca: J1998-2209-B-P-10).

Oven ympäri
kiertää putkis-
to. Viereen on
asennettu uusi
valaisin.

Muutoksia entisen
katoksen julkisivu-
materiaaleissa sekä
tuuletusaukoissa.
Betoni on korvattu
tiilellä ja kuparilista
on eri paikassa.
Tuuletusrililöitä on
lisätty.

4.2.2 Väliosa

Katolla on ilmastointiin liittyviä piippuja ja koneita, joita ei ole esitetty piirustuksissa.

Syöksytorvi, jota ei ole esitetty piirustuksissa.

Tämä julkisivu käsitellään luvussa 4.2.4.

MATERIAALIT
Uuden osan ikkunajako poikkeaa piirustuksissa esitetystä.

Julkisivupiirros vuodelta 2002 (eCity/Arskä J2002-440-B-P-10).

Kohta, jossa ensimmäisen rakennusvaiheen ulkoseinä on sijainnut.

Tämä julkisivu käsitellään luvussa 4.2.1.

Alkuperäisissä piirroksissa ovi on paneelipintainen, nykyisenlainen lasi-metalli-ovi on esitetty vuoden 1971 kuvissa.

Seinän yläosa on alunperin verhoiltu asbesti-eterniitti-levyllä. Vuonna 1971 materiaali on muutettu tiilimuuraukseksi ja 1998 kuvissa on ensimmäisen kerran esitetty kuparipeltinen säleikkö, joka on edelleen seinässä.

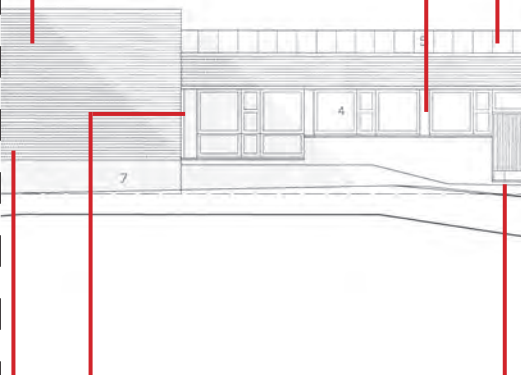

Syöksytorni, jota ei ole esitetty missään piirustuksissa.

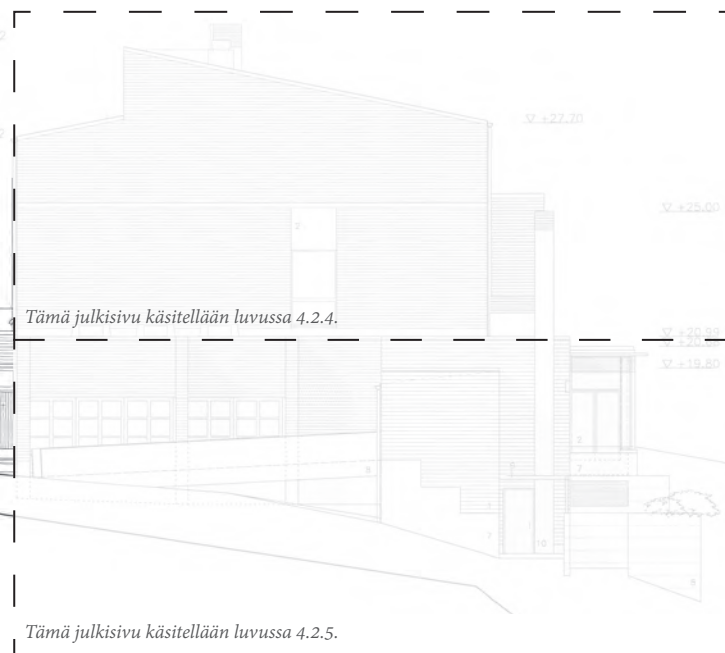
Uudemman osan kattomuoto on muuttunut vuoteen 1998 mennessä pulpettikatosta loivaksi harjakatoksi. Ennen muutosta uuden osan räystäslinja oli vanhan osan räystästä korkeammalla.

Tämä julkisivu käsitellään luvussa 4.2.1.

Tämä julkisivu käsitellään luvussa 4.2.4.

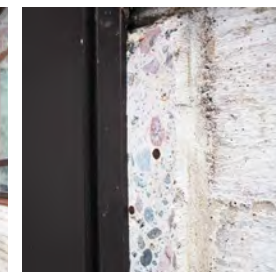
Tämä julkisivu käsitellään luvussa 4.2.5.

Tikkaat vesikatolle, jotka on esitetty ainoastaan vuoden 1998 piirustuksissa. Ulkonäöstä päätellen ne ovat kuitenkin todennäköisesti alkuperäiset.

Ikkunajako poikkeaa alkuperäisissä piirustuksista. Nykyisenlainen ikkunajako on esitetty vuoden 1998 kuvissa, mutta ulkonäöltään ikkunat ovat tätä vanhemmat.

Ovi on lisätty vuonna 2001.

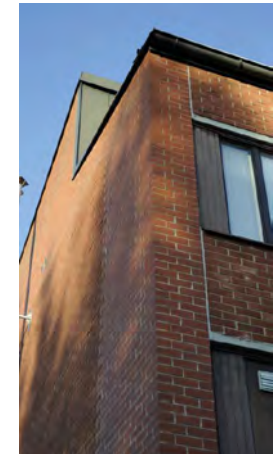
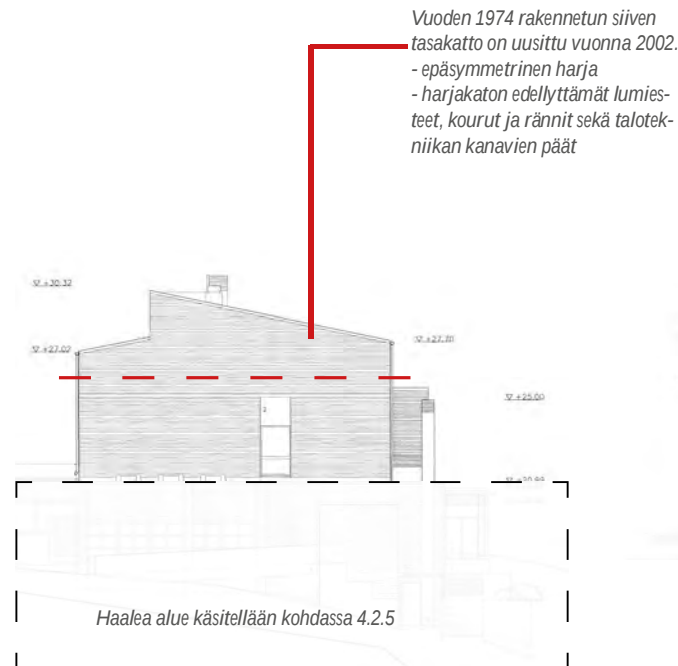
Julkisivupiirros vuodelta 2002 (eCity/Arska J2002-440-B-P-8).

4.2.3 Toisen rakennusvaiheen siipi

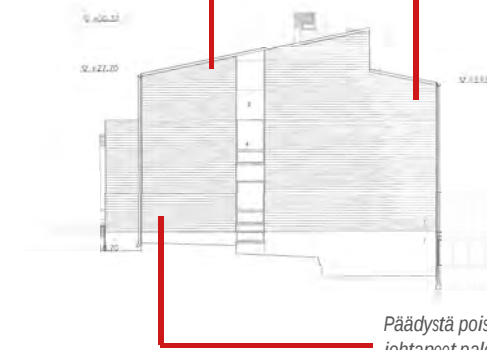
Lisärakennus on rakennettu 1974. Sen katon rakenne oli alunperin tasakattoinen. Maasto nousi koillisen suuntaan ja sen kohdalla kuusi reunimmaista maantasokerroksen ikkunaa kaakon puolella olivat kapeita yläikkunoita. Nämä muutettiin täyskorkeiksi 2002 muutosten yhteydessä.

Muita 2002 muutoksia oli talotekniset muutokset, joiden suurin näkyvin osa oli koko siiven tasakaton muuttaminen epäsymmetriseksi harjakatoksi.

Lounaan suunnassa sijaitsevan ravintolan takia siellä sijaitsevat pariovet siirrettiin uuteen paikkaan. JO

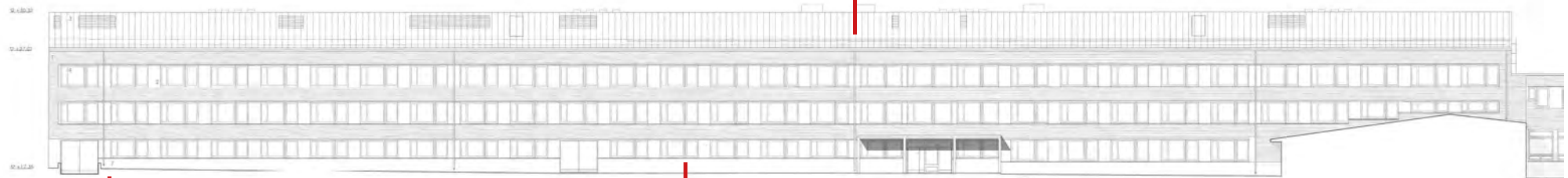
Päädyn oikean kulman muuraus uudelleen muurattu 2002.

Päädystä poistettu aiemmalle tasakatalle johtaneet palotikkaat. Sokkelin korkeudelle asennettu lämpöpumppu.

Vuoden 1974 rakennetun siiven tasakatto on uusittu vuonna 2002.
 - epäsymmetrinen harja
 - harjakaton edellyttämät lumiesteet, kourut ja rännit sekä talotekniikan kanavien päät

Vasemman reunan alimmassa kerroksessa kuusi ikkunakokonaisuutta olivat vuoden 1974 lisärakennuksessa kapeita yläikkunoita ja piha vietti ylös päin. 1977 piha on tasattu rakennuksen laitaan asti. Reunimmainen ikkunakokonaisuus muutettiin parioviksi ja seuraavat viisi täyskorkeiksi ikkunoiksi.

Julkisivun edessä on pieni varasto

Julkisivu kaakkoon 2002 (eCity/Arka: J2002-440-B-P-9).

Vuoden 1974 rakennetun siiven tasakatto on uusittu vuonna 2002.

- epäsymmetrinen harja
- harjakaton edellyttämät lumiesteet, kourut ja rännit sekä talotekniikan kanavien päät

Vasemman reunan ravintolalaajennuksen yhteydessä aiemman ikkuna- ja lamellirakenteen tilalle tuli pariovi. Tiheä lamellirakenne jäi osin paikalleen. Se edessä on betoninen istutusallas, jonka rakennusajankohta on vuoden 1974 lisärakentamisen jälkeinen (ainakin kuvien mukaan)

Alimman ja kesimmäisen kerroksen ovesta katsoen oikeanpuoleiset ensimmäiset ikkunakokonaisuudet olivat umpinaiset lautaverhoilulla.

Tällä alueella on kolme teknistä putkea ja sokkelista välikatolle ulottuva kaapelointi.

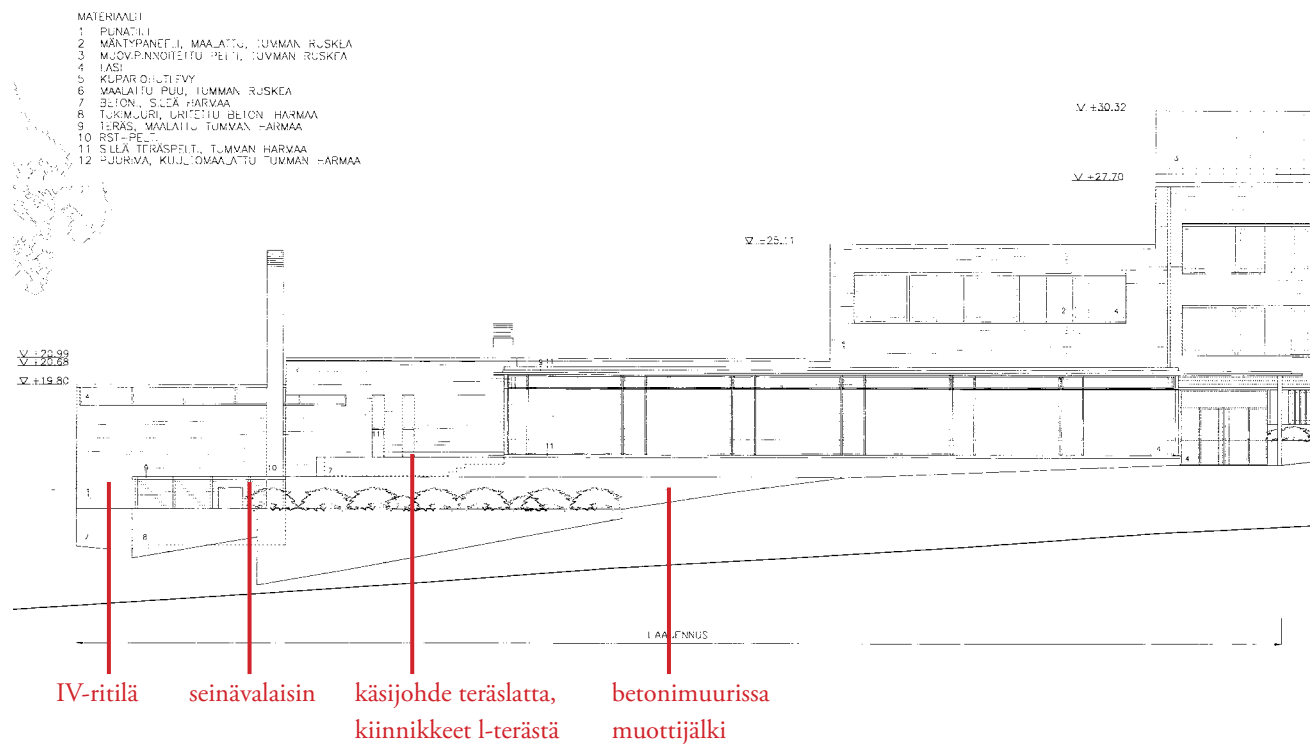
Julkisivu luoteeseen 2002 (eCity/Arska: J2002-440-B-P-11).

Kemistintien puoleinen julkisivu.

4.2.4 Ruokala, kirjasto ja kiltahuone

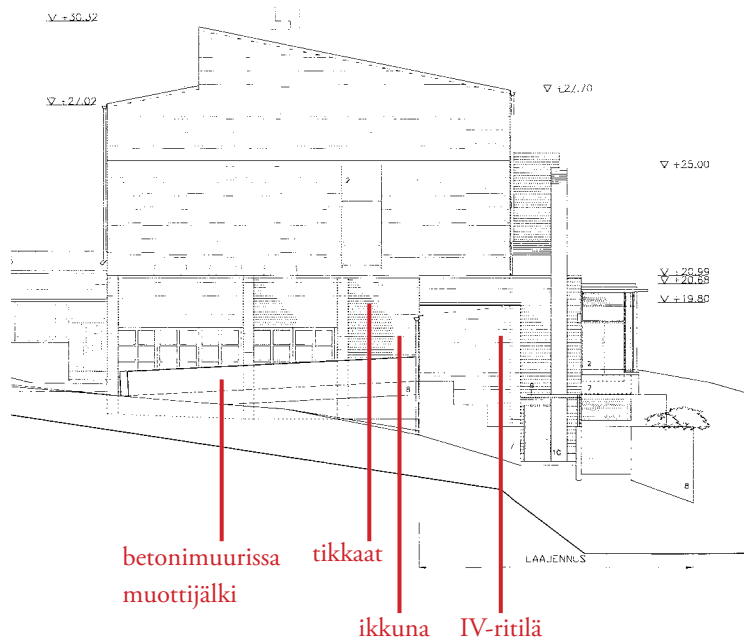
Ruokala, kirjasto ja kiltahuone sijaitsivat vuonna 1974 rakennetun II siiven koillispuolella. Siivessä tehtiin muutoksia pohjaratkaisuun toisessa korjausvaiheessa vuonna 2001 ja vuonna 2002 suunniteltiin ruokalan laajennus luoteisjulkisivun puolelle. Julkisivun lasinen osa tehty vuoden 2002 muutosten yhteydessä. **EK**

Julkisivu luoteeseen
Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen 2002

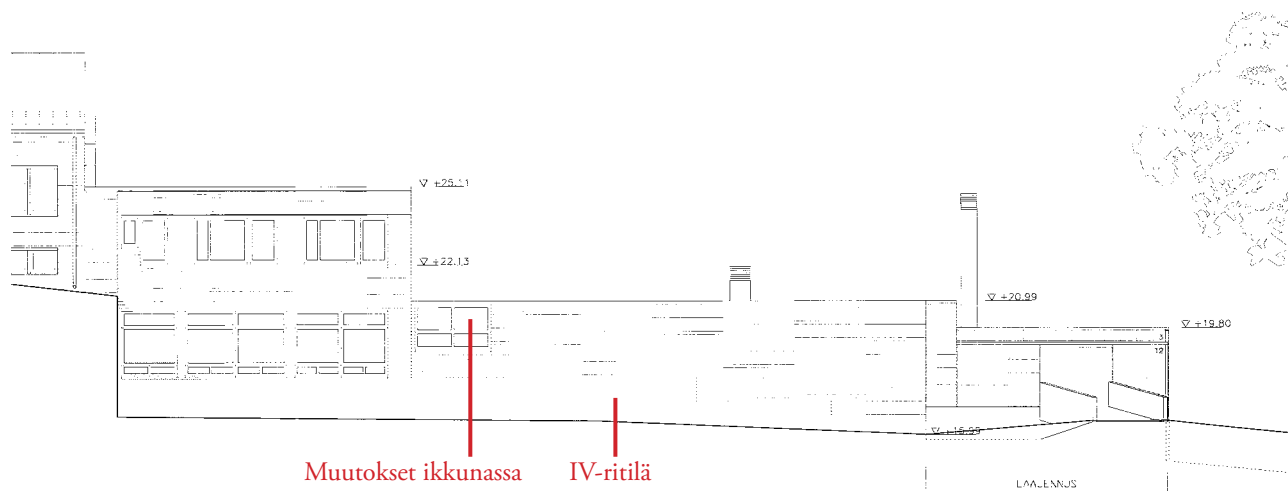
Betonimuurissa näkyy näkyy muotin kuviointi

Julkisivu koilliseen
Arkkitteitointi Jukka Turtiainen 2002

Kapea ikkuna ja tillaat koillisjulkisivussa

Julkisivu kaakkoon
Arkkitteitointi Jukka Turtiainen 2002

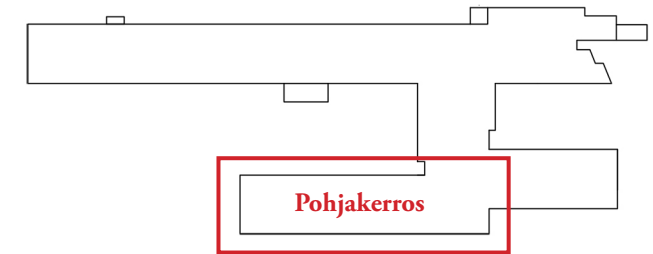

Ikkunan yläosa on verhoiltu vaakalaudoituksella ja ikkunan päällä on säleikkö

4.4 Sisätilat tilaryhmittäin

4.4.1 Ensimmäisen rakennusvaiheen siipi - pohjakerros

Tarkastelualue on ensimmäisen rakennusvaiheen siiven pohjakerros. Kerroksen keskeinen tila on pääsisäänkäynnin aula, josta kuljetaan rakennuksen kaikkiin kerroksiin sekä mineraalikabinetin siipeen. Aulasta aukeaa keskikäytävä siiven lounaisosaan. Sen varrella on pääosin opetus- ja opiskelutiloja kuten luokkia, opiskelijoiden itsenäiseen opiskeluun tarkoitettuja tiloja ja tutkimushuoneita sekä niihin liittyviä huolto- ja aputiloja, henkilökunnan virkistyskäyttöön tarkoitettu huone sekä neuvotteluhuone. Käytävän varrella oleviin tiloihin on kulku keskikäytävältä. Käytävä päättyy siiven lounaispäättyyn, jossa on huoltotiloja sekä käynti ulos.

Käytävältä huoneisiin avautuvat lasiseinät avartavat muuten varsin putkimaista keskikäytävää. Alakatossa kulkevat talotekniikan asennukset madaltavat huonekorkeutta niin käytävällä kuin huoneissakin. Kaakkoissivun huoneissa ikkunat ovat melko korkealla lattian pinnasta. Käytävän lasiseinät avartavat luoteissivulla sijaitsevia ikkunattomia huoneita. Käytävä ja sen varrella olevat tilat on sisustettu värikkäästi valaisimin, irtokalustein ja opetusvälinein.

Ulkoseinien sisäpinnat, osa tiilisistä väliseinistä, suurin osa lattioista ja osa käytävän ovista ovat luultavasti rakennusaikaisia. Sisääntuloaulassa on säilynyt 1960-luvulle tyypillisiä piirteitä. **IK**

Sisääntuloaula

Pääsisääntuloaula.

Keskikäytävälle johtava turvalasi-metalliväliovi.

Alaslasketun katon yksi reunoista on kaareva pystysäleikköillä. Lautamuotilla valetun välipohjan alapinta näkyy valkoiseksi maalattuna. Valaisimet ovat pyöreitä plafondeja.

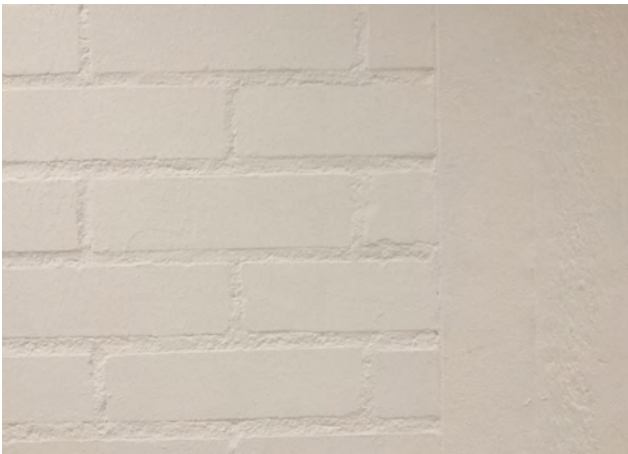
Pääsisääntuloaulassa on ilmoitustauluja ja joitain irtokalusteita, kuten mustia sohvia.

Seinät ovat valkoiseksi maalattua tiiliseinää, jonka sauma on karhea tasasauma. Aulassa on myös sileitä valkoisia seiniä. Lattia on punaista keraamista laattaa.

Pinnat

Seinäpinnat

Tilojen väliset seinäpinnat ovat suurimmilta osin valkoiseksi maalattua tiiliseinää. Kantavat betoniset pilarit ja palkit ovat myös maalattu valkoisiksi.

Tilojen ja keskikäytävän välissä on tiiliseinien lisäksi lasiseinää.

Kattopinnat / alakatot

Keskikäytävällä on alaslaskettu alakatto, jota rytmittävät kupariset? putkikoris-teet ja valaisimet.

Opetus- ja opiskelutiloissa rakennusaikaisien betonisien välipohjien ja palkkien pintaan on tehty asennuksia, kuten akustiikkalevyjä, sähköasennuksia ja ilmastointiputkia. Valkoiseksi maalattuja rakenteiden betonipintoja on osittain näkyvissä.

Lattiapinnat

Keskikäytävällä ja osassa opetus- ja opiskelutiloissa lattiat ovat harmaata muovimattoa tai epoksia. Keskikäytävällä lattiassa kulkee väriopasteet.

Osassa opetus- ja opiskelutiloissa lattiat ovat muovilaattoja erilaisissa harmaan sävyissä.

Rakennusosat

Sisäövet

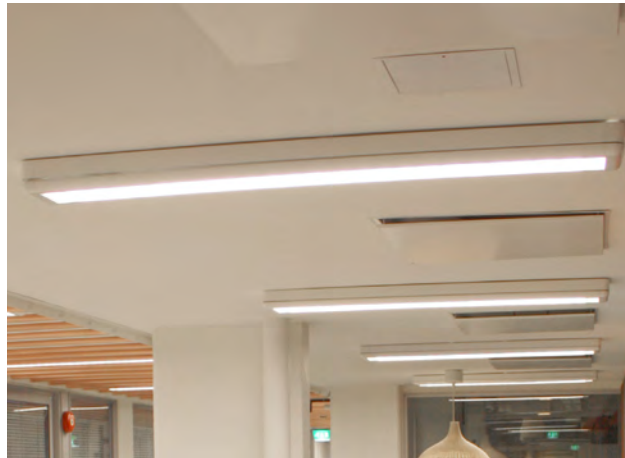

Keskikäytävää jakaa lasiovi metallipuitteilla. Opetus- ja opiskelutiloihin avautuvat ovet ovat uudempia lasi-metalliovia.

Keskikäytävälle aukeaa muutama mahdollisesti rakennusaikainen puinen ovi.

Valaisimet

Käytävällä ja joissain huoneissa valaisimet ovat vaaleita ja katon pintaan kiinnitettyjä.

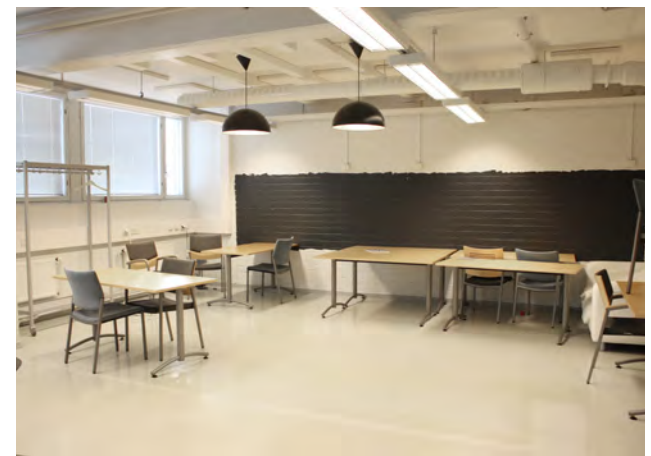

Opetus- ja opiskelutiloissa valaisimet ovat katosta ripustettuja ja vaaleita.

Kiintokalusteet

Keskikäytävällä aulan päässä on matalia vitriinikaappeja.

Opetus- ja opiskelutiloissa on pöytiä ja tuoleja.

4.4.2 Ensimmäisen rakennusvaiheen siipi, 1. ja 2. kerros

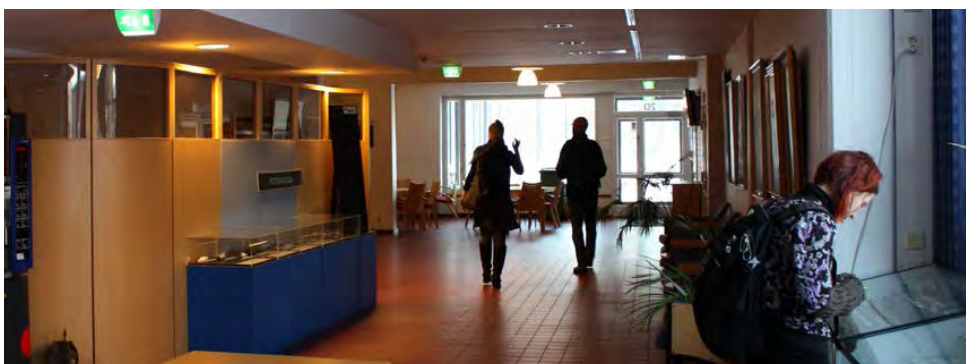

Ensimmäisen rakennusvaiheen siivessä toimivat metalli- ja materiaaliopin sekä materiaalien muokkaus ja lämpökäsittelyn opetus ja kanslia. Tilojen rakenne muodostuu molemmissa kerroksissapääosin porrasaulasta lähtevän käytävän varrelle. Käytävän toisella puolella on pienempiä laboratorio- ja toimistohuoneita ja toisella puolella avoimempia opetus- ja tutkimustiloja.

Päällekkäiset käytävään liittyvät tilat olivat materiaaleiltaan ja toiminnoiltaan lähes identtiset, mutta suoraan porrasaulaan liittyvien kansliatilojen materiaalit ovat uudempia kuin käytävissä.

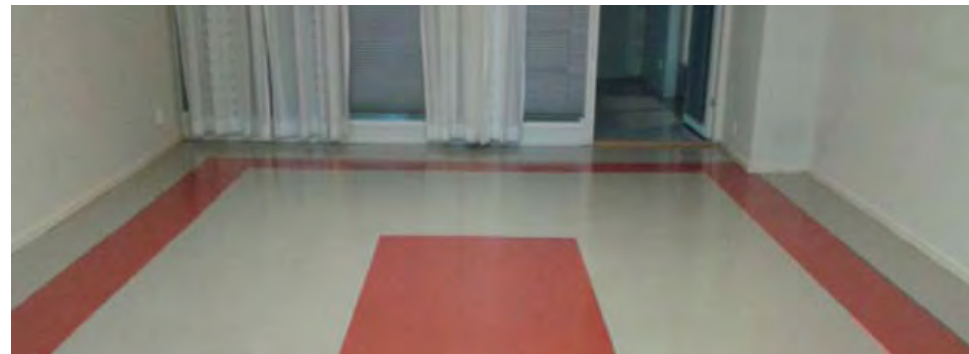

Tyypillinen tila

Tyypillisimmät ja näkyvimvät tilat rakennuksen tässä siivessä ovat käytävät ja porrasaulat. Niiden lisäksi avoimet työ- ja opetustilat vievät suuren osan tilasta. Auloissa ja käytävillä on selkeät kulkulinjat ja varsin vähän ylimääräistä kalustetta, mutta työtiloissa kalusteita on paljon ja liikuminen tapahtuu niiden väliin jäävissä raoissa.

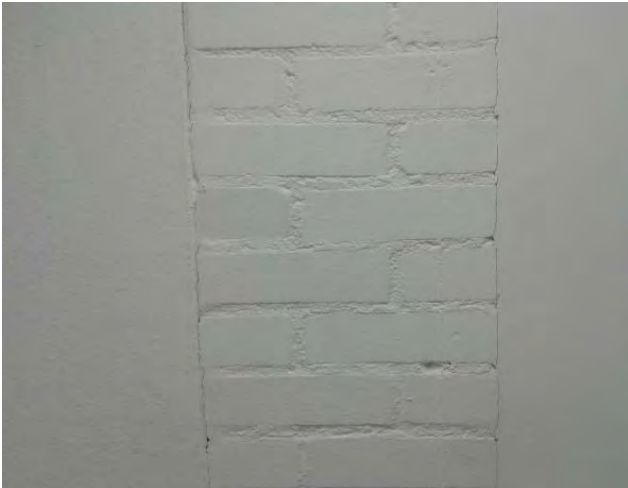
Erityinen tila

Kanslian tilat poikkeavat materiaaleiltaan muista tiloista molemmissa kerroksissa. Kansliaan kuuluu neljä toimistohuonetta, kokoushuone sekä eteinen, joista varsinkin eteisen ja kokoushuoneen lattia- ja seinäpinnat erottuvat muista kaksivärisen muovilattian sekä niitä erottavan lasiseinän avulla. **HS**

Pinnat

Seinäpinnat

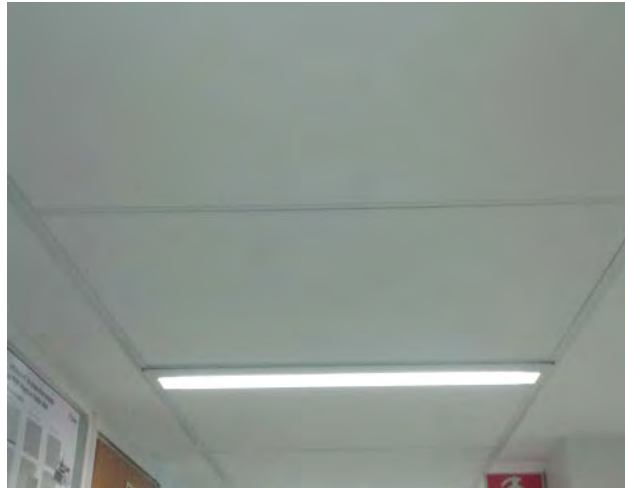

Kaikki seinäpinnat ovat valkoisia.

Yleisin seinäpinta on valkoiseksi maalattu tiili.

Kattopinnat ja alakatot

Käytävien alakatto.

Katto on maalattua betonia.

Lattiapinnat

Käytävien lattia.

Aulan lattia.

Rakennusosat

Sisäovet

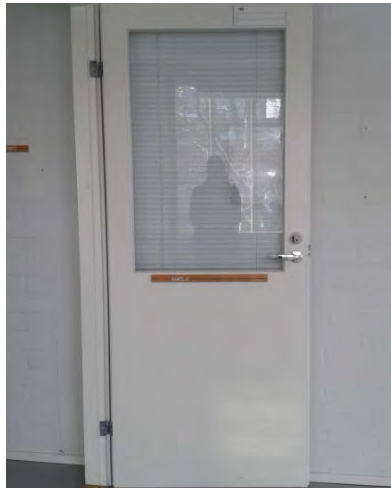
Yleisin ovityyppi on puinen.

Vanha palo-ovi.

Uudemman näköiset ovet ovat valkoisia..

Osassa ovista on ikkuna.

Valaisimet

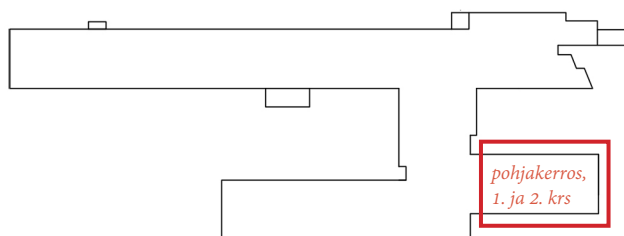

Aulan valaisin.

Käytävän valaistus.

4.4.3 Mineraalikabinetin siipi

Mineraalikabinetin siipi on rakennettu ensimmäisessä rakennusvaiheessa ja sitä on korotettu yhdellä kerroksella toisen rakennusvaiheen yhteydessä. Pohjakerroksen päässä on kallio-tekniikan laboratorion koetiloja, muutoin koko siipi on tällä hetkellä tyhjillään. Ensimmäinen ja toinen kerros ovat hyvin saman kaltaisia, niissä on pitkän käytävän varrella eri kokoisia huonetiloja, lähinnä työhuoneita sekä joitain opetustiloja.

Siiven seinäpinnat ovat kauttaaltaan valkoisia, käytävien seinät ovat maalattua tiilimuurausta kun taas huoneitilojen väliset seinät ovat tasoitettuja. Käytävillä on akustoivat alakatot, joihin loisteputkivalaisimet on upotettu. Huoneitoissa kator ovat betonia, joissain tiloissa on lisäksi akustiikka-levyjä. Lattiapinnat ovat erilaisia harmaan sävyjä, koehallissa maalattua betonia ja ylemmissä kerroksissa todennäköisesti muovimattoa. Lisäksi joidenkin tilojen on vanhemmalta vaikuttavaa lattamateriaali, luultavasti vinyyliä tai linoleumia. Kiinnostavaa on se, että ensimmäisen ja toisen kerroksen sisäovet ovat sisäpihan puolella lakattua puuta, kun taas Vuorimiehentien puoleiset ovet ovat valkoisia. **LL**

Koehalli

Mineraalikabinetin siiven päässä, pohjakerroksessa sijaitseva koehalli. Vuorimiehentien puolella olevasta ovesta pääsee ajamaan sisään trukilla.

Koehallissa on paljon erilaisia mittauslaitteistoja.

Pinnat (yleisesti esiintyvät tyypit)

Seinäpinnat

Tasoitettua seinää toisen kerroksen toimistuhuoneessa.

Pohjakerroksen koehallin seinä.

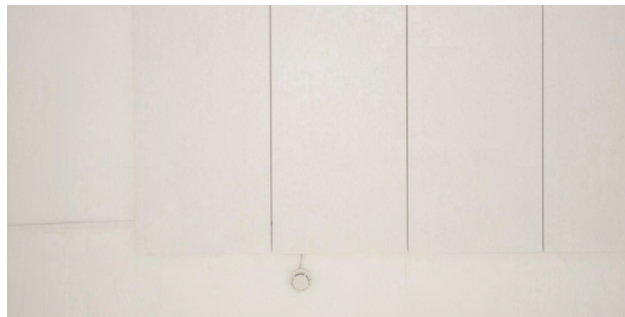
Kattopinnat

Lautamuottikuvio betonisessa kattopinnassa.

Käytävätilan alakatto.

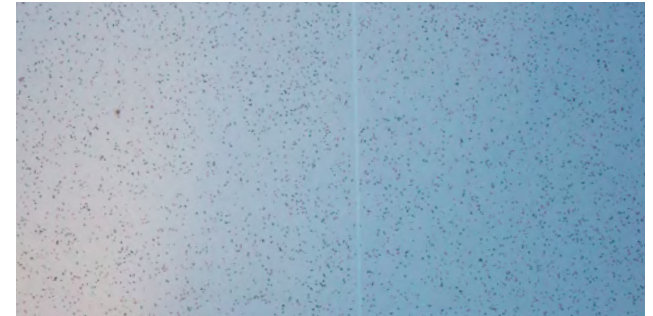

Akustiikkalevyjä opetustilan betonisessa katossa.

Lattiapinnat

Koehallin lattia on maalattu vihertävän harmaaksi.

Ylempien kerrosten lattia on suurimmaksi osaksi siniharmaata muovimattoa.

Joissain ylempien kerrosten tiloissa on vanhemmalta vaikuttavaaharmata lattiamateriaalia, luultavasti vinyyli- tai linoleumlaattaa.

Rakennusosat

Sisäovet

Toisessa ja kolmannessa kerroksessa tyypillisiä ovia. Käytävien Vuorimiehintien puoleiset ovet ovat valkoisia ja sisäpihan puoleiset ovet puisia.

Vasemmalla teräs-lasi -rakenteinen palo-ovi, jossa on puiset listat. Oikealla valkoinen laakaovi pohjakerroksessa, koehallin läheisyydessä.

Kalusteet ja valaisimet

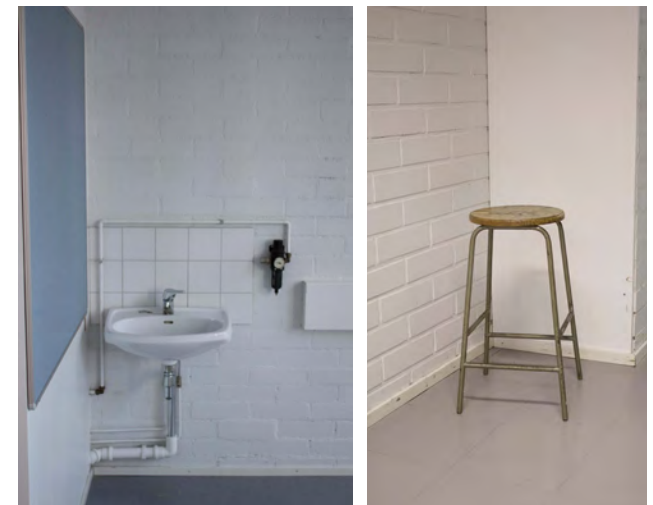
Tyypillinen toimistuhuone toisessa kerroksessa.

Ensimmäisen kerroksen tyypillinen toimistuhuone.

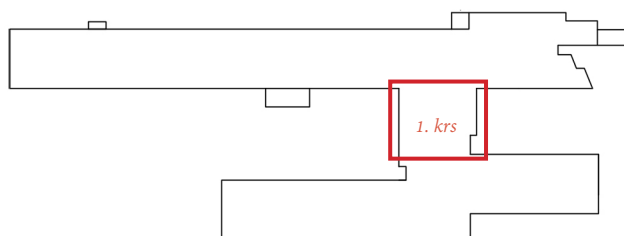

Ensimmäisen kerroksen opetustila.

Vasemmalla tyypillinen pesuallas ja oikealla jakkara, jollaisia on siellä täällä.

4.4.4 Väliosa

Väliosa on yksikerroksinen rakennusosa, joka yhdistää ensimmäisen ja toisen rakennusvaiheen osat toisiinsa. Sen läpi kulkee käytävä, jonka molemmilla puolilla on kaksi huonetilaa. Pienen sisäpihan puolella olevat tilat ovat luentosaleja, joissa on nousevat katsomot ja kiinteät istuimet. Toisella puolella käytävää on luokkahuonemainen luentosali sekä tietokone-luokka, joka on yhdistetty ensimmäisen rakennusvaiheen aikaisesta luentosalista ja toisen rakennusvaiheen aikaisesta opettajanhuoneesta.

Tietokone-luokkaan on käytävän lisäksi käynti ensimmäisen rakennusvaiheen aulasta. Suuressa luentosalissa on ovi myös pienelle sisäpihalle. Tämä ovi on ilmeisesti hätäpoistumistie eikä niinkään normaali kulkureitti.

Suuren sisäpihan puoleiset saavat runsaasti auringonvaloa lounaan suuntaisista ikkunoista. Suuren luentosalin ikkunat ovat koilliseen joten se ei saa juurikaan suoraa auringonvaloa kun taas pienempi luentosaleista on ikkunaton. Käytävään tulee luonnonvaloa lähinnä uuden rakennusvaiheen aulan suunnasta.

Kaikki seinä- ja kattopinnat ovat valkoisia ja lattia on kauttaaltaan vaalean harmaa. Vanhan opettajanhuoneen, nykyisen tietokone-luokan ovensuussa on kuitenkin säilynyt pieni määrä vihreää lattiamateriaalia, joka viittaa siihen että aikanaan pinnoiss on voinut olla enemmänkin väriä. **LL**

Suuri luentosali

Luentosalissa on hieman toistasataa istumapaikkaa. Salin takaosassa on sähköpääkeskus, jonka ovet jäävät kuvassa pilareiden taakse.

Ikkunoita ja ovi pienelle sisäpihalle. Ovi on puhkaistu seinään vasta vuonna 2001.

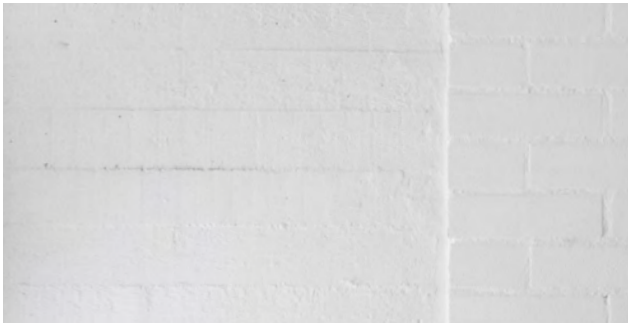
Suuren luentosalin etuosa.

Pinnat (yleisesti esiintyvät tyypit)

Seinäpinnat

Tietokonehuoneen käytävän vastainen seinä.

Suuren luentosalin päätyseinä ulkoseinän läheltä.

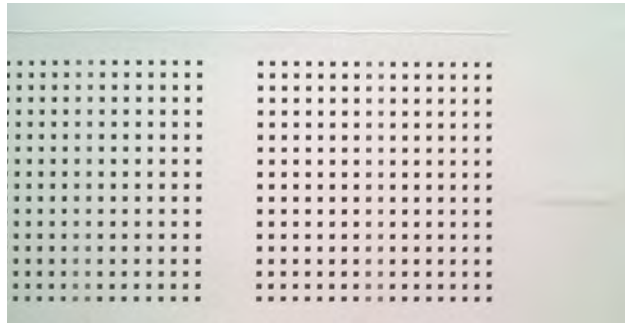

Tietokonehuoneen tasoitettu peräseinä.

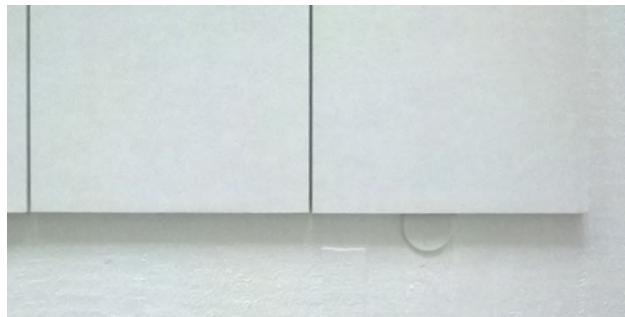
Kattopinnat

Lautamuottipinta betonikatossa.

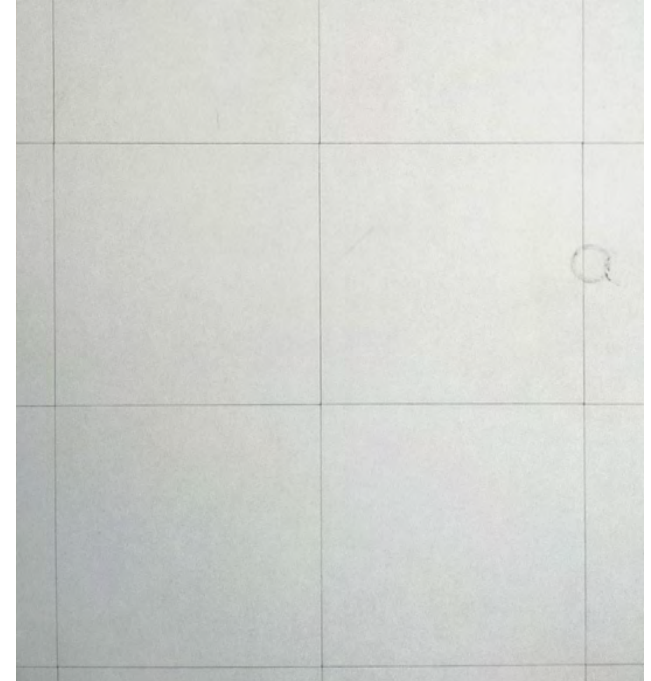

Akustioivia elementtejä levytetyssä kattopinnassa.

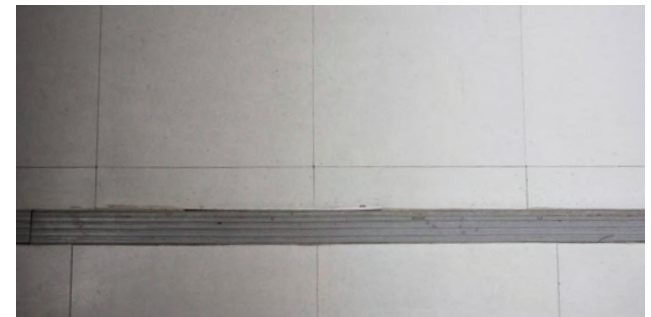

Kattopiintaan kiinnitettyjä akustiikkalevyjä.

Lattiapinnat

Lattiapinnat ovat kauttaaltaan samaa vaaleanharmaata laataa, todennäköisesti linoleumia tai vinyyliä.

Askelmien reunoissa kulkee tummempi kumilista.

Rakennusosat

Sisäövet

Välisan käytävän palo-ovi ensimmäisen rakennusosan aulasta päin nähtynä.

Huonetilojen puisia ovia, vasikoiden leveydet vaihtelevat.

Kalusteet

Suuren luentosalin kiinteät penkit, samanlaiset on myös pienessä luentosalissa.

Tasalattiaisen luentosalin kalusteita.

Valaisimet

Valaisin käytävän katossa kulkevasta rivistöstä.

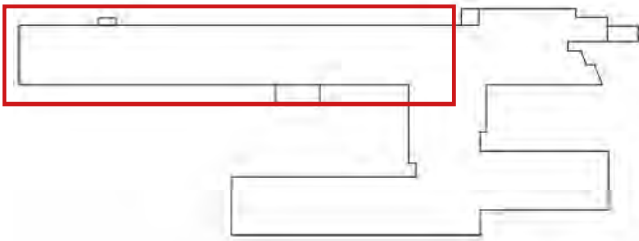

Ylöspäin suunnattuja loisteputkivalaisimia tietokonehuokassa.

Suuren luentosalin spottivalaisimia sekä upotettuja loisteputkivalaisimia.

4.4.5 Toisen rakennusvaiheen siipi, pohjakerros

Tämän osan pääkäyttö on erilaisilla pajatoiminnoilla. Ruokalan puoleisessa päädyssä on aulatilat ja kivigalleria. Sisäpihan puoleisen oven kautta käydään pajatilojen pikkuaulaan.

Materiaalit paljastavat rehellisesti rakenteet. Varsinaista verhoilua on käytetty vain ravintolan puoleisessa aulassa. Valtaosa pinnoista on valkoiseksi maalattua tiili- ja betoni-rakennetta. Toisista kerroksista poiketen pitkät käytävät eivät hallitse näitä tiloja.

Pohjakerroksen suurimmat tilat ovat varattu pajoille.

Kuvakertomus

Hyvin varustellut paja-tilat ovat siistit ja aktiivisessa käytössä.

Pinnat

Seinät

Seinäpinnat ovat pääsääntöisesti valkoiseksi maalattu muurattua seinää tai betonisia, paikalleen valettuja rakenteita.

Katto

Katot ovat valkoiseksi maalattua, betonisia paikalleen valettuja välipohjalaattoja tai palkkeja.

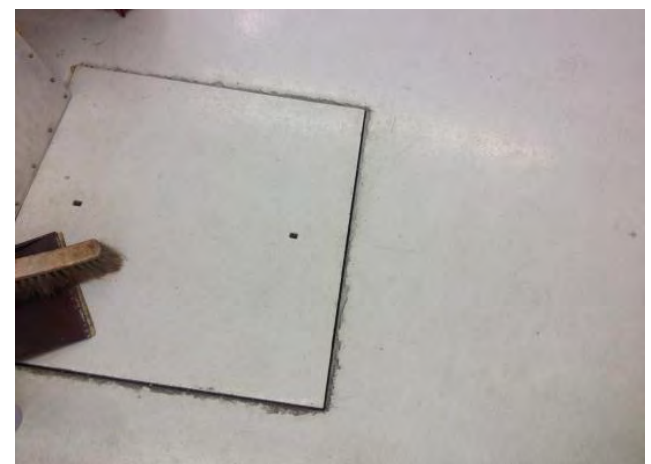
Lattia

Lattiat ovat pääosin muovilaattaa.

Aulan katto on osittain alaslaskettua, puusta rakennettua kotelointia.

Pajojen lattiat ovat valettua epoksia.

Rakennusosat

Sisäovet

Metalli- ja teräslasivalmisteinen palo-ovi.

Pajan puupaneliovi

Valkoinen levyovi.

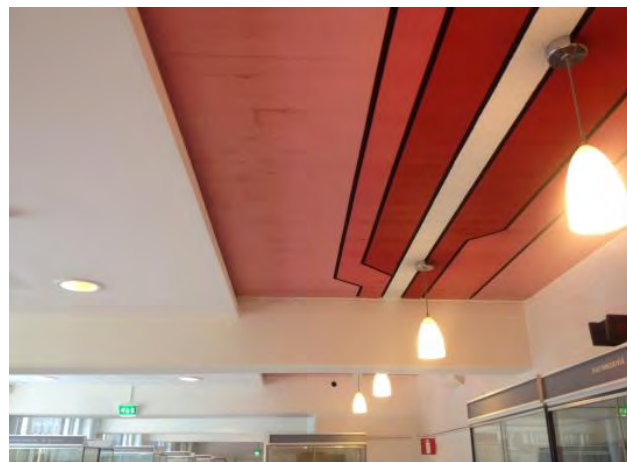
Valaisimet

Pienen aulan pintaan asennetut plafondit.

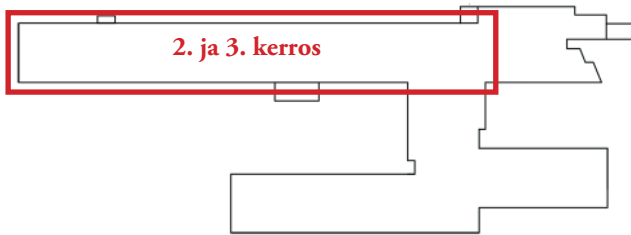

Pajan yleisvalaisimet ovat loisteputkia.

Aulan riippuvalaisimia ja värikäs kattomaalaus.

4.4.6 II Rakennusvaiheen siipi – kerrokset 2 ja 3

II siiven toinen ja kolmas kerros ovat keskenään hyvin samankaltaisia. Kerrosten läpi kulkee keskikäytävä, jonka molemmin puolin sijoittuu toimisto- ja neuvotteluhuoneita, taukutiloja sekä laboratorioita. Kerrokset on jaettu osiin, jotka ovat Materiaalitekniikan laitoksen eri osastojen käytössä. Koko siiven mittaisella käytävällä on kolme porrashuonetta. Suurin osa käytävätilasta on suljettua ja ikkunatonta. Poikkeuksen tekevät muutamat taukotilat ja laboratoriot, jotka avautuvat suoraan käytävätilasta ilman väliseiniä tai -ovia.

Kerrosten toimistotilat on jaettu pieniin, yhden tai kahden hengen huoneisiin. Osa toimistohuoneista on pinnoiltaan ja huonejaoltaan rakennusaikaisia, osa on uusittu vuoden 2001 peruskorjauksen aikana. Tilat ovat ilmeeltään yhtenäisiä; seinä ja kattopinnat ovat rakennusmateriaalista tai rakennusajankohdasta riippumatta valkoiseksi maalattuja. Rakennusaikaisissa toimistotiloissa välioivet ja kiintokalusteet ovat lakattua puuta, uusituissa tiloissa valkoisia. Laboratorioden kiintokalusteet ovat tavallisesti tummaa metallia. Julkisivun nauhaikkunoiden ansiosta ikkunat ovat kaikissa tiloissa suuria ja koko huoneen levyisiä. **ST**

II siiven toisen kerroksen käytävä.

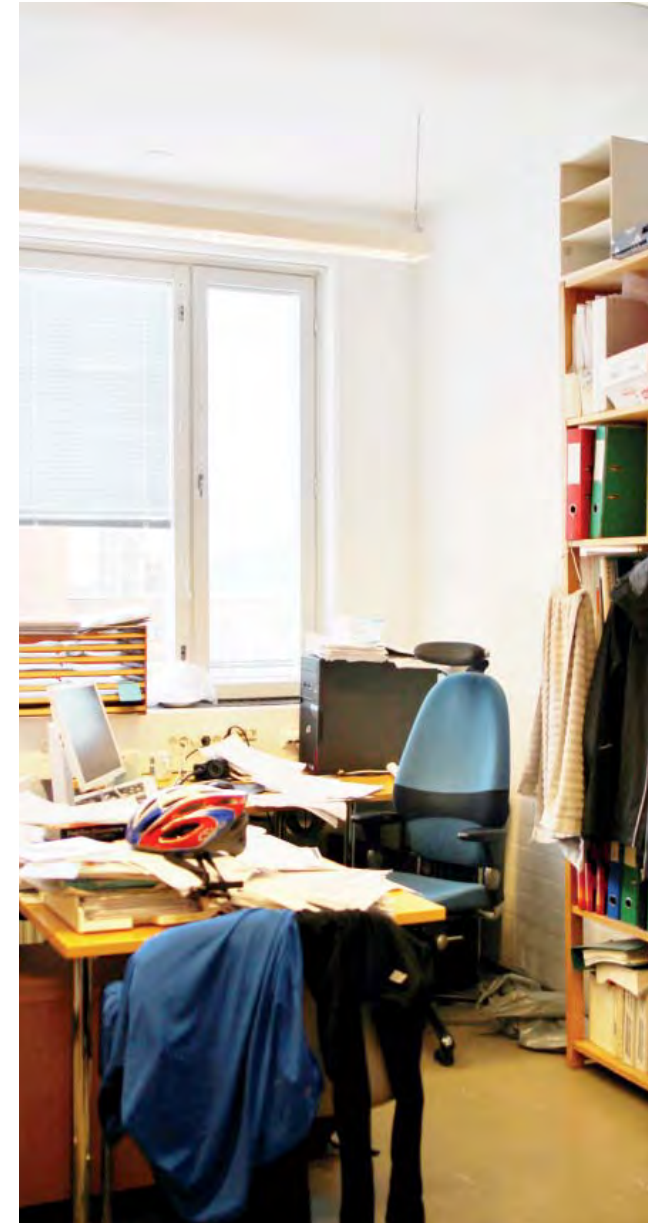
Tyypillisiä tiloja

Tyypilliset II siiven 2. ja 3. kerroksen tilat ovat pinnoiltaan vaaleita. Erilaiset laboratoriot tuovat vaihtelua toimistotilojen joukkoon.

Ylhäällä: II siiven toisen kerroksen käytävätilasta avautuu laboratorio.

Oikealla: Tyypillinen, rakennusaikainen, käytössä oleva toimistotila.

Vasemmalla: Peruskorjauksen yhteydessä uusittu neuvotteluhuone.

Pinnat

Seinäpinnat

Maalattu kipsilevyseinä ja paikalla valettu pilari.

Maalattu tiilirakenteinen väliseinä.

Kattopinnat ja alakatot

Maalattu muottipinta katossa.

Levyrakenteinen alakatto käytävällä.

Lattiapinnat

Käytävän muovimatto.

Laboratorion turvapnoitettu lattia.

Rakennusosat

Sisäövet

Tyypillinen väliovi käytävän ja toimisto- tai laboratoriotilan välissä.

Toinen tyypillinen, rakennusaikainen väliovi.

Valaisimet ja kiintokalusteet

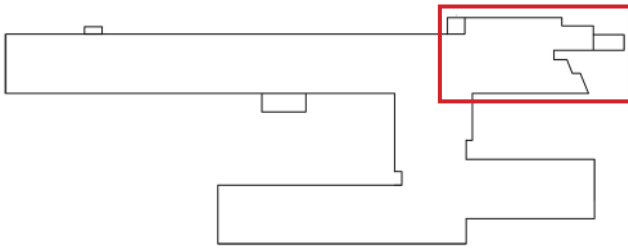

Kerroksien kaikki valaisimet ovat loisteputkivalaisimia, alakatolisissa tiloissa valaisimet ovat upotettuja, muissa tiloissa ne on kiinnitetty suoraan välipohjaan.

Kiintokalusteet liittyvät rakennuksen käyttöön.

4.4.7 Ruokala ja kirjasto

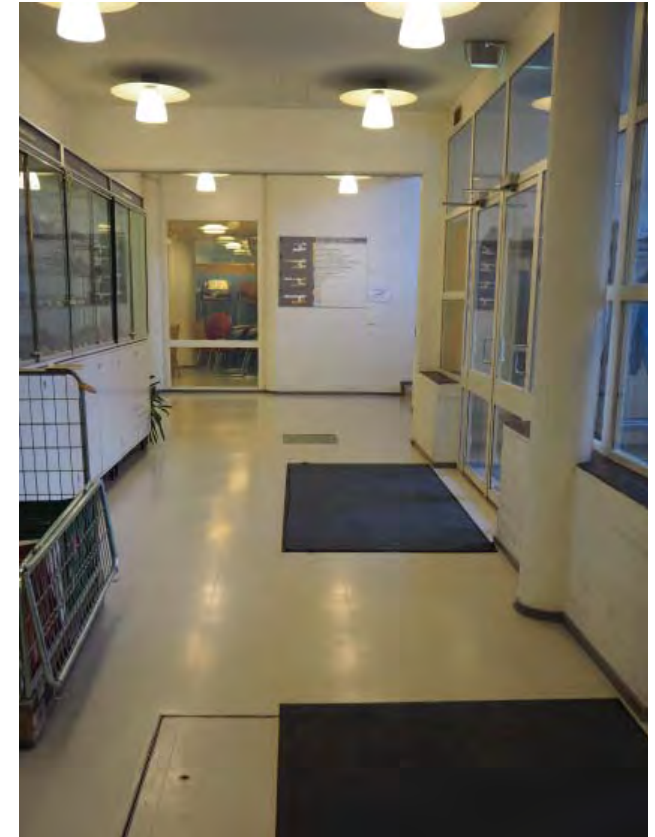
Eteinen ja käytävätila

Eteisessä on uloskäynnin lisäksi kaksi sisäänkäyntiä käytävälle ja yksi ruokalaan. Alkuperäinen uloskäynti sijaitsi puolivälissä eteistä, mutta siirrettiin nykyiselle paikalleen vuoden 2002 rakennusvaiheessa. Pinnat ovat maalattu valkoisiksi ja lattialla on vinyylimaton päällä eteismattoja. Ruokalaa vastapäätä on naulakoita. Kattovalaisimet ovat alaslaskettuun kattoon upotettuja.

Käytävältä on pääsy porrashuoneeseen, eteiseen, kirjastoon sekä toisen rakennusvaiheen aulatilaan. Katossa ja osassa seinäpintoja on nähtävissä valumuotin jäljet. Osa seinistä on tiilimuurausta. Kaikki pinnat ovat maalattu valkoisiksi.

Eteinen. Entisen uloskäynnin sijainti keskellä.

Käytävä aulan suuntaan.

Kirjasto ja lukusali

Kirjaston yhteydessä on opintoneuvojan huone, prosessiteekareiden kiltahuone ja yhteys kopiohuoneeseen, lukusaliin sekä tietokonehuoneeseen. Osa kirjastosalista oli aiemmin osa alkuperäistä ruokalaa ja on muutettu tähän käyttöön vuoden 2001 remontissa. Entisen ruokalan puolella kattopinta on paneloitu ja entisen käytävän puolella vaaleansiniseksi maalattua valubetonia. Seinäpinnat ovat myös vaaleansiniseksi maalattuja ja lattialla on samanlaista vinyylimattoa kuin käytävätilassakin. Keskimmäinen pilarilinja on suorakaiteen muotoinen ja muut pyöreitä. Pilarit ovat paikallaan valettuja ja maalattu vaaleansiniseksi.

Lukusali (Learning Hub Living Room)

Lukusalissa on poikkeuksellisesti suorakaiteen muotoiset kattoikkunat ja salin päädyssä olevat ryhmätyötilat ovat viistetyt. Lukusali sijoittuu kahteen tasoon, joita yhdistää kahdet paikallaan valetut portaat kaiteineen. Kaidedetaljit ovat vastaavat kuin toisen rakennusvaiheen muissakin portaikoissa. Alemmalta tasolta on yhteys kellarissa sijaitseviin varasto- ja huoltotiloihin. Ylemmältä tasolta on suora yhteys kirjastosaliin ja tietokonehuoneeseen (ent. kokoelmahuone).

Seinäpinnat ovat paikallaan valettua betonia, paitsi ryhmätyötilojen väliseinä, joka on tiilimuurausta. Kattopinta on myös paikallaan valettua betonia. Katto- ja seinäpinnat ovat maalattu valkoisiksi. Vuonna 2012 lukusali muuttui Learning Hubiksi ja muutoksen yhteydessä sisustusta uusittiin. Tietokonehuoneen seinät ovat tummanvioletiksi maalattua valubetonipintaa. Ylemmän tason sekä tietokonehuoneen lattiapinta on vinyylimattoa.

Learning Hub Living Roomin (ent. lukusali) ylempi kerros.

Lukusalin kattoikkunat.

Lukusalin valaisimet.

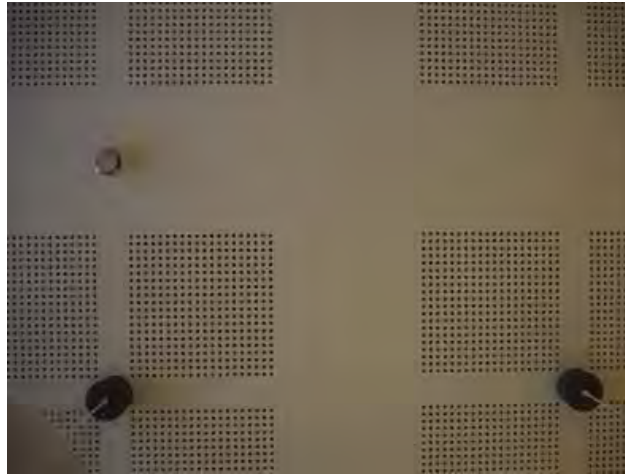
Betonikaide.

Lukusalin ryhmätilojen valaisimet.

*Valkoiseksi maalattua tiiliseinää (kevyt väliseinä).
Kirjaston puolella vastaavat seinät ovat maalattu vaaleansinisiksi.*

Kirjastosalin katto.

Lukusalin katto, valkoiseksi maalattua paikallavalettua betonia.

Eteisen ja kirjaston vinyylilaattalattia.

Lukusalin punainen kokolattiamatto.

*Lukusalin seinät, valkoiseksi maalattua paikallavalettua betonia.
Kirjaston puolella vastaavat seinät ovat maalattu vaaleansinisiksi.
Tietokonehuoneessa seinät ovat maalattu tummanvioletiksi.*

Ruokala

Ruokasalin katossa on samaa valkoista panelointia kuin kirjastosalissa. Lattia on laatoitettu tummilla laatoilla. Kattovalaisimet ovat upotettuja. Väliseinät ovat lasiset ja osa väliseinistä on huurrettua lasia. Palvelutiskillä on nostettavat luukut, jotka ovat tummanharmaaksi maalattua metalliritilää. Kantavat seinät ja betonipilarit ovat maalattu valkoisiksi. Metallipilarit ovat maalattu tummanharmaiksi.

Keittiön lattia on epoksinnoitettua betonia ja seinät ovat laatoitettu vaaleanharmailla laatoilla. Katossa on panelointia. Ruokasalia ja keittiötä erottaa raskas liukuovi, joka toimii myös palo-ovena. Keittiön yhteydessä on varastotiloja, pieni toimistohuone, sosiaalilat suihkuineen ja vessoineen. Näiden tilojen seinä- ja kattopinnat ovat valkoisiksi maalattuja ja lattialla on sinistä muovimattoa. Suihkutilan seinät ovat laatoitettu vaaleanharmaalla laatoilla ja lattiat sinisellä.

Ruokala sijaitsi aiemmin nykyisen kirjaston puolella ja rakentui nykyiselle paikalleen vuonna 2002. Ruokala on kuitenkin edelleen samanniminen ja nimetty Vuorimieskillan maskotin, Kasperin mukaan (Muranen 1997). JS

Ruokalan sisäänkäynti.

Ruokalan kiintokalusteita palvelutiskin takana.

Ruokalan keittiö.

Ruokasalin katto ja valaisimet.

Ruokasalin ja palvelutiskin väliset seinäkkeet, huurrettua lasia.

Keittiön seinät, vaaleanharmaa laatoitus.

Ruokasalin laattalattia.

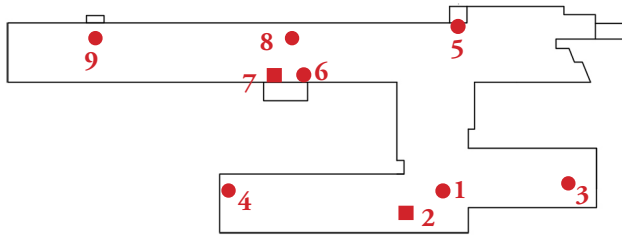

Keittiön lattia, epoksipinnoitettua betonia.

Keittiön sosiaaliilojen muovilattia ja keittiön betonilattia.

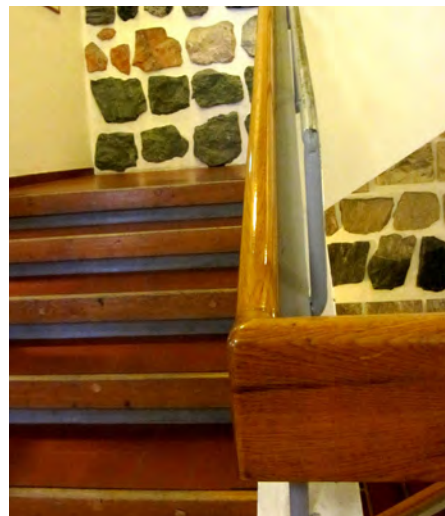
4.4.8 Sisäportaat ja hissit

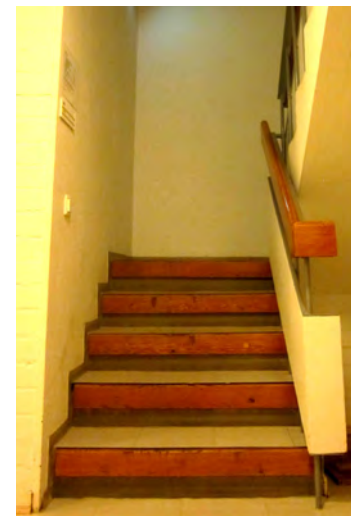
Rakennuksessa on yksi pääporras, joka on sijaintikaaviossa merkitty numerolla 1. Portaan rintalankut ja käsijohteet ovat lakattua puuta. Porraskuilun takaseinään on upotettu kiviä, jotka ovat näytteitä erilaisista suomalaisista kaivoksista. Näyttelyn yhteydessä on kaavio, jossa on kerrottu lohkareiden kivilaji ja alkuperä. Kaivosnäyteisiin kuuluu mm. kalkkikiviä Lohjalta ja kuparimalmia Ylöjärveltä. Toisessa kerroksessa portaiden ja aulan väliseen seinään on puhkaistu kapeita aukkoja, joiden väliin on jätetty hoikat betonipilarit. Ne muistuttavat pilareita Alvar Aallon suunnitteleman TKK:n päärakennuksen portaissa. Samaa tyyliä noudattavat kapeimmat saunatilaan vievät portaat. **VP**

Pääportaiden ilmeessä on vahvasti näkyvissä vuorimieten henki.

Pääportaan käsijohde.

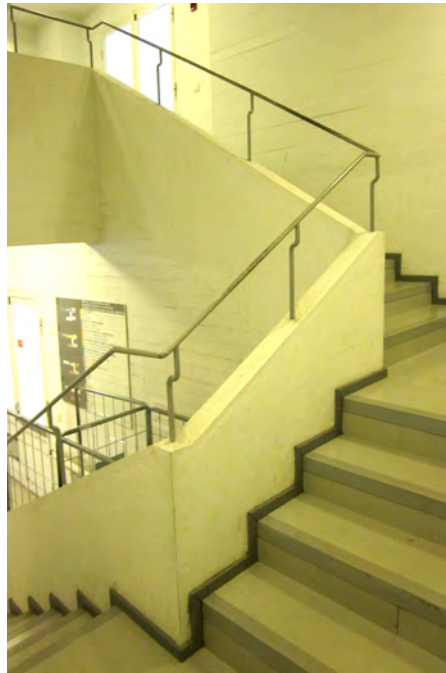
Saunaan vievät portaat on samaantyylliset pääportaan kanssa.

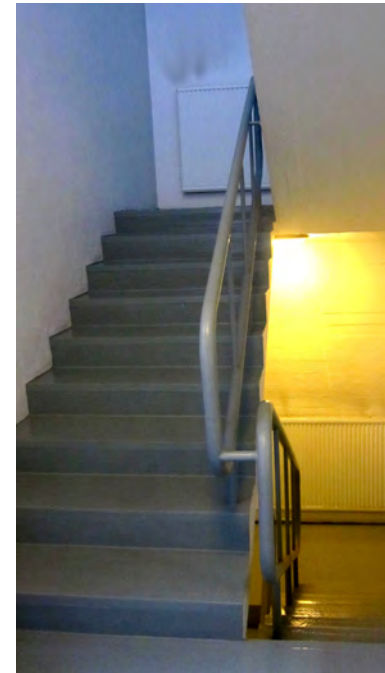
Kaivosnäytteet pääportaan koriste-elementtinä.

Kaikki muut rakennuksen sisäportaat on tehty käyttötarkoitukseen ja ne ovat teollisuustyyliisiä. Portaiden pinnoitusmateriaalit ovat yksinkertaisia ja koristeena toimivat ainoastaan metalliset kaiteet. Kaiteiden muodot ovat erilaisia. Portaiden 5 ja 9 käsijohteet ovat samanlaiset kuin pääportaan kaiteen metalliosia. Portaatta numero 8 ovat kerroksen mittaiset portaat, jotka tarvitaan koska maanpinta on niiden kohdalla ensimmäisen kerroksen lattiatasoa matalammalla. Rakennuksen ainoa kierreporras (3) yhdistää mineraalikabinetin siiven ensimmäisen kerroksen vuonna 1974 rakennettuun toiseen kerrokseen. Se on kapea ja kokonaan teräsrakenteinen. Se on lähinnä hätäpoistumistie eikä niinkään jatkuvassa käytössä.

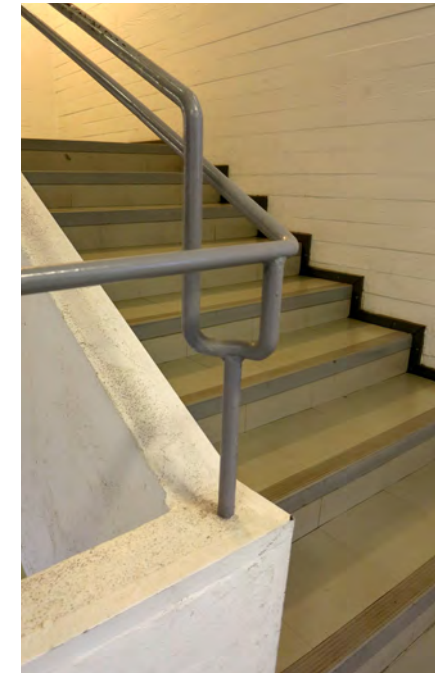
Rakennuksessa on kaksi tavarahissiä, jotka on merkitty sijaintikaviossa numeroilla 2 ja 7. Niiden paikat ovat alkuperäisten piirustusten mukaisia. Hissien koneistot on uusittu vuonna 2014. II rakennusvaiheen siiven hississä on säilytetty vuoden 1972 ohjauspaneeli. **VP**

II rakennusvaiheen siiven portaatta (9).

I rakennusvaiheen siiven portaatta (4).

II rakennusvaiheen siiven porras (6).

II rakennusvaiheen siiven porras (8).

I rakennusvaiheen siiven kierreporras (3).

II rakennusvaiheen siiven hissi (7).

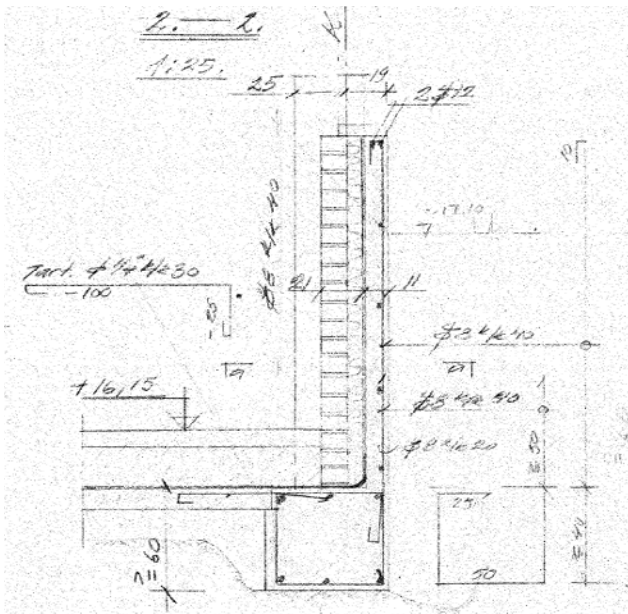
4.5 Rakennushistorian kannalta merkittävät rakenteet, rakennusosat ja materiaalit

4.5.1 Ulkoseinät

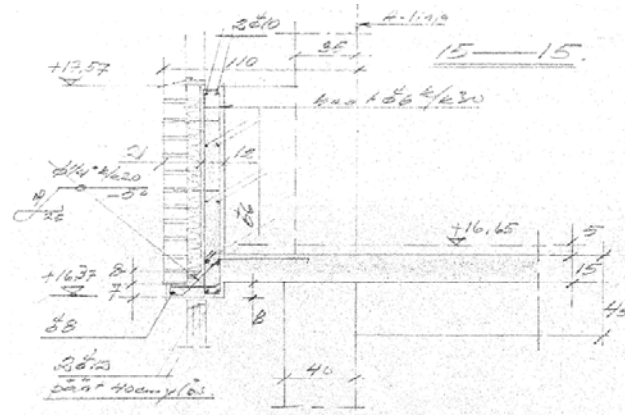
Vuoden 1962 piirustuksista ei löydy tarkkaa tietoa rakennetyypeistä, mutta rakenteet näkyvät vuonna 1963 korjattujen rakennepiirustusten leikkauskuvissa.

Julkisivumuuraukseen on oletettavasti käytetty normaalimitaista reikätiiltä eli NRT:tä, jonka standardoidut mitat ovat 270x130x75 mm. Piirustuksissa tiilen ja pehmeän lämmöneristeen yhteispaksuus on 210 mm, josta tiiltä 130 mm ja eristettä 80 mm. Raudoitettun betonin paksuus vaihtelee piirustuksissa 110–160 mm.

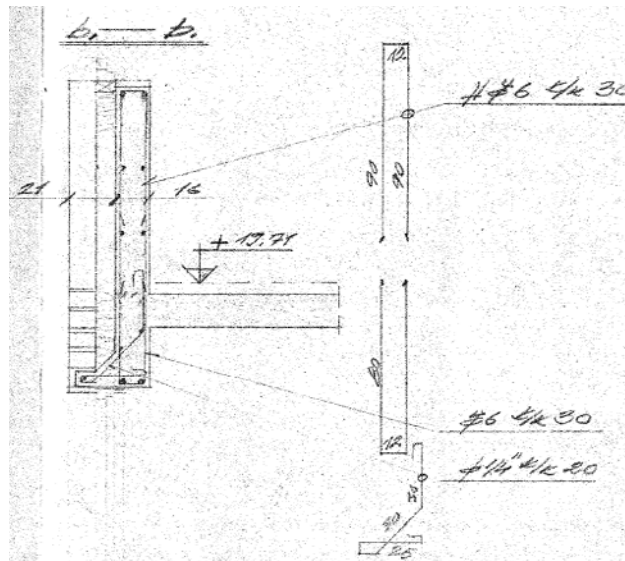
Pohjakerroksen ulkoseinän, joka on osittain maanpinnan alapuolella, rakenne on käännetty toisin päin, eli sen sisäpinnassa on muuraus ja ulkopinnassa betoni.

Pohjakerroksen ulkoseinän rakenneleikkauspiirustus vuodelta 1963 (eCity/Arsca: 1962-835-A 4R).

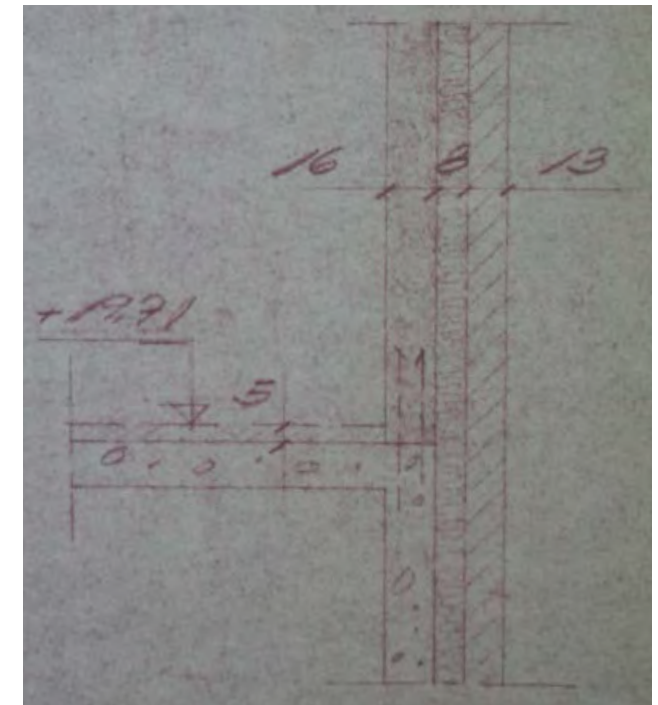

Ensimmäisen kerroksen ulkoseinän rakenneleikkauspiirustus vuodelta 1963 (eCity/Arsca: 1962-835-A 16R).

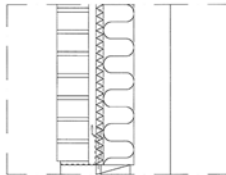
Toisen kerroksen ulkoseinän rakenneleikkauspiirustus vuodelta 1963 (eCity/Arsca: 1962-835-A 27R).

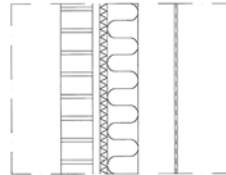
Rakennepiirustusten 1970 perusteella laajennuksessa on käytetty samaa rakennetyyppiä kuin ensimmäisessä rakennusvaiheessa.

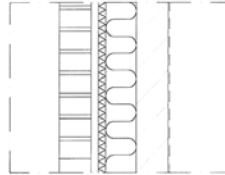

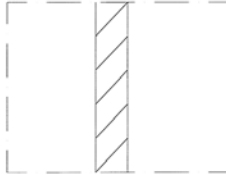
Toisen kerroksen ulkoseinän rakenneleikkauspiirustus vuodelta 1971 (Espoon kaupunginarkisto).

Vuoden 2002 muutospirustuksiin on merkitty neljä ulkoseinän rakennetyyppiä. US1-rakennetyypissä on 130 mm julkisivumuuraus, 30 mm tuuletusrako, 30+125 mm mineraalivilla ja betoniseinäelementti 150 mm. Märkätilojen ulkoseinässä US1-M on vastaava rakenne, jonka lisäksi sen sisäpinnassa on laatoitus ja vedeneristys. Myös US2:n rakenne muistuttaa tyyppiä US1, mutta betonielementin sijaan siinä on muuraus 130 mm. Kylmän varastotilan ulkoseinä US3 on vain 130 mm paksu julkisivumuuraus. **AT**

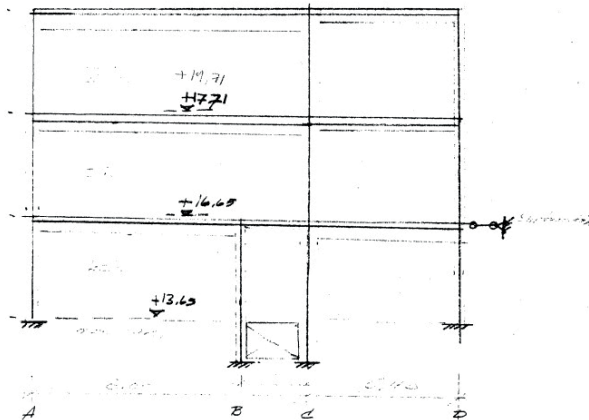
RAKENNE	ULKOSEINÄ	
		
130 mm	Julkisivumuuraus, syöpymättömät siteet Ø4, 4kpl/m ²	
30 mm	Tuuletettu ilmarako	
30+125 mm	Mineraalivillat, esim. IRL-30 + IL-125, IRL:n saumat teipaten	
150 mm	Betoniseinäelementti, rakennepiirustusten mukaan	
	Pintokäsittely ja -materiaali huoneselityksen mukaan	
Kohde: TKK/MATERIAALI- JA KALLIOTEKNIikka 2. KORJAUSVAIHE/ RUOKALA VUORMIEHENTIE 2 02150 ESPOO		
TKK MAK 2 A1721/300 004		
Pvm: _____ Suun.: PL Hyv.: _____ Typpi n:o US1		

RAKENNE	ULKOSEINÄ	MÄRKÄTILAT
		
130 mm	Julkisivumuuraus, syöpymättömät siteet Ø4, 4kpl/m ²	
30 mm	Tuuletettu ilmarako	
30+125 mm	Mineraalivillat, esim. IRL-30 + IL-125, IRL:n saumat teipaten	
150 mm	Betoniseiniä rakennepiirustusten mukaan	
	Seinäpinnalle huoneselityksen mukaan: Laatoitus ja kiinnitysosteet, seinään tehdään vedeneristys, esim. CASCO-vesieristysjärjestelmä, työhöje ja tuotteet valmistajan ohjeiden mukaan	
Kohde: TKK/MATERIAALI- JA KALLIOTEKNIikka 2. KORJAUSVAIHE/ RUOKALA VUORMIEHENTIE 2 02150 ESPOO		
TKK MAK 2 A1721/300 004		
Pvm: _____ Suun.: PL Hyv.: _____ Typpi n:o US1-M		

RAKENNE	ULKOSEINÄ	
		
130 mm	Julkisivumuuraus, syöpymättömät siteet Ø4, 4kpl/m ²	
30 mm	Tuuletettu ilmarako	
30+125 mm	Mineraalivillat, esim. IRL-30 + IL-125, IRL:n saumat teipaten	
130 mm	Muuraus	
	Pintokäsittely ja -materiaali huoneselityksen mukaan	
Kohde: TKK/MATERIAALI- JA KALLIOTEKNIikka 2. KORJAUSVAIHE/ RUOKALA VUORMIEHENTIE 2 02150 ESPOO		
TKK MAK 2 A1721/300 004		
Pvm: _____ Suun.: PL Hyv.: _____ Typpi n:o US2		

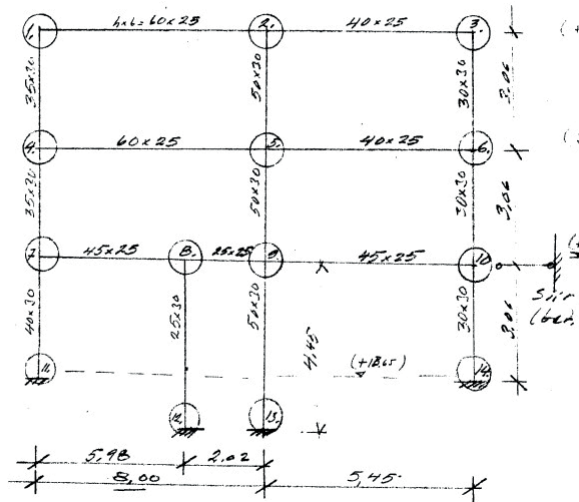
RAKENNE	ULKOSEINÄ	VARASTO
		
130 mm	Julkisivumuuraus	
	Pintokäsittely ja -materiaali huoneselityksen mukaan	
	Seinän rauditus 2 i8 k360 (joka 4. sauma) seinän päissä päähän	
Kohde: TKK/MATERIAALI- JA KALLIOTEKNIikka 2. KORJAUSVAIHE/ RUOKALA VUORMIEHENTIE 2 02150 ESPOO		
TKK MAK 2 A1721/300 004		
Pvm: _____ Suun.: PL Hyv.: _____ Typpi n:o US3		

Ulkoseinien rakennetyyppiirroksat vuodelta 2002 (eCity/Arsca: M2002-440-B-P-12).

I siiven pitkittäiset moduulilinjat (eCity/Arksa: 1962-835-A 3, osa).

Kehärakenne. (siirtyvä kerraskoko +16.
(G. Kellari: Die Berechnung mehrstöckiger Rahmen))

I siiven kehärakenne (eCity/Arksa: 1962-835-A 4, osa).

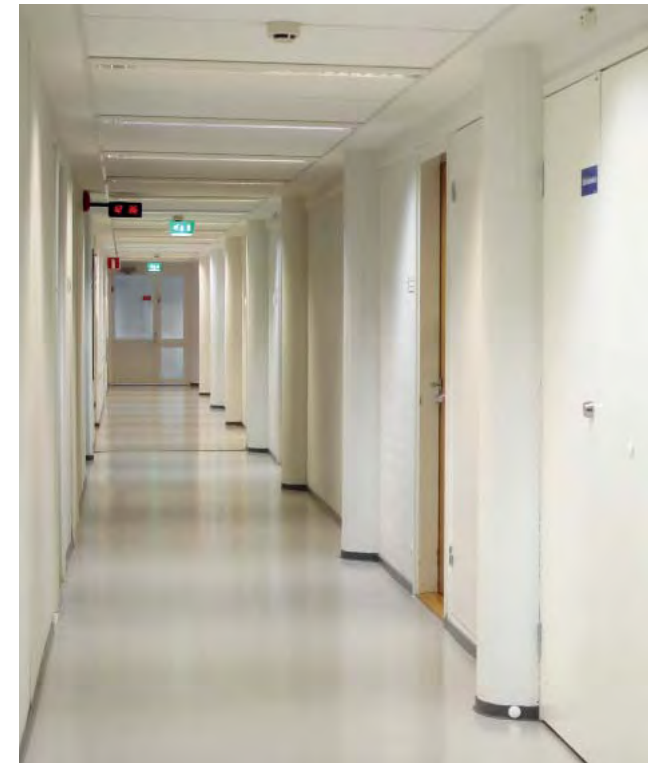
4.5.2 Kantavat rakenteet

Vuorimiehentie 2:n kantava rakenne on molemmissa siivissä paikallavalettu teräsbetoninen pilari-palkkilaatasto. Ajalle tyypillisesti kantava rakenne näkyy sisätiloissa ja antaa niille oman leimansa. Alakatollisia tiloja lukuun ottamatta koko rakenne on näkyvillä. Lautamuottien jättämä pinta on maalattu, mutta tasoittamaton.

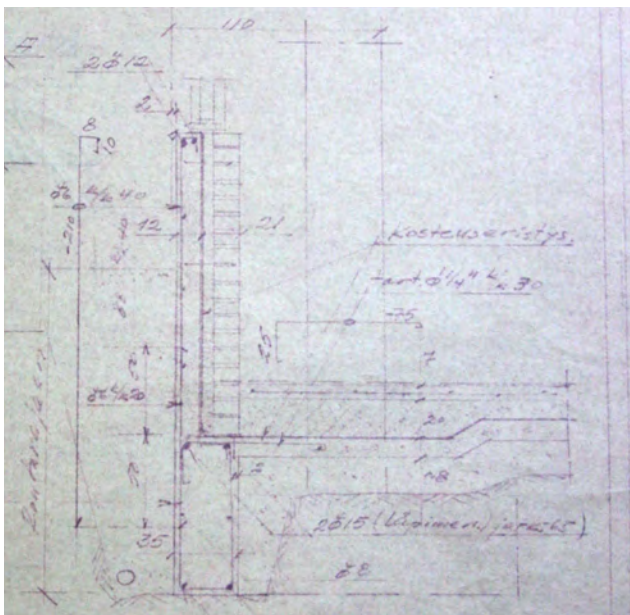
Paikallavaletut pilari-palkki rungot ovat tyypillisiä kantavia rakenteita 1960-luvun betonirunkoisissa rakennuksissa, kuten kerrostaloissa ja toimistorakennuksissa. 70-luvulle tultaessa elementtirakentaminen yleistyi ja sitä yhdisteltiin paikallarakentamisen kanssa. (Neuvonen, 2006.) Vuorimiehentie 2:n kantava rakennejärjestelmä edustaa siis molemmissa siivissä menetelmiltään ajalle tyypillistä ja perinteistä tekniikkaa. Elementtirakentamisen yleistymisen näkyy II siivessä ilmanvaihtokanavissa, jotka ovat elementtirakenteisia.

I siipi on jaettu 4 m leveisiin moduuleihin siiven pituussuunnassa. Pilarit on sijoitettu moduulijaon mukaisesti rakennuksen ulkoseinien sisäpuolelle (pitkittäiset moduulilinjat A ja D) sekä yhteen riviin rakennuksen keskivaiheille (C), pitkien käytävien reunalle. Kellarikerroksessa keskellä kulkee myös toinen moduulilinja B. Pilarien tukemat palkit kulkevat rakennuksen poikki. Palkit ovat jatkuvia ja kolmiaukkoisia kellarikerroksessa sekä kaksiaukkoisia ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa ja ne toimivat yhdessä paikallavaletun välipohjalaatan kanssa. I siiven pilarit ovat kaikki suorakaiteen muotoisia. Aukkojen jännevälit, pilarien ja palkkien koot sekä laskennassa käytetyt liitos- ja tuentatyyppit käyvät ilmi piirustuksesta 1962-835-A 4.

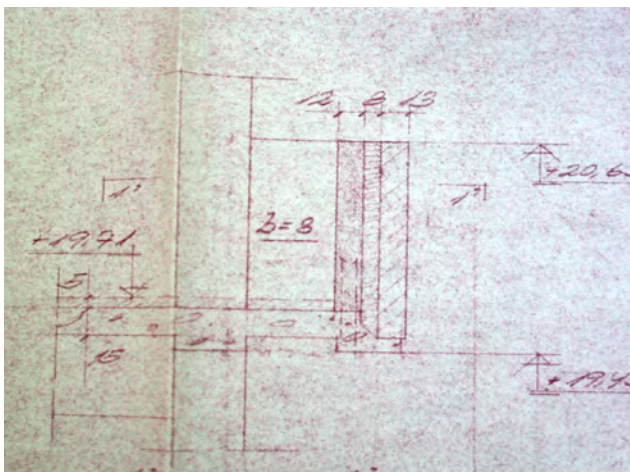
Myös II siipi on jaettu 4 m leveisiin moduuleihin. Pituussuuntaisia moduulilinjoihin on neljä: kaksi ulkoseinien vieressä (A ja D) sekä yhdet keskellä kulkevien käytävien molemmin puolin (B ja C). Kirjaston päädyssä linjalla C ei ole pilareita. Pilarien muoto ja koko eroavat I siiven pilareista huomattavasti, linjojen A ja D pilarit ovat tyypillisesti kooltaan 800x300 mm, linjan B ja C pilarit 450x300 mm. Toisessa ja kolmannessa kerroksessa linjalla C pilarien käytävänpuoleinen osa on puolipyöreä muotoinen. Aukkojen jännevälit ovat 8530 mm, 1830 mm ja 451 mm. **ST**

II siiven puolipyöreät pilarit linjalla C

Rakennepiirustus uodelta 1969 . Perustukset. (Espoon kaupunginarkisto.)

Rakennepiirustus uodelta 1970 . Välipohja. (Espoon kaupunginarkisto.)

Rekennesuunnitelmia on tehnyt insinööritoimisto Pöysälä & Sandberg. Ensimmäisen rakennusvaiheen piirustukset ovat vuodelta 1962 ja toisen vaiheen rakennepiirustukset ovat vuodelta 1970 – 1972. Piirustuksissa on käytetty mittayksikkönä senttimetriä.

4.5.3 Perustukset ja alapohjat

Rakennuksen molemmat siivet seisovat betoniperustuksilla ilman paalutusta. Perustukset on sijoitettu saman moduulijaon mukaisesti kuin pilarit, joiden painoa ne välittävät kallio pohjaan.

Vuoden 1962 siiven perustukset on viety joka kohdassa routarajaan. Käytetty betoni on B-K200, joka vastaa nykyasteikon mukaista lujuutta C16/20. Kosteuseristys seinissä on vedetty noin 150 cm alapohjasta ylös. Perustuksien koot ja korkeudet vaihtelevat tilanteiden mukaan.

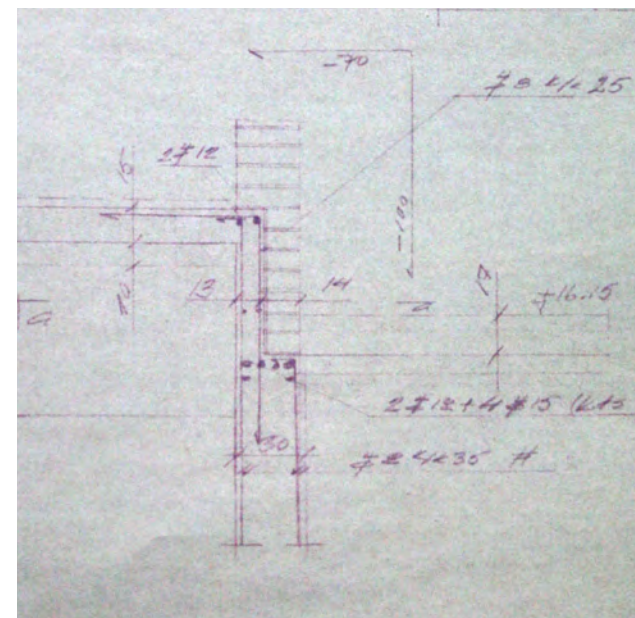
Toisen vaiheen siiven perustuksissa ja alapohjissa on käytetty samantyyppisiä ratkaisuja kuin vanhemmassakin siivessä. Erona on lujemman betonin B-K300 käyttö, joka vastaa nykyasteikon mukaista lujuutta C25/30. Raudoituksen teräksien laatu on A40H. Se on nykymerkintöjen mukaan kuumasinkitty A400H teräs ja se ei ole hitsattava.

Alapohja kostuu 8 cm (todennäköisesti) paikallavaletusta betonilaatasta, jonku päällä on 30 cm paikallavalubetonia ja 7 cm lattiapinnoitetta. Paikallavalettu massiivinen teräsbetonilaatta oli 1960-luvulla yleisin kerrostalojen pohjarakenne. Uudet rakenteet syrjäytyivät sitä vasta 1970-luvun puolivälissä. (Mäkiö, 1994, s 71) Tämän tiedon ja myös detaljipiirroksien perustella on mahdollistaa olettaa, että Vuorimiehentien 3 rakennuksessa on käytetty rakennusajankohdalle tyyppilisiärakenteita. **VP**

4.5.4 Välipohjat

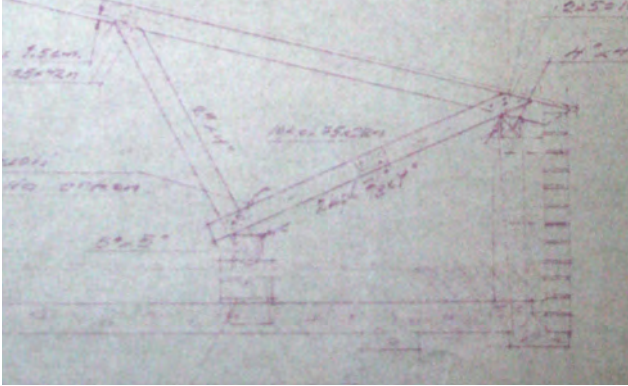
Vuoden 1962 piirustuksien mukaan välipohjaratkaisu on tyyppillinen 1960-luvun kerrostaloille. Välipohjan rakenne on seuraava. 15 cm:n paikallavalettu betonilaatta on kiinnitetty seinään kahdella poikkileikkaukselta 8 mm:n teräksillä, jotka toistuvat 25 cm:n välein. Betonilaatan alapuolella on 10 cm katon pinnoitetta ja yläpuolella on noin 7 cm lattiapinnoitetta. Betoni on lujuusluokalta samanlainen kuin perustuksissa.

Vuoden 1972 suunnitelmissa esitetyn välipohjan paksuus on 15 cm. Sen päällä on 5 cm pinnoitetta. Betoni on B-K200. **VP**

Rakennepiirustus uodelta 1969 . Välipohja. (Espoon kaupunginarkisto.)

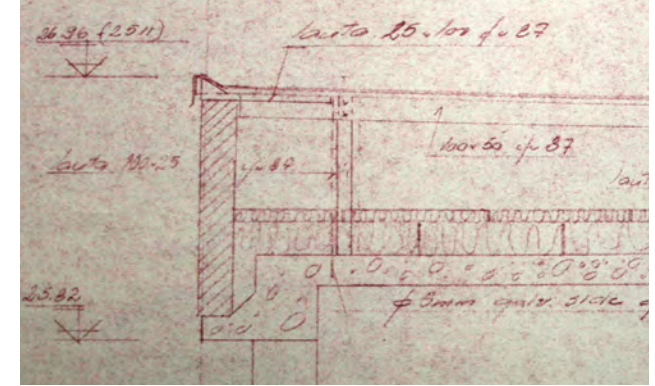
4.5.5 Vesikatto ja yläpohja

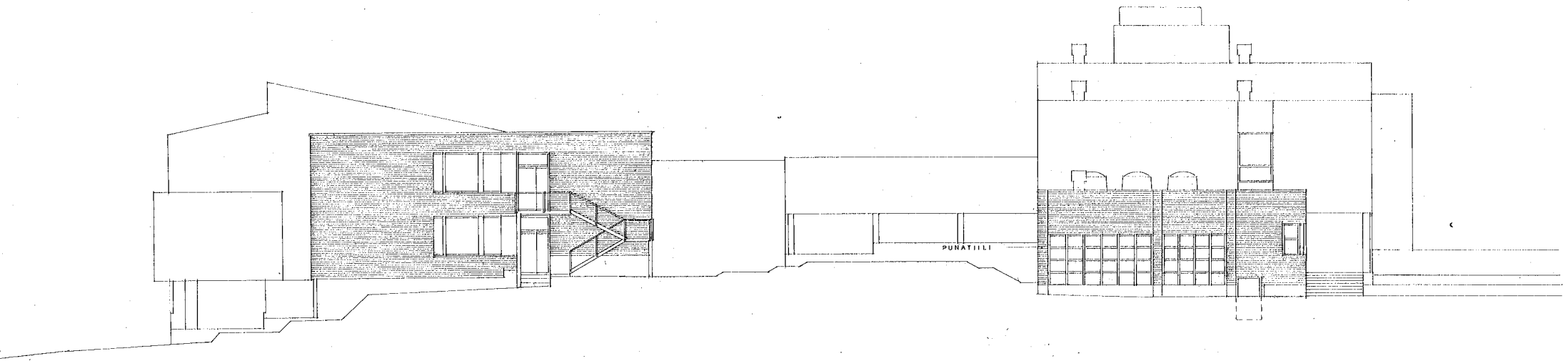
Rakennepiirustus uodelta 1969 . Kattorakenne. (Espoon kaupunginarkisto.)

Vuonna 1962 rakennetun siivessä on loiva harjakatto. Kattotyyppi esiintyy 1960-luvulla lähes puolessa kerrostaloissa (Mäkiö, 1994, s 75). Kattoristikko on tehty II-luokan puutavaraa. Ristikko on nostettu tiilipilareiden varaan. Yläpohja on 15 cm:n paikallavalettu betonilaatta, joiden päällä on noin 30 cm eristettä.

1974 rakennetun väliosan katto on tehty samalla tavalla kuin ensimmäisen vaiheen rakennuksen vesikatto. Toisen vaiheen siipi kuitenkin seuraa 1970-luvun muotia. Silloin suuriman osan kerrostaloissa oli tasakatto (Mäkiö, 1994, s 75). Tasakatto on tehty erillisen puisen alusrakenteen varaan, mikä oli melko yleistä. Räystäs on paneloitu Minerit-kuitusement-tilevyillä. **VP**

Rakennepiirustus uodelta 1972 . Kattorakenne. (Espoon kaupunginarkisto.)

Vuoden 1972 julkisiivupiirroksessa esitetty rakennuksen kattomuodot (eCity/Arska J1971-189-B-P-7).

Kirjaston suuret ikkunat koilliskulmassa.

5 Yhteenveto ja johtopäätöksiä

Aalto-yliopiston Materiaalitekniikan laitoksen varhaisin siipi valmistui vuonna 1964 nimellä Teknillisen korkeakoulun Vuoriteollisuusosasto. Rakennuksen suunnittelivat arkkitehdit Märta Blomstedt ja Olli Penttilä, jotka vastasivat myös vuonna 1974 valmistuneesta laajennusosasta.

Mineraalikabinetti-siipeä lukuun ottamatta rakennus on tällä hetkellä aktiivikäytössä. Sinne on sijoitettu Materiaalitekniikan laitoksen opetus-, laboratorio- ja pajatiloja sekä toimistohuoneita, opiskelijoiden Learning Hub, kirjasto ja ruokala. Tällä hetkellä Vuorimiehentie 2 rakennus, samoin kuin koko muukin Otaniemen kampusalue, on suurten muutospaineiden alla.

Tämän selvitystyön aikana käydyissä keskusteluissa nousi esiin seuraavanlaisia rakennukselle olennaisia piirteitä:

Ympäröivään rakennuskantaan sopeutuminen. Vuorimiehentie 2:n arkkitehtuuri noudattelee Otaniemen kampusalueelle ominaista yhtenäistä rakentamisen tapaa. Muuratut punatiilijulkisivut, nauhaikkunat ja horisontaalinen yleisilme toistuvat useimmissa Teknillisen korkeakoulun opetus- ja tutkimusrakennuksissa.

Sijoittuminen luontoon. Materiaalitekniikan laitosta ympäröi kolmelta sivulta hoidettu puistomainen metsikkö. Tässä suhteessa rakennus mukaillee Alvar Aallon kampussuunnitelmaa, jossa rakennusten suhde luontoon on merkittävässä osassa.

Sisätilojen sulkeutuneisuus. Rakennuksen sisätilat ovat pitkien ja kapeiden käytävien takia luonteeltaan melko sulkeutuneita. Poikkeuksena on lukusali, jonka korkeista ikkunoista avautuu näkymä ympäröivään metsikköön.

Sisätilojen muuntojoustavuus. Molempien siipien kantavana rakenteena on rakentamisajankohdalle tyypillinen paikallavalettu pilari-palkkilaatasto. Pitkillä julkisivuilla on nauhaikkunat, jotka toistuvat samanlaisina huolimatta siitä mitä toimintoja kunkin ikkunaruuudun takana on. Tämä on antanut mahdollisuuden purkaa ja rakentaa väliseiniä tarpeen mukaan ilman että rakennuksen arkkituuri olennaisesti muuttuu. Sisätilojen joustavuutta korostaa myös pintojen konstailematon, geneerinen käsittely. Useimmat sisäpinnat on maalattu valkoiseksi ja lattia-materiaaleina on useimmin yksinkertainen muovilaatta. Sisätiloja leimaa tietynlainen robusti ”vuorimisehenki”.

Laajennusten arkkitehtuuri. Vuorimiehentie 2:ta lähinnä oleva siipi valmistui vuonna 1964. Kymmenen vuotta myöhemmin rakennettu Kemistintien puoleinen siipiosa mukaillee lähes täydellisesti vanhemman osan arkkitehtuuria. Materiaalitekniikan laitoksen kolmas merkittävä laajennus, vuonna 2002 valmistunut ruokasali- ja keittiölaajennus poikkeavaa merkittävästi aiempien vaiheiden arkkitehtuurista. Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy:n suunnittelemassa laajennuksessa on tunnistettavissa 1990 ja 2000 luvuille tyypillisiä aiheita, eikä se pyri aiemman laajennuksen kaltaisesti sulautumaan rakennuksen varhaisempaan arkkitehtuuriin. *Säilyneisyydestä.* Lukuisista muutoksista ja laajennuksista huolimatta voidaan sanoa, että Vuorimiehentie 2 -rakennuksen arkkitehtuuri on säilynyt olennaisilta osiltaan hyvin. Tämä ei tarkoita niinkään erillisten rakennusosien säilymistä, vaan arkkitehtuurin yleisen tunnistettavien piirteiden kestävyyttä. Materiaalitekniikan laitos on ensisijaisesti käyttörakennus, joka on taipunut monenlaiseen muokkaukseen ilman, että arkkitehtoninen kokonaisuus on merkittävästi häiriintynyt. Sama pätee tietenkin muihinkin Otaniemen kampuksen opetus- ja tutkimusrakennuksiin, jotka muodostavat varsin yhtenäisen ympäristön. **PK**

6 Lähteet

Kirjalliset lähteet

Blomstedt, Märta & Aulis Blomstedt & Yrjö Lindegren (toim.) 1951. *P. E. Blomstedt : arkkitehti*. Suomen arkkitehtiliitto. Helsinki.

Heinonen, Raija-Liisa 1982. ”Märta Blomstedt”. Teoksessa Virkkala, Tapani (toim.): *Rakennustaiteen seuran haastatteluja*. Rakennustaiteen seura, Helsinki. (25–36.)

Helenius, Marja (toim.) 1982. *Arkkitehteja: Architectan 40-vuotisnäyttely = Architects : Architecta's 40-year anniversary exhibition : Helsingin kaupungin taidemuseo 24.9.-14.11.1982*. Architecta, Helsinki.

Jansson, Jani et al. (toim.) 2007. *Vuorimieskilta 60 vuotta -juhla-julkaisu*. Vuorimieskilta. Espoo.

Liesto, Matti 1988. *Teknillinen korkeakoulu 1908–1988*. TKK, Espoo.

Maisala, Pertti 2008. *Espoo – Oma lukunsa: kaupunkisuunnittelun, kaupunkirakentamisen ja kaavoitushallinnon kehitys vuoteen 2000*. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus.

Muranen, Antti et al. (toim.) 1997. *Vuorimieskilta 1947–1997*. Vuorimieskilta. Espoo.

Nykänen, Panu 2007. *Otaniemen yhdyskunta : Teknillinen korkeakoulu 1942–2008*. WSOY, Helsinki.

Neuvonen, Petri (toim.) 2006. *Kerrostalot 1880–2000: arkkitehtuuri, rakennustekniikka ja korjaaminen*. Rakennustietosäätiö RTS, Rakennustekniikan keskus –säätiö, Museovirasto.

Mäkiö, Erkki 1994. *Kerrostalot 1960–1975*. Rakennustieto Oy, Helsinki.

STS & TFIF (Suomen Teknillinen Seura ry ja Tekniska Föreningen i Finland rf.) 1973. *Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit*. Matrikkeli. Helsinki.

STS & TFIF (Suomen Teknillinen Seura ry ja Tekniska Föreningen i Finland rf.) 1991. *Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit*. Matrikkeli. Helsinki.

Teknillinen korkeakoulu, arkkitehtiosasto, rakennussuunnittelun laitos 1978. *Otaniemi: Arkkitehtuuriesite*. TKK, Espoo.

Selvitykset, asiakirjat ja muistiot

Arkkitehtitoimisto Bengt Lundsten Oy 1999a. *Otaniemen rakennukset, osa 1 – Suojeluedellytysten selvitys*. Valtion kiinteistölaitos, Uudenmaan kiinteistöalue.

Arkkitehtitoimisto Bengt Lundsten Oy 1999b. *Otaniemen rakennukset, osa 2 – Suojeluedellytysten selvitys*. Valtion kiinteistölaitos, Uudenmaan kiinteistöalue.

Arkkitehtitoimisto Livady (Netta Böök, Malla Meriniemi, Mikko Mälkki, Panu Lehtovuori) & Maisema-arkkitehtuuri MM (Meri Mannerla-Magnusson) 2014. *Otaniemen keskeinen kampusalue. Kulttuuriympäristöselvitys*. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisu 8/2014. Espoon kaupunki, Senaatti-kiinteistöt, Aalto-yliopistokiinteistöt Oy

Museovirasto (Helena Taskinen, Ulla Setälä) 2012. *Lausunto Vuorimiehentie 2:n vesikaton osan ja ikkunoiden uusiminen, katujulkisivun ikkunoiden varustaminen ulkopuolisilla sälekaihtimilla*. Lausunto 14.6.2012.

Ympäristöministeriö, Museovirasto, Suomen Kuntaliitto. *Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja rakennettu kulttuuriympäristö*. Muistio 23.12.2009.

Haastattelut ja suulliset tiedonannot

Mälkki, Mikko 2016. Arkkitehti, yksi Otaniemen keskeinen kampusalue, kulttuuriympäristöselvityksen tekijöistä. Luento Rakennushistoriaselvitys-kurssilla 22.1.2016.

Internet-lähteet

Espoon kaupunki 2016. *Espoon karttapalvelu*. <http://kartat.espoo.fi/ims> (14.1.2016).

Heikinheimo, Marianna 2014. *Uusi leikkaussalisiipi*. <http://paimiosanatorium.fi/fi/parantolan-elinkaari/uusi-leikkaussalisiipi/> (14.1.2016.)

Jääskeläinen, Lauri 2006. *Olli Penttilä In Memoriam*. http://www.rakennustieto.fi/lehdet/ry/index/lehti/P_247.html (14.1.2016.)

Huovinen, Pentti et. al. (toim.) 1978. *Kuka kukin on (KKO)*. Otava. Helsinki. (<http://runeberg.org/kuka/1978/0083.html>)

Metsäranta, Pinja 2016. *Kannonkosken kirkko on yksi harvoista funkiskirkoista*. http://www.rakennusperinto.fi/kulttuuriymparisto/artikkelit/fi_FI/Kannonkosken_kirkko/ (14.1.2016).

Museovirasto 2009a. *Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY*. http://www.rky.fi/read/asp/r_default.aspx (13.1.2016).

Museovirasto 2009b. *Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt*. http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennusperinto/merkittavat_rakennetut_kohteet (13.1.2016).

Museovirasto 2009c. *Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Otaniemi*. http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1360

Kuvalähteet

Työryhmä, ellei toisin mainittu.

Aalto-yliopiston arkisto

Alvar Aalto -museo

Arkkitehtuurimuseon kuva-arkisto

Google Maps

7. Piirustusluettelo

Kuvat Espoon kaupungin eCity/Arska -palvelusta

1962

1962-835-A-P-1 asemapiirustus
1962-835-A-P-2 pohja, pohja- ja kellarikerros
1962-835-A-P-3 pohja, 1.krs
1962-835-A-P-4 pohja, 2.krs
1962-835-A-P-5 pohja, ullakko
1962-835-A-P-6 julkisivu, kaakko
1962-835-A-P-7 julkisivu, luode
1962-835-A-P-8 julkisivu, koillinen ja lounas
1962-835-A-P-9 leikkaus, a-a, b-b ja c-c
1962-835-A 1R lämpökanavan pääkanava
1962-835-A 2R perustukset väli 1-13
1962-835-A 3R muuntamo väli 1- 3, leikkauksia
1962-835-A 5R perustukset, väli 17-25
1962-835-A 6R taso +16.65, väli 17-25
1962-835-A 7R taso +16.65, väli 17-25 2
1962-835-A 8R taso +16,65, väli 1-13

1962-835-A 9R perustukset, väli 20-25
1962-835-A 10R perustukset, leikkauksia väli 13-17
1962-835-A 11R laimennuskaivo
1962-835-A 12R rivien 20-24 kehäpalkit ja pilarit
1962-835-A 13R rivien 18-24 kehäpilarit ja palkit
1962-835-A 14R taso +16.65, väli 17-25 palkkeja
1962-835-A 15R tasopiir. ja leikkaukset, väli 13-17, taso +16.65
1962-835-A 16R taso +16.65, väli 13-17, leikkauksia
1962-835-A 17R ulkoseinän kannatus, palkki 10
1962-835-A 18R taso +16.65, väli 13-17, palkkeja 1
1962-835-A 19R taso +16.65, väli 13-17, palkkeja 2
1962-835-A 20R taso +16.65, väli 13-17, palkkeja 3
1962-835-A 21R lämpökanava pääkanava, vuoriosasto, kaivo 37
1962-835-A 22R lämpökanavan pääkanava, vuoriosasta, kaivo 38
1962-835-A 23R väli 1-13, taso +16.65 ja 19.71, kehäpalkit 4-6 ja 107-108
1962-835-A 24R väli 1-13, kehäpilarit a4-a12, b4-b12, c4-c12, d4-d12
1962-835-A 25R taso +19.71, väli 1-13
1962-835-A 26R taso +16.65 ja 19.71, väli 1-13
1962-835-A 27R taso +16.65 ja 19.71, väli 1-13 2
1962-835-A 28R taso +16.65 ja 19.71, väli 1-13 3
1962-835-A 29R taso +16.65, väli 1-13
1962-835-A 30R varaporras
1962-835-A 31R taso +19.71, väli 17-25
1962-835-A 32R taso +19.71, väli 17-25 2
1962-835-A 33R väli 13-17, taso +19.71
1962-835-A 34R taso +19.71, väli 1-13 2
1962-835-A 35R taso +19.71, väli 13-17
1962-835-A 36R taso +19.71, väli 13-17 2
1962-835-A 37R taso +19.71 ja +22.57, väli 13-17

1962-835-A 38R taso +19.71, väli 13-17 3
1962-835-A 39R taso +22.77, väli 2-17
1962-835-A 40R taso +16.65, väli 10-12, vetokoneen perustus, muutos
1962-835-A 41R taso +22.77
1962-835-A 42R taso +22.77, kehäpalkki
1962-835-A 43R vesikatto väli 13-25
1962-835-A 44R vesikatto, väli 13-25, leikkauksia
1962-835-A 45R ulkoseinän kannatus, palkki 10, muutos
1962-835-A 46R ulkoseinä, pilarien viereisten putkijohtonousujen elementit
1962-835-A 47R taso + 13.65, sorvin perustus
1962-835-A 48R taso +22.77, palkkeja
1962-835-A 49R tasot +19.71 ja 22.77, ullakon porras
1962-835-A 50R taso +22.77, väli 1-17, palkkeja
1962-835-A 51R taso +12.77, palkkeja
1962-835-A 52R vesikatto, väli 1-17
1962-835-A 53R ilmastointi ja hissikonehuoneet, väli 11-17
1962-835-A 54R ilmastointi ja hissikonehuoneen seinäpalkit
1962-835-A 1 aineenkoetusselostus
1962-835-A 2 aineenkoetusselostus 2
1962-835-A 3 lujuuslaskelma
1962-835-A 4 kehärakenne
1962-835-A 5 lujuuslaskelma 2
1962-835-A 6 lujuuslaskelma 3

1963

1963-493-B-P-1 asemapiirustus
1963-493-B-P-2 pohja, 2.krs
1963-493-B-P-3 pohja, ullakko
1963-493-B-P-4 julkisivu, kaakko
1963-493-B-P-5 leikkaus, a-a, b-b ja c-c

1971

1971-189-B-P-1 asemapiirustus
1971-189-B-P-2 pohja, kellari
1971-189-B-P-3 pohja, 1.krs
1971-189-B-P-4 pohja, 2.krs
1971-189-B-P-5 pohja, 3.krs
1971-189-B-P-6 pohja, ullakko
1971-189-B-P-7 leikkaus ja julkisivu, a-a, b-b ja koillinen
1971-189-B-P-8 leikkaus ja julkisivu, c-c ja lounas
1971-189-B-P-9 leikkaus ja julkisivu, d-d ja kaakko
1971-189-B-P-10 leikkaus ja julkisivu, e-e ja luode

1973

1973-676-C-P-1 asemapiirustus
1973-676-C-P-2 pohja, pohja- ja kellarikrs
1973-676-C-P-3 pohja, 2.krs
1973-823-C-P-1 asemapiirustus
1973-823-C-P-2 pohjat, leikkaus ja hormisto
1973-823-C-P-3 julkisivut

1998-2209-B-P-5 pohja, 3.krs
1998-2209-B-P-6 pohja, kattokuva
1998-2209-B-P-7 leikkaus, c-c
1998-2209-B-P-8 julkisivu, kaakko
1998-2209-B-P-9 julkisivu, koillinen
1998-2209-B-P-10 julkisivu, lounas
1998-2209-B-P-11 julkisivu, luode

2001

1977

1977-90-C-P-1 asemapiirustus
1977-90-C-P-2 pohja ja julkisivu

2001-2108-C-P-1 pohja, vesikatto
2001-2108-C-P-2 julkisivu, koillinen
2001-2108-C-P-3 leikkaus, c-c
2001-2108-C-P-4 julkisivu, kaakko
2001-2108-C-P-5 julkisivu, luode
2001-2108-C-P-6 asemapiirustus
2001-2108-C-P-7 pohja, kellarikrs
2001-2108-C-P-8 pohja, 1.krs
2001-2108-C-P-9 pohja, 1.krs 2
2001-2108-C-P-10 pohja, 2.krs
2001-2108-C-P-11 pohja, 2.krs 2
2001-2108-C-P-12 pohja, 3.krs
2001-2108-C-P-13 pohja, 3.krs 2
2001-2108-C-P-14 pohja, 4.krs
2001-2108-C-P-15 pohja, vesikatto 2

1998

1998-2209-B-P-1 asemapiirustus
1998-2209-B-P-2 pohja, kellari
1998-2209-B-P-3 pohja, 1.krs
1998-2209-B-P-4 pohja, 2.krs

2001-2108-C-P-16 leikkaus, a-a
2001-2108-C-P-17 leikkaus, b-b
2001-2108-C-P-18 leikkaus, c-c
2001-2108-C-P-19 kaasupulloverasto
2001-2108-C-P-20 rakennetyypit

2007

2007-2138-C-P-1 asemapiirustus
2007-2138-C-P-2 pohja 1. krs.
2007-2138-C-P-3 pohja 1. krs

2002

2002-440-B-P-1 asemapiirustus
2002-440-B-P-2 pohja, kellarikrs
2002-440-B-P-3 pohja, 1.krs
2002-440-B-P-4 pohja, vesikatto
2002-440-B-P-5 leikkaus, a-a
2002-440-B-P-6 leikkaus, b-b
2002-440-B-P-7 leikkaus, c-c
2002-440-B-P-8 julkisivu, koillinen
2002-440-B-P-9 julkisivu, kaakko
2002-440-B-P-10 julkisivu, lounas
2002-440-B-P-11 julkisivu, luode
2002-440-B-P-12 rakennetyypit

Liite: 9 näkökulmaa Materiaalitekniikan laitoksen rakennukseen

Pieni sisäpiha tammikuussa 2016.

Kuten jo aiemmin on mainittu, tämän selvityksen ovat tehneet Aalto-yliopiston opiskelijat vuonna 2016 Arkkitehtuurin laitoksella järjestetyllä *Rakennushistoriaselvitys*-kurssilla. Tässä liitteessä jokainen tekijä on saanut tuottaa vapaamuotoisen esityksen niistä ajatuksista ja huomioista joita Vuorimiehentie 2 -rakennuksesta on tutkimustyön kuluessa noussut esiin. **PK**

Materiaali kampuksella?

Koen, että Materiaalitekniikan laitoksesta ensimmäisen rakennusvaiheen siipi on arvokkain osa koko rakennusta ja siten eniten säilyttämisen arvoinen. Se on rakentunut samoihin aikoihin päärakennuksen kanssa, ja on siten osa varhaista Otaniemen ydin kampusaluetta. Niin kuin tekemästämme selvityksestä käy ilmi, on vanhassa osassa säilynyt ulkoarkkitehtuurin lisäksi myös sisätiloissa joitain 1960-luvulle tyypillisiä piirteitä. Materiaalitekniikan laitos myös heijastaa hauskaasti Aallon arkkitehtuuria halvemmallalla toteutuksella.

Yhtenäisen kampuksen takia pidän tärkeimpänä kuitenkin Materiaalitekniikan laitoksen roolia osana Aalto vaikutteisten rakennusten kokonaisuutta. Rakennus on arvokas maisemallisesti. Myös tässä yhteydessä mielestäni arvokkainta ympäristöä on ensimmäisen rakennusvaiheen siiven ja mineraalikabinetin alue. Pienen sisäpihan vuorimäntyistutuksia on myös päärakennuksen ympäristössä ja koillisosan metsäistä viheraluetta vastaavaa on myös Otakaaren ja päärakennuksen väliin jäävässä vihervyöhykkeessä. Materiaalitekniikan laitoksen koillisosan metsäisen viheralueen Vuorimiehentien puolella on myös jäljellä muutamia omenapuita ajoilta, jolloin paikalla oli vielä asuinrakennuksen pihapiiri ja viljelysalue. Mielestäni tämä on mielenkiintoista maisemallista kerroksellisuutta.

Keskustelun alla on ollut Otaniemessä olemassa olevien rakennusten runkosyvyys, joka koetaan epäkäytännöllisenä nykyisiin opetuksen vaatimiin tutkimus- ja opetustiloihin. Verrattaessa esimerkiksi arkkitehtuurin pajatiloja Metallimiehenkujalla ja Materiaalitekniikan laitoksen siipeä, ovat runkosyvyydet lähes samat. Mielestäni arkkitehtuurin pajatiloissa olevat avoimet piirustussalit ovat toimivat ja mikseivät menisi myös avotoimistosta.

Mielestäni täydennysrakentaminen on Materiaalitekniikan laitoksen alueella mahdollista ja suotavaakin. Ensimmäisen rakennusvaiheen ja mineraalikabinetin siiven julkisivuja, liittymistä ympäristöön ja niistä muodostuvaa ”talo metsässä” näkymää Otaniementien ja Vuorimiehentien risteyksen suunnalta tulisi mielestäni kuitenkin varjella. Kemistintien puolella toisen rakennusvaiheen siipi ja keittiölaajennus ympäristöineen ovat mielestäni vähemmän arvokasta niin rakennuksena kuin maisemallisesti. Rakennuksen lounaispäädyn metsäinen viheralue on myös vähemmän arvokasta, sillä siellä viheralueella ei ole uudisrakennuksista johtuen samanlaista kontekstia kuin koillispäädyssä vanhan rakennuskannan kanssa. Koko rakennus on kokenut muutoksia sisätiloissa ajan myötä, joten myös tulevaisuudessa rakennus on sisätiloiltaan täysin uusittavissa. Toivoisin, että kestävä kehityksen strategian omaava huippuyliopisto statusta havitteleva koulu keksi myös innovatiivisen ratkaisun niin väärään runkosyvyyteen, vanhan rakennuksen korjaamiseen kuin myös Otaniemen kampuksen erityisen rakennushistorian säilyttämiseen. **IK**

Näkymä Materiaalitekniikan laitokselle koillisesta.

1960-luvulta nykypäivään

Sodan jälkeen paineet rakentamisen tehostamiseen olivat merkittävät väestönkasvun ja kaupungistumisen myötä. Ongelmaan löydettiin ratkaisu betonirakentamisen teollistamisesta, kun siirryttiin paikallamuuratuista tiilirungoista teollisesti valmistettuihin betonirakenteisiin. Rakenteita ja materiaaleja ei peitelty, vaan betonirakenteet jätettiin rehellisesti esiin. Myös materiaalit näkyivät sellaisenaan, eikä niitä verhoiltu rappauksin tai levytyksin. Arkkitehtuuri oli vähäeleistä ja järjkeräistä.

Samaan aikaan metsä- ja puutarhakaupungin ihanheet kehittyivät, tärkeäksi tuli rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön kohtaaminen. Tämä vaikutti paitsi alue-suunnitteluun, mutta myös rakennusten arkkitehtuuriin. Aikakaudelle leimalliset nauhaikkunat olivat tapa saada runsaasti luonnonvaloa sisätiloihin ja vahvistaa yhteyttä maiseman kanssa. Rakennustavan muutoksen myötä julkisivut eivät enää olleet kantavia, mikä osaltaan mahdollisti nauhaikkunoiden tekemisen.

Niinkuin korjausrakentamisessa aina, on tärkeää ymmärtää rakennusta alkuperäisessä kontekstissaan, hahmottaa mikä rakennuksessa on merkittävää ja mitä on mahdollista muuttaa, ilman että rakennushistoriallinen arvo kärsii.

Vuorimiehentie 2 rakennus edustaa aikakaudelle tyypillistä rakentamista ja on pääosin ulkoarkkitehtuuriltaan hyvin säilynyt. Rakennuksen kantava runko on pilarilaatta ja väliseinät ei-kantavia. Pohjaratkaisut ja eri huonetilojen hierarkia eivät heijastu alkuperäisiin julkisivuihin. Mielestäni pohjaratkaisutasolla rakennus ei siis ole erityisen muutosherkkä. Merkittävää rakennuksessa ovat rakenteet, materiaalit ja ennenkaikkea julkisivut, jotka heijastavat aikakautensa ihan-teita ja rakentamisen läpikäymiä muutoksia. Mikäli rakennus tai sen osia säilytetään, mielestäni olisi suotavaa että näiden osalta rakennuksen alkuperäisiä periaatteita kunnioitettaisiin.

Tontille kohdistuu kuitenkin rakennuspaineita Otaniemen alueen kehittämissuunnitelmien myötä. On esitetty kysymys voisiko rakennuksen purkaa osittain tai jopa kokonaan.

Emme kartoittaneet rakennuksen kuntoa, emmekä tiedä onko siitä tehty kuntotutkimusta. Vaikkakin rakennus edustaa aikakaudelle tyypillistä rakentamista ja on ulkoarkkitehtuuriltaan hyvin säilynyt, en silti näe, että rakennus olisi 1960-luvun rakennuksena erityisen poikkeuksellinen. Toki rakennus nykyasussaan heijastaa 1960-luvun arvoja ja historiaamme, mutta aikakauden rakennuskantaa on kuitenkin jäljellä runsaasti ja siksi on aiheellista pohtia mikä on yksittäisen rakennuksen merkitys. Erityisesti ilman kuntotutkimusta rakennuksen arvottaminen tuntuu mahdottomalta.

Se mikä tekee Vuorimiehentie 2:sta merkittävän, on rakennus osana Otaniemen kokonaisuutta. Arkkitehtitoimisto Livadyn tekemässä kulttuuriympäristöselvityksessä on käyty kattavasti läpi Otaniemen erityisarvot ja alueen merkitys rakennushistoriallisena ympäristönä. Mielestäni purku-/säilyttämiskysymyksessä olennaisinta olisikin harkita sitä, miten tärkeänä arvotetaan rakennuksen merkitystä kokonaisuudessa, ja siihen hyvänä pohjana toimii Livadyn laatima kartoitus Otaniemen alueiden arvoista ja muutoksensitokyvystä. Yksittäiset rakennukset eivät välttämättä ole itsessään yhtä arvokkaita, kun niiden muodostama kokonaisuus. EK

Kasper

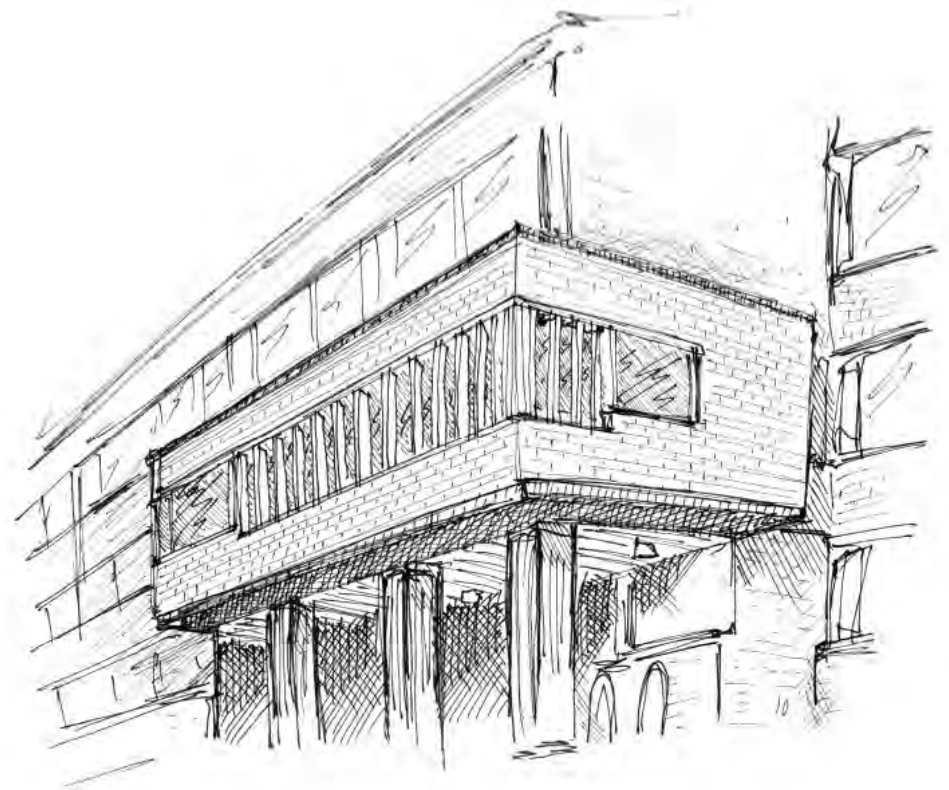
Muutaman opiskeluvuoteni aikana olen kulkenut Vuorimiehentietä lukemattomia kertoja, lähinnä autoillen. Kun Vuorimiehentie 2 valikoitui kurssimme kohteeksi, ei minulla ollut minikäänlaista muistikuvaa rakennuksen ulkomuodosta tai ylipäätään siitä, oliko paikassa rakennusta ollenkaan.

Ensimmäisellä vierailulla saamani vaikutelma oli miellyttävä. Vanhan siiven pääovien katos toisen kerroksen ulokkeineen ja ikkunoiden edessä olevine lamelleineen yllätti. Vuorimiehentieltä käsin rakennus on kaunis. Vuodenaika oli tosin kurja, mutta yritin kuvitella mielessäni sitä, miltä rakennus näyttää kesän vehreydessä.

Kampuksen päärakennukseen verrattuna on Vuorimiehentiellä kaikki toteutettu karkeammin, edullisemmin ja paljon pienemmässä mittakaavassa. Hyvän alkuvaihteluman jälkeen vanhan siiven aula oli lähes ahdistavan pieni. Portaikkojen betonirakenteisiin upotetut kivet olivat huvittavia. Huhut sisäilmaongelmista masensivat mieltäni rakennuksen matalilla käytävillä.

Lisärakennusosa oli alusta alkaen minulle se arvottomampi osa. Sitä harmillisempaa oli kuulla eräisiin kaavailuihin kuuluvista muutoksista, joissa juuri tämä uudempi osa olisi arvokkaampi alueen kehittäjille. Minulle arvokkain osa rakennusta on ensimmäiseksi rakennettu siipi, erityisesti ennen 1974 tehtyjä muutoksia. Silloin osa vanhan siiven epäsymmetristä harjakattoa muutettiin tasakattoiseksi lisäkerrokseksi. Ravintolasiiven 1990-luvun arkkitehtuuri ei tehnyt minuun vaikutusta, vaikka uskon sen tehdyn harkitusti ja hyvällä maulla.

Tapasin valokuvauskierroksellani laitoksen pajalla huolestuneita talon käyttäjiä. Riipumatta siitä ovatko tulevat muutokset näiden käyttäjien kannalta hyviä vai huonoja, on heidän huolensa aiheellinen. Otaniemen alueella on käynnissä suuret muutokset rakennetun ympäristön osalta. Muutos on varmasti tarpeellinen, mutta valitettavasti tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että rakennuksiin liittyvää pitkää kulttuuriperintöä ei haluta ottaa osaksi suunnitelmia. Esimerkkinä on Vuorimiehentiellä ja muuallakin Otaniemessä yleistyneet hub-tilat. Tilat itsessään ovat erittäin tarpeellisia, mutta niiden ulkoinen olemus on halpa ja juureton. Vuorimiehentien ravintolan nimi on Kasper. Nimi kytkee tilat rakennuksessa toimivan osaston pitkään historiaan. Ylisukupolvinen kulttuurin ja historian välittäminen on arvokasta. JO

Otaniemen henki ja näkymä

Materiaalitekniikan laitoksen rakennushistoriallinen arvo liittyy kiinteästi sen rooliin osana Otaniemen kampusaluetta. Vuorimiehentien ja Kemistintien väliin jäävä rakennus sekä sitä ympäröivät kasvillisuus ja maastonmuodot ovat säilyttäneet Alvar Aallon näkemystä Otaniemen kampusalueesta. Näkymä Vuorimiehentieltä Materiaalitekniikan laitokselle on tänä päivänä samanlainen kuin 40 vuotta sitten rakennuksen valmistuessa.

Materiaalitekniikan laitos edustaa rakennuksena ajalleen perinteistä tekniikkaa ja paikalleen tyypillistä arkkitehtuuria. Se on sisätiloiltaan muuntojoustava, vaikkei runkosyvyydeltään vastaakaan tämän päivän toimistorakennuksen toiveisiin. Julkisivut ovat sisätiloja herkempiä muutoksille. Muutospaineet rakennukselle ja alueelle ovat kovat. Tämän rakennushistoriaselvityksen aikaan suunnitelmissa on ollut mm. I siiven purkamista sekä uutta tiiviimpää rakentamista

Vuorimiehentien varteen ja rakennuksen päätyjen viheralueille. Otaniemessä on jo suojeltu kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita ja rakennuksia ja Materiaalitekniikan laitos ei ole merkityksellinen osa ydinkampusta syrjäisemmän sijaintinsa takia. Näiden perusteella voidaan katsoa, että Vuorimiehentien ja Kemistintien välisen alueen kehittämisessä on kyse oikeastaan siitä, mikä on hyvää kaupunkisuunnittelua ja miltä Otaniemen tulisi näyttää ylipäätään. Rakennuksen historialliset arvot itsessään eivät ole niin merkittäviä, että ne yksinään riittäisivät rakennuksen täydelliseen suojeluun.

Tämän päätelmän valossa tarkasteltuna Materiaalitekniikan laitos tarjoaa mielenkiintoisen näkökulman Otaniemen rakentamiseen.

Rakennuksen uusin osa, ruokala, kuvastaa 2000-luvun alun näkemystä julkisivun muutosherkkyydelle. Se on tyyliltään voimakkaasti erilainen kuin muu rakennus ja tuo

mielenkiintoista, avoimempaa arkkitehtuuria suljettuun ja monotoniseen I siiven julkisivuun, mutta näkyy vain Kemistintielle. Näinollen rakennuksen pääjulkisivu ja hahmo ympäristöineen ovat edelleen Aallon näkemyksen mukaisia Vuorimiehentien puolella. Tämän tyyppisillä ratkaisuilla aluetta voidaan uudistaa häiritsemättä sen arvokkainta ominaisuutta: Aallon alkuperäisen Otaniemen henkeä ja näkymää.

Vuorimiehentien kaksi puolta tarjoavat esimerkit erilaisista kaupunkikuvallisista tavoitteista ja toteutuksista. Kun Materiaalitekniikan laitos tien toisella puolella edustaa Aallon näkemystä metsäisestä kampuksesta, toisella puolella VTT:n rakennus on osa massiivisten, punatiilisten toimistorakennusten Otaniemeä. **ST**

VTT:n rakennus ja Materiaalitekniikan laitos Vuorimiehentien eri puolilla (Google 2014).

Vuorimiehentie 2 Otaniemen kampuksen muutoksessa

Vuorimiehentie 2 sijaitsee keskeisellä paikalla Otaniemen kampuksella muun muassa kirjaston, kanditalon ja tulevan Väreän sekä metroaseman tuntumassa. On siis luontevaa että sen välittömään läheisyyteen suunnitellaan lisärakentamista ja mielestäni tämän lainen tiivistäminen on Otaniemessä varsin toivottavaakin. Mäntymetsikkö rakennuksen Otanimentien puolella on kuitenkin viehättävä ja alueella harvinainen, joten sen voisi toivoa ainakin osittain säilyvän. Metsikössä on nähtävissä esimerkiksi osia vanhoista kivijaloista sekä puutarhakasveja, jotka muistuttavat harvinaisella tavalla Otaniemen historiasta jo enne Teknillistä korkeakoulua.

Ulkoarkkitehtuuriltaan Vuorimiehentie 2 on Otaniemelle tyypillinen, käytännöllinen ja jokseenkin vaatimaton rakennus. Siitä puuttuu lähestulkoon kaikki sellainen, jonka perusteella voisi tunnistaa sen arkkitehdit tai ajoittaa rakennusajankohdan tarkasti. Rakennus säästää Otaniemen arvokkaampia rakennuksia, kuten Alvar Aallon suunnittelemaa vanhaa TK-K:n päärakennusta ja kirjastoa. Ensimmäisen ja toisen rakennusvaiheen osat sulautuvat toisiinsa niin että niitä on vaikea erottaa, vasta 2000-luvun laajennus erottuu muusta rakennuksesta selvemmin.

Sisältä Vuorimiehentie on kaikkea muuta kuin juhlallinen. Käytävät ovat kaipa ja hämää, opetus- ja työskentelytilat arkisia ja mitoitukseltaan niukkoja. Ilahduttavaa on se, miten pieni osa rakennuksen pinnoista on kätkeyty kipsilevyjen tai alakattojen alle. Valkoiseksi maalattu tiili sekä paikalla valetun betonin lautamuotikuvio ovat läsnä kaikkialla rakennuksessa samoin kuin kantavat pilarit ja palkit. Vuosikymmenten kerrostumat ovat nähtävissä esimerkiksi lattiamateriaaleissa ja sisäöivissa. Rakennuksessa on myös monin paikoin nähtävissä ne muutokset, joita siihen on käytön ehdoilla tehty. Seinien läpi on esimerkiksi tuotu erilaisia putkia ja niihin on puhkaistu uusia sisäänkäyntejä. Kaikesta tästä välittyy kuva, että kyseessä on nimenomaan käytännöllinen hyötyrakennus ja se kestää hyvin ajan mittaan tehtävät muutokset. Siksi onkin sääli ajatella, että suuri osa siitä tarvitsisi purkaa uuden rakentamisen myötä. Itse uskon että olemassa olevaa rakennusta olisi mahdollista muokata ja laajentaa siten, että se vastaisi taas uusia tarpeita. LL

Ylin kuva: Käynti väliosan käytävään kohdassa, jossa on aikanaan ollut ensimmäisen rakennusvaiheen suuremman luentosalin taka-osa. Oven oikealla puolella oleva tila on aikanaan ollut luentosalia, nykyisin se on osa aulatilaa.

Keskimmäinen kuva: Tietokonehuone, joka muodostuu ensimmäisen rakennusvaiheen pienemmästä luentosalista ja toisen rakennusvaiheen opettajainhuoneesta. Se on hyvä osoitus siitä, kuinka rakennus joustaa käyttötarpeiden muuttuessa.

Otaniemeläinen talo

Hyvä vai huono kopio?

Vuorimiehentie 2:n on tässä selvityksessä todettu olevan kopio Alvar Aallon arkkitehtuurista Otaniemessä. Lähtökohtaisesti on erikoista, että toisen arkkitehdin tyyliä kopioidaan niin pilkuntarkasti kuten tässä tapauksessa on tehty. Nykypäivänä tuskin arvostettaisiin rakennusta, joka kopioitaisiin samalla tavalla. Toisaalta Otaniemen kampusalueen rakennukset eivät Vuorimieslaitosta 1960-luvulla suunniteltaessa vielä olleet vanhoja ja jo paikkansa ja arvokkuutensa ottaneita, kuten kyseiset rakennukset nykypäivänä, vaan alue oli yhä kehittymässä tyhjiin tilaan. Vuorimiehentie 2 tavoitteleekin yhtenäisyyttä Aallon rakennuskannan kanssa Otaniemen yleiskaavan mukaan, mikä on vuosien myötä kenties jäänyt tavoitteena vähemmälle. Voidaan varmasti olla montaa mieltä, onko rakennukselle hyvä vai huono olla samanlainen kuin toinen. Olisi kuitenkin hyvä, jos tietämätönkin voisi tunnistaa Vuorimiehentie 2:n eri arkkitehdin suunnittelemaksi kuin esimerkiksi kampuksen (entisen) päärakennuksen.

Matkan päätös?

1960-luvulla rakennusten eliniänodote oli noin 50 vuotta. Vuorimiehentie 2 rakennettiin 52 vuotta sitten, joten alkuperäisen ajattelutavan mukaan se on palvellut hyvin ja nyt olisi sen aika saada matkansa päätökseen. Toisaalta rakennuksen toinen osa on kymmenen vuotta uudempi, joten sen luonnollisesti kuuluisi myös kestää kauemmin.

Pääsisäänkäynti Vuorimiehentieltä oletettavasti juuri valmistuneesta rakennuksesta (Arkkitehtuurin museon arkisto).

Tarpeellinen yhä?

Yliopiston vaatimien tilojen luonne on nykyään erilainen kuin 60-luvulla, joten Materiaalitekniikan laitoksen keskikäytävämalli ei välttämättä ole nykyiseen käyttöön parhaiten sopiva tilajako. Rakennuksen tilat ovat kuitenkin helposti muunneltavissa sen rakenneratkaisujen ansiosta, väliseiniä siirtämällä saadaan aikaan vaihtelevaa avointa sekä suljettua tilaa tarpeen

mukaan. Osa sisä- ja ulkotilojen materiaaleista on ajan ja käytön mukana kulunut ja saattaa olla huonossakin kunnossa, mutta suurin osa toimii edelleen hyvin ja jonkin verran niitä on uusittukin. Vaikka rakennukselta puuttuu sävyttävä luonne, se ei tarkoita, etteikö se voisi toimia. **HS**

Näkökulma: Vuorimiehentie 2

Näkymä Vuorimiehentieltä.

Näkymä Kemistintieltä.

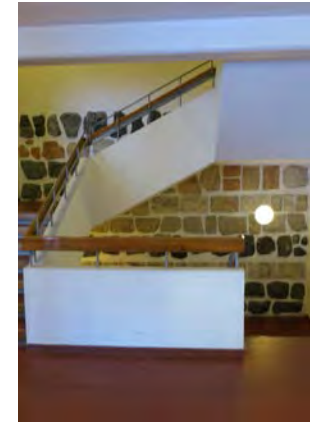
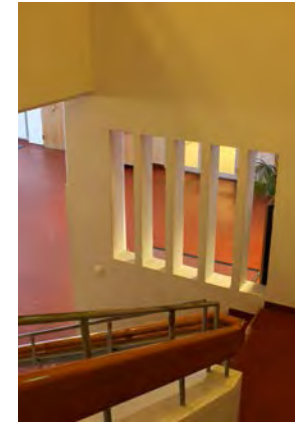
Koen, että rakennuksella on arvoa lähinnä tyypillisenä osana Otaniemen kampusaluetta. Se sulautuu vaatimattomasti osaksi punatiilisten ja nauhaikkunallisten rakennusten massaa, eikä erotu yksilönä arkkitehtoniselta laadultaan.

Tontin kehittämiseksi on ymmärrettävästi paineita, sillä se on matalatehokkuuksinen ja suhtellisen väljästi rakennettu. Otaniemen kampusalueen kasvaminen ja tiivistyminen on ajankohtaista, kun koko korkeakoulu aiotaan keskittää Otaniemeen.

Keskikäytävämallisen rakennuksen tilarakennetta ja runkosyvyyyttä on ilmeisesti vaikea hyödyntää tarvittaviin toimintoihin nykyajan vaatimusten mukaisesti. Toisaalta kantavat pilarit luultavasti mahdollistavat ei-kantavien seinien linjojen muutoksen.

Vuorimiehentie 2:n tonttia on varmaan mahdollista täydennysrakentaa säilyttäen suuren osan nykyisestä rakennuksesta. Päällisin puolin koko rakennus vaikuttaa melko hyväkuntoiselta, mikä puoltaa sen säilyttämistä. Toisen rakennusvaiheen osan purkaminen olisi sen nuoren iän vuoksi kyseenalaista.

Mahdollisen täydennysrakentamisen suunnittelu edellyttää kuntotutkimusta ja mahdollisesti myös yksityiskohtiin perehtyvää rakennushistoriaselvitystä. AT

Ensimmäisen rakennusvaiheen osan sisätilojen detalliiikkaa.

Toisen rakennusvaiheen osan sisätila.

Vuorimiehen henki

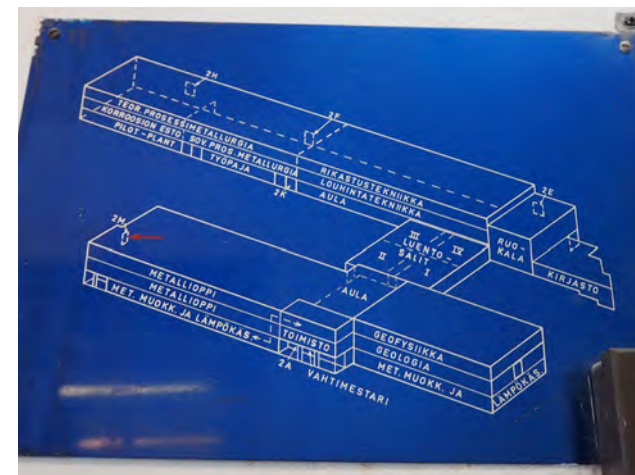
Vuorimiehentie 2 ei poikkea ulkoasultaan Otaniemen muusta rakennuskannasta. Horisontaalinen massoittelu, nauhaikkunat ja punatiili sitovat sen osaksi isompaa kokonaisuutta. Yllättävää kyllä Otaniemeä ei alunperin kaavoitettu, sillä alue kuuluu valtiolle ja täten sen suunnittelussa on pystytty ottamaan erinäisiä vapauksia. Alvar Aallon aluesuunnitelma kuitenkin ohjasi voimakkaasti kampusalueen suunnittelua.

Vaikka Vuorimiehentie 2 ei ensisilmäyksellä vaikuta merkittävältä rakennukselta, tuntuu oudolta, että se vain reivittäisiin alas nimekkään arkkitehdin suunnitteleman uuden ja kiiltävän rakennuksen tieltä. Otaniemen alueen johtava ajatus on niittyjen reunoille väljästi sijoitellut rakennukset, jotka pilkistelevät metsikköjen lomasta. Toki Otaniemeä tulisi kehittää ja tiivistää, mutta se tulee tehdä ottaen huomioon aiemmat kerrostumat.

Sisätilojen kannalta Vuorimiehentie 2 on kokenut monia muutoksia, mutta rakennus on alkujaankin suunniteltu silmälläpitäen tulevia muutostarpeita. Mieleenpainuvia kohtia ovat kuitenkin erityisesti olleet I rakennusvaiheen portaikko kivinäytteineen sekä kirjaston lukusalin kattoikkunat. Kivinäytteet muistuttavat kävijöitä ja käyttäjiä rakennuksen historiasta Vuoriteollisuuden laitoksena. Vaikka kattoikkunat ovat suorakaiteen muotoisia, syntyy kuitenkin väistämättä mielle yhtymiä Alvar Aallon suunnittelemiin kirjastoihin ja niiden kattoikkunoihin. Myös portaikkojen kaidedetaljit ovat harkittuja ja miellyttävät silmää.

Ulkoasultaan suurimman muutoksen Vuorimiehentie 2 koki kun vuonna 2002 rakennettiin ruokala-laajennus osaksi Kemistintien puoleista siipeä. Laajennus poikkeaa ulkoasultaan aiemmista osista, mutta horisontaalisuudellaan liittyy osaksi vahvaa nauhaikkuna-aihetta. On kuin kokoelamahuoneen kulmaikkuna olisi suurennettu kokonaiseksi huoneeksi. Materiaalivalinnat sointuvat myös hyvin vanhem-

piin osiin. Vaikkakin pergola sekä betonimuurien viimeistely vaikuttavat oudoilta ympäristössään. Nämä ovat kuitenkin osa sitä kerroksellisuutta, jotka tekevät ympäristöstä mielenkiintoisen. Olisi kornia, mikäli uusi rakennusvaihe olisi suunniteltu täysin aiempien vaiheiden tyyliin. Olihan näiden vaiheiden välillä kulunut jo kolme vuosikymmentä. Otaniemeen on tällä välillä noussut täysin uusia rakennuksia ja ruokala-laajennuksen tyyli sitoo sen näihin uusiin rakennuksiin. Siinä missä opetustilat ovat suhteellisen suljettuja ulkopuolisille, on kirjasto ja ruokala-laajennus selkeästi avoimempia ja kutsuvampia. Otaniemen kampus on muuttumassa yksittäisistä saarekkeista rakennusten ja tilojen verkostoksi. JS

Kyltti Vuorimieskillan kiltahuoneen viereisessä porrashuoneessa.

Julkisivu Kemistintielle syksyllä 2015.

Rakas toinen koti

Ensivaikutelmalta Vuorimiehentie 2:n rakennus on synkkä ja sisäänpäin kääntynyt rakennus. Sen pitkät ja kapeat käyttävät ovat ahtaita. Sen laboratoriot ovat pelottavia ulkopuoliselle ihmiselle. Lyhyen tutustumisen jälkeen rakennus avautuu vierailijalle. Sen ruokala on mukava ja rauhallinen paikka tulla syömään kavereiden kanssa. Sen kirjasto ja hub -tyyppinen opiskelutila ovat rentouttavia ja tilan korkeat ikkunat sekä kattoikkunat ovat huomion arvoisia elementtejä. Kuitenkin mielestäni rakennuksen sydän sijaitsee I rakennusvaiheen siivessä. Pääportaiden poraskuilun takaseinään upotetussa kivilohkareissa heijastuu materiaalitekniikan laitoksen ilme. Massiiviset koristeluementit sopivat karulle ja yksinkertaiselle rakennukselle.

Materiaalitekniikan laitoksen rakennus jakaa mielipiteitä ja herättää tunteita sitä kohtaan. Se on omalle rakennusajalleen tyypillinen rakennus. Opiskelumetodi on muuttunut paljon 50 vuoden ajassa, joten rakennus ei vastaa kaikkien opiskelijoiden tarpeisiin. Kuitenkin edelliset korjaukset osoittavat, että Vuorimiehentie 2:n rakennuksen tilat ovat helposti muokkauttavia tarpeiden mukaan. Rakennus tarvitsee raikastavaa uudistusta, mutta uskon, ettei sen purkaminen ole ainoa vaihtoehto.

Mielestäni Vuorimiehentie 2:n rakennuksella on suuri arvo osana merkittävää kokonaisuutta nimeltä Otaniemi. Omaperäinen ja yhtenäinen alue onnistuttiin rakentamaan ilman vahvistettua asemakaavaa. Otaniemi on monien vuosikymmenien aikana kehitelty kokonaisuus, joten uudistukset eivät ole sille vieras ilmiö. Otaniemen alueelta löytyy monia hyviä esimerkkiä täydennysrakentamisesta, joka on yhteensopivaa vanhemman rakennuskannan kanssa.

Jokaisen rakennuksen sienien takana on aina omaa tarinaansa ja ihmisten kohtaloita. Teekkarikulttuuriin kuuluu vahvasti vanhan kunnioittaminen ja uuden rakentaminen ottaen huomioon edellisvuosien kokemukset ja arvot. Monille nykyopiskelijoille ja jopa monta vuotta sitten valmistuneille opiskelijoille Otaniemi ja sen mukana materiaalitekniikan laitoksen rakennus ovat rakas toinen koti. Nämä inhimilliset arvot ovat joskus paljon arvokampia kuin pelkkä taloudellinen hyöty. Erityisesti kun kyseessä on korkeatasoinen oppilaitos, jonka tavoitteena on ammattiopetuksen lisäksi antaa eettistä ymmärrystä elämään.

Tulevassa Otaniemen alueen kehityksessä Vuorimiehentie 2 -rakennus on ensimmäinen vanhan kannan rakennus, johon todennäköisemmin tulee kohdistumaan suuria muutoksia ja laajaa täydennysrakentamista. Sen takia rakennus tulee mielestäni määrittämään kehityssuunnan kaikille muille 60-luvun rakennuksille. **VP**

